

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Delati med ljudmi in zanje

Jesenški komunisti o idejnopolitični usposobljenosti Zveze komunistov, delegatskih odnosih in akcijskih konferencah — Z lastnim odgovornim delom usmerjati aktivnost drugih

Jesenice — Večina osnovnih organizacij Zveze komunistov jeseniške občine je že organizirala javno razpravo ob pripravah na 6. sejo CK ZKS Slovenije o nalogah komunistov pri utrjevanju idejne in akcijske usposobljenosti in organiznosti ZKS Jesenice.

V razpravah so komunisti nekoliko manj spregovorili o proizvodni problematiki, stabilizacijskih pričevanjih, svobodni menjavi dela dohodkovnem povezovanju zato, ker so temeljite ocene izdelali že po 3. seji CK ZKJ in ZKS. Svojo pozornost so zdaj usmerili na nekatera druga področja kot na idejnopolitično usposobljenost ZK, na delegatske odnose, aktivnost družbenopolitičnih organizacij.

Med drugim komunisti v jeseniški občini ugotavljajo, da je premašilo neposrednega aktivističnega dela in prečevanja komunistov v javnosti in poudarjajo, da je treba na vseh področjih več delati z ljudmi, jim ponagati, reševati probleme in ustvarjati zaupanje v naš sistem. Skrbijo tudi, da delo mladinskih organizacij in mladih v nekaterih

delovnih okoljih nikakor ne zaživi, tudi zato, ker ne naletijo na pomoč in razumevanje ostalih družbenopolitičnih organizacij ter vodstvenih vodilnih delavcev. Pohvalili so delo sindikata, ki se veliko bolj ukvarja s perečimi ekonomskimi in družbenopolitičnimi problemi, do sledno kritični pa so bili do svojega dela, predvsem v tem, da bi moral biti vsak komunist odgovoren za delo in svojo aktivnost.

Nekatere osnovne organizacije tudi pravijo, da se vse prepogosto ocenjuje le delo osnovnih organizacij Zveze komunistov, o delu in odgovornosti občinskih, republiških in zvezničnih organov pa se molči ali se izogiba javni oceni.

Neprizanesljivi so bili do delovanja delegatskega sistema, ki je še neučinkovit, šepa pa predvsem informiranost. Zavzemajo se za to, da naj bi preverili kadre v vsem delegatskem sistemu in ocenili njihovo delo, ob nujnem izobraževanju delegatov. Komunisti v delegatskem sistemu nosijo še posebno odgovornost za uredničevanje sistema, za informiranje. Idejnopolitično izobra

ževanje članov še ne poteka tako, kot so si ga zamislieli in med drugim je dejstvo, da posamezni člani vedno niso pripravljeni obiskovati predvsem zahtevnejši oblik idejnopolitičnega usposabljanja. Pojavljajo se problemi pri kadrovjanju v zahtevnije časovno dolje oblike usposabljanja in se zato nekatere osnovne organizacije bolj ogrevajo za kvalitetno samoizobraževanje in izobraževanje članstva na skupnih sestankih.

Jesenški komunisti so za akcijsko povezovanje v železarni, kjer se ustanavlja predsedstvo stalne akcijske konference. Zavzemajo pa se za akcijske konference transporta, šolstva in gradbeništva, medtem ko je za turizem že zaživel.

D. Šedej

Obravnava resolucije

Kranj — Svet za planiranje, pred časom pa tudi predsedstvo in občinski svet zveze sindikatov, so obravnavali predlog občinske resolucije za letos. Ob sicer jasnih smernicah letosnjega gospodarjenja, kjer ima glavno besedo kajpak izvoz, ostaja nekaj odprtih vprašanj, ki so jih dobra pretresli tudi v sindikatu.

Resolucija orneuje naraščanje vseh vrst porabe, zato bo treba razporejanje družbenega proizvoda in dohodka poslej res skrbno določiti. Poraba sme rasti počasneje od nominalne rasti dohodka. Dosedanja praksa je neskladna z razvojno potjo, saj poraba zaostaja manj kot polovico, edino skupna poraba sledi usmeritvi. Porabo kaže letos ukrotiti, saj ima prednost reprodukcijska plat gospodarstva. Dohodkovni hlebec bo treba tako razkosati, da bo večji delež namenjen amortizaciji. Resolucija predvideva 26-odstotno amortizacijo, vendar vsaj v večjih organizacijah zdrženega dela menijo, da bi smeli brez škode za kakih 9 odstotkov dvigniti delež sredstev za amortizacijo. Dohodek naj bi, pravijo, naraščal 15-odstotno, toda številka je bržas preveč optimistična. Veseli bodo že 5 ali 6-odstotne rasti.

Nekaj vprašanj porajajo tudi naložbe, saj so v resolucijo večinoma zajete tiste, pri katerih organizacije računajo na bančno pomoč. Od negospodarskih naložb bodo verjetno urednije le tri najvažnejše: vodovod, osnovna šola in center usmerjenega izobraževanja. Gradnja slednjega je še vprašljiva. Zbrana je namreč šele polovica potrebnih sredstev, preostalo bi moralo sovložiti zdrženo delo. A denar ni edini problem, posebej če bo gospodarstvo pripravljeno pokriti razliko. Nova ovira je zakon o zaščiti kmetijskih površin. Center naj bi namreč zrasel na Zlatem polju, poleg dijaškega in studentskega doma. Med gospodarskimi naložbami bi bilo pričakovati Tekstilindusovo kotlarno, vendar bo verjetno počakala na priključek plinovoda.

Ceprav je izvoz nedvomno gospodarska usmeritev leta 1983, poraja nekatere dvome. V resoluciji zapisani cilji terjajo več izvoza in nove izvoznike, ne pove pa, kako do teh ciljev. Organizacije zdrženega dela so močno okrnjene glede zastavljenih izvoznih načrtov, saj jim račune križa devizni zakon pa seveda tudi nestimulativna devizna politika.

D. Ž.

Sindikalna tekma odpade

Kranj — Organizacijski odbor 16. zimskih športnih iger občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj sporoča, da v soboto, 12. januarja, odpade tekmovanje v veslašlalomu in sankanju na Krvavcu. O novem datumu tekmovanja bo prireditelj vse prijavljene pravočasno obvestil.

M. L.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Miha Ravnik je na Brdu pri Kranju odgovarjal na vprašanja gospodarstvenikov.

Preverjanje produktivnosti, organiziranosti in znanja

Razpravljanje o tem ali so letosnjia določila resolucije, ki predvidevajo za 18 odstotkov večji skupni izvoz in izvoz na konvertibilno področje celo 25 odstotkov, realna ali ne, ne bo prav nič pomagalo, je poudaril sekretar predsedstva CK ZKS Miha Ravnik, ko je v sredo na Brdu pri Kranju odgovarjal na vprašanja gospodarstvenikov o najbolj aktualnih vprašanjih našega razvoja. Izvoz je nujnost in je treba narediti vse, da se cilji uresničijo. Zavedati se je treba, da brez izvoza ni dela in to sponzari mora prodreti v sleherno temeljno organizacijo.

Jugoslovanski izvoz predstavlja v svetovni trgovini komaj 0,5 odstotka, kar pomeni, da tudi veliko povečanje ne more spremeti svetovnih tokov trgovine in so zato možnosti za povečanje velike. Vendar pa se bomo morali doma drugače organizirati. Ves naš izvoz namreč sloni na lesni, tekstilni, kovinski, strojni in elektro-industriji ter kmetijstvu, kjer prostora za povečanje izvoza ni več veliko. Zato je nujno potrebno, da se v mednarodno menjavo začnejo vključevati tudi druge panoge. Treba se je organizirati tako, da za tistega, ki prodaja le doma, ne bo izvadilo drugo podjetje ali panoga. Skratka tako, da bo devize moral vsak sam zaslužiti.

Razen tega je treba izvajati predvsem izdelke. V našem izvozu namreč še vedno 40 odstotkov predstavljajo surovine, ker je njihov izvoz najlažji in tudi dohodkovno je izvoz zanimiv, saj tudi drugod, tako kot pri nas, najraje uvažajo surovine.

Izvoz mora prinašati dohodek. Lani je kar 40 odstotkov izvoznikov izvajalo z izgubo, hkrati pa je 30 odstotkov izvoznikov prodajalo izdelke na svetovnem trgu dražje kot doma. V vseh panogah, ki izvajajo z izgubo bi zato kazalo pregledati programe, produktivnost in organiziranost proizvodnje kot tudi nastop na tujem trgu. Izvoz namreč pomeni preverjanje naše produktivnosti, organiziranosti in vloženega znanja.

Nastop na tujem trgu mora biti organiziran in celovit. Konkurramo si lahko doma, medtem ko je na tujem treba nastopati s skupnimi in usklajenimi programi. Naječ je na tem področju pri nas naredila Bosna in Hercegovina, ki s celovito ponudbo izdelkov in storitev uspešno konkurira znanim svetovnim firmam.

Ob vsem tem pa je treba ustvariti pogoje dela na izvoznom področju. Pri nas se spreminja vsake tri mesece, čeprav bi za normalno planiranje, pripravo in izpeljavo izvoza moral gospodarstvo vedeti vsaj za leto, se najbolje po za celotno srednjoročno obdobje pod kakšnimi pogoji bo izvajalo.

L. Bogataj

Kranj — Čeprav smo komunalci letos po prvem dnevu sneženja lahko kar upravičeno pohvalili, ne moremo mimo dejstva, da so snežne zadrgi pešci po Kranju kar precej čutili. S Prešernove ulice so splužili sneg, a pešci so morali korakati mimo kupov snega, saj lastnikom lokalov ni kaj dosti mar, da bi počistili pred lastnimi vrati.

Po drugi strani pa bi komunalci na marsikaterem kraju dobro in bolje opravili svoje delo, če vozniki avtomobilov ne bi parkirali kar na cesti. Parkiranja ob cesti so se ob pomanjkanju parkirnih prostorov navadili, navada pa je tudi pozimi železna sraca. — Foto: F. Perdan

STIGLIC PAUL
Gospodarstvenik
KRANJ

Spodbudne organizacijske spremembe

Integracije in reorganizacije so bile lani kar v petih delovnih organizacijah v kranjski občini — Na spremembe pa se že nekaj časa pripravljajo tudi komunalne in obrtne delovne organizacije

Kranj — Toliko organizacijskih sprememb, prizadovanj in tudi izpeljanih samoupravnih proizvodnih in dohodkovnih povzav v kranjskem gospodarstvu že dolgo ni bilo kot prav preteklo leto. Največje spremembe zadevajo prav kranjsko Iskro Elektromehaniko, kjer so bile organizirane tri enovite delovne organizacije in sicer Električna ročna orodja, Telematika in Kibernetika. Cepav nova organiziranost še ni povsem zaključena, pa že doslej v vseh treh delovnih organizacijah ocenjujejo reorganizacijo kot uspešno še posebej glede gospodarskih rezultatov kot tudi napredka na področju samoupravnega in družbenopolitičnega dela.

Spremenjena samoupravna organiziranost je značilna tudi za SGP Gradinec, saj sta iz dveh temeljnih organizacij gradbene operative na Jesenicah in v Kranju, obe sta ločeno izvajali tako visoke kot nizke gradnje, nastala ena temeljna organizacija gradbene operative in sicer v Kranju za nizke gradnje, na Jesenicah pa za visoke gradnje, kar je seveda že doslej prineslo pomembne prednosti, verjetno pa bo treba še dodelati in uskladiti program obenj prejšnjih temeljnih organizacij.

Cez občinske meje je seglo tudi povezovanje KŽK Kranj in Mesoziške Škofovi Loka v delovno organizacijo KŽK Gorenjske, kar naj bi zagotovilo racionalno in rentabilno poslovanje klavnic in mesne predelave. Tudi več let načrtovana združitev Zivil in Centrala je bila opravljena lani, seveda s cilji za kar najbolj racionalno poslovanje, enoten nastop pri večjih dobaviteljih, vse pa naj v končni posledici prinese tudi boljšo oskrbo potrošnikov.

Svoje integracijske načrte so predstavile tudi komunalne in obrtne delovne organizacije v občini sicer še kot osnutek, toda spremembe, na katere so se začeli pripravljati nekako pred dvema letoma, so na tem področju pričakovane. Vse seveda ne poteka najbolj gladko, tako da bo različne poglede na bodočo organiziranost treba letos uskladiti pred dokončno odločitvijo; v Kranju med drugim pričakujemo od nove organiziranosti, tudi temeljno organizacijo, katere dejavnost bi bila vdrljanje stanovanjskega fonda.

Vsi bomo prispevali za kmetijstvo

V jeseniški občini pripravljajo odlok o obdavčitvi osebnega dohodka, po katerem naj bi delovni ljudje prispevali od 1. marca dalje za pospeševanje kmetijstva 0,9 odstotka od brutto osebnega dohodka

Jesenice — V občini pripravljajo odlok o posebnem občinskem davku za proizvodnjo hrane v občini Jesenice za letos, po katerem naj bi uvelod stopenj 0,9 odstotka od brutto osebnega dohodka od 1. marca dalje. Na ta način bi zbrali za okoli 5 milijonov dinarjev, kar bi namenili za meso, obenem pa bi proračunska sredstva v višini več kot 9 milijonov dinarjev namenili za blagovne rezerve v jeseniški občini.

Odlok sodi med ukrepe republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predvidevajo, da kmetje ne bi dobivali premij in regresov in obliku denarja, ampak bi deležni ugodnosti pri nakupu semen, gnojil in zaščitnih sredstev. Kmetje naj bi imeli več krav, v nižinskom območju pa bi znašala premija 10.000 dinarjev, v višinskem pa 12.000 dinarjev za vsako privezano kravo. Za mleko naj bi dobili premijo 1,30 dinarjev tisti v hribih in 0,50 dinarjev kmetje v nižinah ter na družbenih farmah 2,20 dinarjev za liter oddanega mleka. Podobne premije se obetajo tudi za meso, kjer je za višinsko območje predvidena premija v višini 3 dinarjev in v nižinskem 15 dinarjev za kilogram oddane žive teže govedi. Menijo, da je izrednega pomena predvsem to, da bo takšno premiranje spodbudilo

spregledati, da še marsikje ne morejo iz svoje zaprtosti in ozkikh gledanj, toda dosedanji koraki vendar kažejo na spodbudne spremembe, ki jim tako so poudarili tudi na zadnji seji skupščine občine Kranj, občinske meje ne bi smele biti previšoka prepreka. Kako se uresničujejo tako zastavljeni procesi v kranjski občini in predvsem kakšne učinke imajo, pa naj bi delegati kranjske skupščine bili obveščeni spet čez pol leta.

NAŠ SOGOVORNIK

Ladislav Srečnik, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Tržič.

Pozornost socialni varnosti delavcev

Tržič — Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Tržič je le v začetku meseca sprejelo letošnji program dela, ki ga je posredovalo v razpravo in dopolnitve osnovnim organizacijam, v drugi polovici februarja pa ga bo osvojil tudi občinski svet.

O trenutno najaktualnejših nalogah zveze sindikatov smo se pogovarjali z Ladislavom Srečnikom, predsednikom občinskega sveta. »Na prvem mestu moram vsakokor omeniti akcijo zaključni računi, v katero bodo osnovne organizacije še bolj dejavno kot prejšnja leta vključile tudi druge družbenopolitične organizacije, zlasti komuniste in mladince, posebej pa se člane odborov samoupravne delavske kontrole, katerih delo tudi na ta način želimo spodbuditi. Pričakujem, da bodo poročila v vseh delovnih sredinah pripravljena pravočasno in razumljivo ter da bodo razprave o njih vsaj tako plodne kot doslej.«

»V tržički občini minulega poslovnega leta nobena organizacija zdržanega dela ni sklenila z izgubo. Vendar pa nas dokaj dobrimi rezultati ne smejo uspavati. Posebno temeljito bodo morali analizirati gospodarjenje tam, kjer so na meji rentabilnosti in kjer delavci ne morejo vplivati na rast dohodka ter s tem na delitev sredstev za osebne dohodke. Najbolj kričeta primera sta Tiko, ki plačuje pločevino dvakrat dražje od uradnih cen, in Integralov tozd Sap, kjer materialni stroški prav tako rastejo znatno hitreje od cen. Sicer pa delavci ob obravnavi zaključnih računov ne bodo smeli gledati le nazaj; pomembno je tudi, kako bodo letos čim bolje preskrbljeni s surovinami in reprodukcijskimi materiali, kako se bodo čim aktivnejše vključevali v konvertibilni izvoz, dosegali čim boljši dohodek in podobno.«

Na zadnjem posvetu z direktorji je padel predlog, naj bi v tržički občini tudi letos osvojili enotna izhodišča za delitev sredstev iz skupne porabe.

»Res je. Svet za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke je na osnovi republiškega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporjejanja dohodka v letu 1983 izoblikoval stališče za uskladitev priznanj ob delovnih jubilejih, nagrad ob upokojitvah, regresov za letni dopust, prispevkov delavcev k stroškom prevoza na delo in z dela, prispevkov za tople obroke in drugih izplačil iz sklada skupne porabe.«

Osnovne organizacije zveze sindikatov so dolžne vedeti tudi razprave o družbenem dogovoru o urejanju delovnega in obratovalnega časa.

»To je izredno občutljivo področje,« je dejal Ladislav Srečnik. »Menim, da bi ga morali reševati v okviru medobčinske gospodarske zbirnice za Gorenjsko, saj smo zlasti Tržičani zelo odvisni od javnih prevoznih sredstev. Vsek dan se iz občine vozijo 1400 delavcev, študentov in učencev. Predvsem zato bi morali doseči enoten gorenjski dogovor.«

Predsedstvo občinskega sveta se je aktivno vključilo v oblikovanje letos občinske resolucije.

»Med drugim smo predlagali amandma, ki pravi, naj imajo v okviru posamezne družbene dejavnosti prednost programi, ki neposredno vplivajo na povečanje delovne storilnosti, in programi, ki zagotavljajo socialno varstvo delovnih ljudi in občanov. V zvezi sindikatov namreč menimo, da bo treba zaradi padca življenjskega standarda posvetiti posebno pozornost delavcem z nizkimi osebnimi dohodki. Zato bomo izdelali analizo, v katero bomo zajeli vse delavce, ki so januarja dobili manj kot 9000 dinarjev. Septembra jih je bilo 310. Analizo bomo posredovali osnovnim organizacijam, kjer bodo raziskali, ali se skromni osebni dohodki posledica slabih pogojev delavcev prenizke produktivnosti, nepravilnega nagrajevanja ali pa so vzroki kje drugje. S tem v zvezi bomo prek sindikata spremisali tudi dogajevanje sistema nagrajevanja po delu, čemur v nekaterih delovnih kolektivih še vedno posrečajo premalo pozornosti.«

H. Jelovčan

Žuljave roke, ne pa diplome

Jesenisko gospodarstvo ne more sprejeti mladih domaćih diplomantov, zaradi dotrajane tehnologije jeseniške industrije in zato sprejema nekvalificirane delavce — Veliko razpisov brez odziva

Jesenice — Skupno število kadrovskih stipendij v letošnjem šolskem letu za jeseniško občino znaša 494 ali nekaj več kot 3 odstotka na število zaposlenih, kar pa je pod republiškim in tudi pod gorenjskim povprečjem. Za šolsko leto 1983 in 1984 je razpisanih 307 kadrovskih stipendij, kar pa je kar 61 manj kot lani in 53 manj kot predlani. V številu in deležu pa upada razpis za višje in visoke šole.

Dodatake za deficitarnost pri kadrovskih stipendijah prejema letos 318 stipendistov ali 61 odstotkov, medtem ko je bil odstotek lani 54 odstotkov. Delež stipendistov z dodatkom je daleč nad gorenjskim, kar dokazuje, da delovne organizacije razpisujejo stipendije predvsem za deficitarne poklice. Nepodeljenih stipendij v jeseniški občini je letos ostalo 117 ali kar 32 odstotkov razpisa, kar je toliko kot lani. Razpisov za neproizvodna področja praktično niso zabeležili ali le 3 odstotke.

Letos prejema stipendije iz združenih sredstev 254 stipendistov, med njimi pa predvsem tehniki, ki jih je dobra polovica, petina jih je iz prvih letnikov usmerjenega izobraževanja in četrtnina je visoko in višješolcev. Tri četrtnine stipendistov iz združenih sredstev je imelo mesečni dohodek na člana družine od 3.501 dinarjev do 5.500 dinarjev. Poprečna stipendija iz združenih sredstev znaša letos 2.926 dinarjev in povprečna razlika h kadrovski stipendiji 1.903 dinarjev. Za vse ta izplačila porabijo mesečno 851.700 dinarjev.

Lani so podelili tri stipendije Titovega sklada, medtem ko je bil razpis za pet stipendij.

Za jeseniško občino je tudi značilno, da prihaja v organizacije združenega dela domaći »priliv«, se pravi domaćini, vendar pa se žal kaže vedno večje neskladje med potrebami delovnih organizacij, ki so po zahtevnosti niže od strokovne usposobljenosti mladih. Zato prihaja na jesenice precej delavcev iz drugih republik in pokrajin.

Lani se je na novo zaposlilo 463 delavcev iz drugih področij Jugoslavije — na Gorenjskem 1.349. Če primerjamo gorenjske občine, vidimo, da je bil ta priliv v kranjski 32 odstotkov, v jeseniški 34 odstotkov, v radovljiski 14 odstotkov, škofoješki 11 odstotkov in tržički 9 odstotkov. Po strukturi zaposlenih je bilo med 463 delavci 78 odstotkov nekvalificiranih ali polkvalificiranih, s poklicno šolo 15 odstotkov, s srednjo 5 odstotkov, višjo 1 odstotek in visoko en odstotek. Takšna kvalifikacijska struktura na novo zaposlenih delavcev iz drugih področij pa ne more vplivati na izboljšanje kvalifikacijske strukture že zaposlenih za katero že vrsto let ugotavljajo, da je prenizka.

Tudi vračajoči zdenci so za kadrovski vir Gorenjske zanemarljivi, saj jih je lani imela Gorenjska 32, jeseniška občina pa 16. Le dva pa sta se zanimala za možnost zaposlitve, ostali pa so potrebovali le potrdila za koriščenje dinarjev deviznega porekla.

D. Sedej

Izobraževanje kmetov

Bled — Delegati centralnega sveta temeljne organizacije kooperativ Gozdnega gospodarstva Bled so na zadnji seji sprejeli program izobraževanja kmetov-kooperantov iz radovljiske in jeseniške občine. Zvrstilo se bo več predavanj o pridevanju silažne koruze in krompirja, o krmiljenju krav, pravilni rabi travnja, o sušenju sena s sončno energijo, strojni moži, o krmnih posevkah, pašništvo in o sadjarstvu. Kmečke žene se bodo seznanile z uporabo čistilnih sredstev, z boleznimi srca in ožilja, zdravo prehrano, novostmi v gospodarstvu in s smotrnim izrabo časa. Mladi zadružniki se bodo vključevali v tečaje in tekmovanja in pomagali učencem osnovnih šol pri pouku kmetijstva. Za konec predvideva program izobraževanja še strokovne ekskurzije. Za vse to bodo zagotovili denar temeljna organizacija kooperantov Gozdnega gospodarstva Bled, sklad za intervencije v kmetijstvu ter radovljiska in jeseniška občinska skupščina.

Del zbranega denarja bodo namenili tudi za pospeševanje kmetijstva na Gorjušah, Rovtih in Srednjem vrhu. Kooperantom bodo pomagali pri nakupu gnojil in krmil, ostali denari pa bodo porabili za usposoblitev po vršinu za strojno obdelovanje.

C. Rozman

Sodelovanje s sindikati

Javornik — Minuli četrtek je bila redna seja predsedstva krajevne konference SZDL Javornik-Koroška Bela, na kateri so razpravljali o posvetu predsednikov delavskih svetov in osnovnih organizacij sindikata na območju krajevne skupnosti. Govorili so o težavah, ki nastajajo v delegatskem sistemu. Vzopredno so obravnavali še vprašanje ustanovi-

tve koordinacijskih odborov sindikatov na območju krajevne skupnosti. Positivno so ocenili doslej opravljeno delo predsednikov in poslušali ročilo o finančnih zadevah, nato spregovorili še o sodelovanju z mestom. Tesne stike naj bi nastali posebno s Trbovljami in Vrševom.

E. Zagari

Kje so vzrok neslepčnosti?

Kranj — Za sredo popoldne sklicana seja občinskega komiteja ZKS Kranj je imela na dnevнем redu pomembne točke — od ocene javne razprave o aktualnih vprašanjih in nalogah za idejno in akcijsko usposobljenost ter organizirano komunistov na Gorenjskem. Kranjski komite je sicer organizacija, ki v zadnjih štirih letih ni doživel neslepčene seje (bivše) konference, vendar se nekote vasilje ob takšenem pojmu misel, da monda člani občinskega komiteja, zadolženi za spremeljanje javne razprave v osnovnih organizacijah, le niso opravili svoje naloge tako, kot se je od njih pčičevalo. Ali gre za izmikanje odgovornosti, strah, priznati posledice slabo opravljene dela ali za kaj drugega, bo treba pa razjasniti med članom komiteja, če ne drugače, bo po treba celo kakšna zamenjava.

L. M.

Koliko pojedo Ločani?

Ker trgovina nima količinskih podatkov, je bilanca oskrbe za leto 1983 lahko le približna — Dovolj mesa in mleka iz domače občine — Mesne zaloge na kmetih

Na Gorenjskem se že nekaj let dogovarjajo o ustanovitvi interesne skupnosti za preskrbo oziroma o skupnem načrtovanju preskrbe prebivalstva z osnovnimi živili ter pospeševanju pridelave hrane. Vzrok, da se zadeve tako vlečejo, je treba iskati tudi v dejstvu, da na Gorenjskem nimamo podatkov, koliko živil potrebujemo, koliko jih lahko sami pridelamo doma in za katera so potrebna sovlaganja drugod v Sloveniji in Jugoslaviji. Zato bodo najprej pravili bilanco preskrbe po posameznih občinah.

Na torkovi seji izvršnega sveta v Škofji Loki so ugotovili, da je tudi občinsko bilanco potreb preskrbe skoraj nemogoče izdelati, ker jim primanjkuje podatkov. Trgovske organizacije, ki oskrbujejo škofjeloško področje s prehrambenimi izdelki, nimajo nikakršnega pregleda, koliko določenih živil ljudje kupijo. Vsi podatki so izraženi le v dinarih in povečanja so indeksirana, nikjer pa niso znane količinske številke.

Iskra Reteče v letu 1983

Štiri milijone dolarjev zaslužka na tujem trgu

V Iskri — Tovarni gospodinjske opreme v Retečah za letos planirajo 37-odstotno povečanje izvoza na konvertibilno tržišče, kjer naj bi zaslužili 4 milijone dolarjev — Dvigoj kvaliteto svojih izdelkov, veliko pa delajo tudi v kooperaciji s tujimi partnerji

Škofja Loka — Največja ovira pri planiraju razvoju v letu 1983 je bilo v Iskri — Tovarni gospodinjske opreme Reteče nerešeno vprašanje, kakšna bo oskrba z repromaterijali v letu 1983. Zaradi slabe oskrbe so načrti imeli lani vrsto težav v proizvodnji in zato je bil oviran tudi izvoz. Gospodarski dosežki niso mogli biti tako spodbudni, kot so jih planirali. Težave so imeli pri oskrbi z barvami, laki, pločevinami, izolacijskimi in se nekaterimi drugimi materiali, kar jim je stalno večalo zaloge nedokončane proizvodnje in s tem tudi stroške.

V letošnjem gospodarskem planu je najpomembnejša naloga izvoz, ki mu je že nekaj let podrejena gospodarska politika te Iskrine tovarne. Letos naj bi izvozili za skupno 4 milijarde dolarjev izdelkov, kar je za 37 odstotkov več kot lani. Na prvi pogled se zdi, da je plan preveč ambiciozen in nerealen, saj tudi na svetovnem trgu prodaja ne teče najbolje, vendar pa se v Iskri Reteče lahko povabilijo, da imajo že podpisane pogodbe kar za 80 odstotkov predvidenih izvoznih posiljk. Izvoz naj bi v celotnem prihodku predstavljal že kar četrtino.

Ob tem je treba še posebej poudariti, da gre v celoti za konvertibilni izvoz. Sodelovali bodo tudi s češkim partnerjem, vendar plačevanja ni-

majo urejenega na klinični način, temveč medsebojne obveznosti povravnajo v dolarjih.

Tako bodo letos okrepili izvoz kavnih mlincov v Alžirijo in Zvezno republiko Nemčijo, v načrtu imajo kompenzacijski posel z italijanskim partnerjem, ki naj bi zagotovil dovolj materialov za nemoteno proizvodnjo plastičnih delov. V Zvezno republiko Nemčijo in Švico bodo izvajali kuhalnike in v Nemčijo še opreka kruha za firmo AEG.

V Iskri Reteče veliko vlagajo tudi v lastni razvoj. Tako pospešeno razvijajo opekač kruha, ki ga bodo v glavnem izvajali. Prav tako načrtujejo prodor v dežele tretjega sveta, večji tržni uspeh pa si obetajo tudi v skandinavskih deželah.

Torej je celotni gospodarski plan Iskri Reteče smelo postavljen. Računajo, da se bo celotni prihodek povečal kar za 87 odstotkov, dohodek pa 56 odstotkov, prodajo na domaćem trgu naj bi povečali za slabo tretjino. Iz tega je razvidno, da bodo stroški proizvodnje naraščali hitreje od prihodka. Vzrok je stalno naraščanje cen domačih surovin in materialov za proizvodnjo, ki so se v enem letu podražili v poprečju za dobro tretjino, medtem ko cene njihovih izdelkov skoraj niso porasle. Za letos so predvideli 15-odstoten porast cen.

L. B.

Anton Kralj, kovač v Tovarni kos in srpov Tržič

«To delo opravljamo trije, vendar sva že pol leta samo dva, tako da je pogosto treba sedeti ob nakovali več kot osem ur. Začenjam ob petih zjutraj, ob osmih imam približno deset, petnajst minut odmora, ob pol desetih pa je pol ure za malico, končam pa nekako ob pol dveh ali tudi kasneje. Žal si oddiba vedno ne morem privoščiti. Včasih kaj nagaja in počitek odpade. Trenutno je

Še najbolj zanesljiva je preskrba s kruhom, mesom in mlekom. Mesa in mleka namreč dobijo v škofjeloški občini precej več, kot ga potrebujejo. Tako v klavnici KŽK za letos načrtujejo, da bodo poslali na trg 2719 ton govejega in 3675 ton svinjskega mesa. Takšne količine so si zagotovili s sovlaganjem in pogodbami s kmetijskimi zadrgami in drugimi kmetijskimi organizacijami v Sloveniji in v drugih republikah. Predvidevajo tudi, da bodo dali na trg 35 ton telečege, 2,4 tone ovčjega mesa in 28 ton odojkov. Razen tega bodo dali na trg tudi 2820 ton mesnih izdelkov. Severa vse te količine ne bodo predelali in prodali le na loškem območju, temveč na celotnem območju, ki ga oskrbujejo.

Mleka naj bi v škofjeloški mlekarji odkupili 5,8 milijona litrov, od tega naj bi ga 1,4 milijona litrov prodali svežega, 4,2 milijona litrov pa bi ga predelali.

Naj seji je bilo v razpravi tudi rečeno, da se vse prevede pogovarjamo o hladilnicah in drugih dragih objektih za živilske rezerve premalo pa razmišljamo o tem, da bi s pospeševanjem kmertijske proizvodnje imeli rezerve beljakovin oziroma mesa na kmetih. V ta namen so potrebna dosti manjša sredstva kot za naložbe v hladilnice, ki bodo preskrbo tudi podražile zaradi zahtevne tehnologije, vzdrževanja potrebnih kvalitet.

Da pa bi vendarle prišli do kolikor toliko točne bilance, je izvršni svet zadolžil komite za planiranje, naj skupaj z ABC — Loka izdelu enotno metodologijo spremeljanja zalog in porabe glavnih živiljenjskih potreščin.

L. Bogataj

Veliko želja malo denarja

Gorenjsko gospodarstvo je za letos prijavilo 183 naložb v vrednosti 25,2 milijona dinarjev — Še vedno velika potreba po bančnem denarju, ki ga ni, razen tega pa je postal izredno drag

Komisija za presojo investicij Gorenjske je lani obravnavala 102 novi investiciji v vrednosti 13,35 milijarde dinarjev. Od tega je bilo 75 investicij obravnavanih po skrajšanem postopku, ker je bila predčinska vrednost manjša od 15 milijonov dinarjev. Ostalih 27 investicij, ki so večje vrednosti, je komisija obravnavala na podlagi predhodnega mnenja banke. Za 26 investicij je dala pozitivno mnenje. Večje investicije so znašale 9,1 milijarde dinarjev ali 67 odstotkov celotne predčinske vrednosti predlaganih investicij. Izvozno usmerjenih investicij je bilo 25 odstotkov, v primarno kmetijsko proizvodnjo slabih 8 odstotkov, v proizvodnjo deficitarnih surovin nekaj več v gospodarsko infrastrukturo 15,9 itd.

Ceprav so številke dokaj visoke, je investiranje na Gorenjskem lahno močno upadlo in so dejansko izplačana sredstva za investicije celo nižja od amortizacije, kar pomeni, da gospodarstvo nima denarja niti za enostavno reproducijo oziroma za obnavljanje zmogljivosti. V primerjavi z družbenim proizvododom so investicije na Gorenjskem upadle na 16 odstotkov, vendar je delež lani že nekoliko porastel.

Republiška komisija za presojo investicij je lani obravnavala 15 investicij z Gorenjske v vrednosti 2,4 milijarde dinarjev in je dala zanesljive soglasje.

Za letos so predvidevanja za investiranje na Gorenjskem veliko bolj optimistična. Gospodarstvo načrtuje kar 183 investicij v vrednosti 25,2 milijarde dinarjev in še 260 milijonov dinarjev sovlaganj. Največja naložba je elektrojeklarna Jesenice v vrednosti 12,37 milijarde dinarjev. Sicer pa v Kranju predvidevajo 47 investicij v vrednosti 4,69 milijarde dinarjev, na Jesenicah 25 naložb v vrednosti 13,38 milijarde, v Radovljici 28 v vrednosti 2,78 milijarde, v Tržiču 14 v vrednosti 1 milijarde in v Škofji Loki 24 investicij v vrednosti 3 milijard dinarjev. Izvozno usmerjenih je 31 naložb v vrednosti 6,1 milijarde dinarjev.

L. Bogataj

Manj pločevine, cevi in koles

Lani so v Rogovi Cevarni v Križah namesto 6000 ton predelali v cevi le 3000 ton pločevine — Rezultat je 75-odstotno uresničen, skrčen proizvodni plan in strm padec dohodka — Letos bodo od jeseni Železarne dobili predvidoma komaj 1200 ton pločevine; 800 ton, kolikor jih potrebuje proizvodnja koles, bodo nadomestili z začasnim uvozom, vse druge naročnike cevi pa bodo najbrž morali odsloviti

Križe — Za lansko poslovanje Rogove temeljne organizacije Cevarna v Križah je značilno predvsem pomanjkanje hladno valjane pločevine, iz katere izdelujejo cevi za sestavne dele koles in drugih izdelkov, največ opreme za kampaniranje.

Ceprav bi v Cevarni lahko predelali kar šest tisoč ton pločevine, so jo lani polovico manj. In ceprav po njihovih kvalitetnih cevih veliko povprašujejo tudi naročniki zunaj delovne organizacije Rog, številnim željam niso mogli ugodi. Uresničili so komaj tri četrteine proizvodnega načrta, sredi novembra pa je nekaj delavcev zaradi pomanjkanja pločevine moralno celo ostati doma.

Glavni dobavitelj pločevine je jeseni Železarna, ki je lani razen dinarskega zdrževanja na osnovi samoupravnega sporazuma pričakovala od Roga tudi devizno. Rog je dinarske obveznosti poravnal, medtem ko deviznih ni znogel, saj s

27 odstotki z izvozom ustvarjenih dolarjev ni uspel pokriti zahtev vseh dobaviteljev materialov. Predvsem zato jim je Železarna, ki se prav tako utepa z deviznimi težavami, prodala tisoč ton manj pločevine, kot so načrtovali v že tako skrčenem planu.

Pomanjkanje pločevine seveda ni vplivalo le na skromnejši količinski in vrednostni plan Cevarne, ampak tudi celega Roga, ki so mu razen tega cenovne škarje odrezale dodatnih 60 milijonov dinarjev dohodka; na eni strani se je material podražil za dvanajst odstotkov, na drugi pa so cene koles ostale zamrznjene.

Ceprav so kolesa zadnja leta na tujem in domaćem trgu izredno konkurirno blago, letos proizvodnje ne bodo bistveno povečali. Izdelati jih nameravajo 457.000, od teh osmennajst odstotkov izvoziti. Vrednostni delež izvoza, ki odpada na kriško Cevarno, je dvanajstodstoten, kar

pomeni 350.000 dolarjev. Skoraj celoten znesek, ob dinarski participaciji, zahteva jeseni Železarna.

V Rogovi Cevarni torej tudi letos ne vidijo konca težav v preskrbi. Te se celo povečujejo. Namesto potrebnih šest tisoč ton pločevine, kolikor bi je lahko predelali v cevi, imajo z Železarno sklenjeno pogodbo za 1200 ton. Torej bo samemu Rogu za kolesa zmanjkal 600 ton cevi, ki jih nameravajo pridobiti z začasnim uvozom pločevine, za druge naročnike pa jih sploh ne bo več. To pomeni za Cevarno okrog 45,5 milijona dinarjev izpada dohodka, ki je že v lanskem polletju začel strmo padati. Tukrat je bil le za dvanajst odstotkov višji kot v enakem obdobju 1981. leta, v trečetrtletju le še za pet in konec leta po oceni približno enak oziroma celo nekoliko skromnejši.

Vsekakor bo morala Cevarna ob prizadevanjih celotne delovne organizacije in podprtju tržiške družbenopolitične skupnosti poiskati nove dobavne poti za pločevino, katerih imena pa trenutno nihče ne pozna, saj je vsa kovinskopredelovalna industrija v podobnih zgagatah in od Železarn brez deviznega zdrževanja zmanjšava prizadevanje materialov.

H. Jelovčan

Preizkušnja za delegatski sistem

Zanimiva je bila ugotovitev predsednika republike zakonodajno-pravne komisije na Gorenjskem posvetu o razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov, ki jih je republiška skupščina organizirala po Sloveniji. Dejal je, da smo v zadnjem času priča administrativnim pristiskom na tem področju, pomejno preizkušnjo za delegatski sistem.

Ne gre le za to, da je gradivo prepozno ali celo zadnji hip predloženo delegatom. Da je uvrstitev nekega problema ali rešitve na dnevni red zasedanja tik pred zasedanjem skregana z delegatskim odločanjem, je jasno. Vendar pa se že nekaj časa srečujemo tudi s težavami, ki zadevajo kvaliteto posameznih materialov. Pravzaprav postaja to problem številka ena. Pa ne toliko gledano s strokovne platil, marveč s stališča, kaj skušamo sploh dosegči. Zato bo treba v prihodnje bolj zaostriiti odgovornost predlagateljev do določene problematike.

Kot primer mečkanja in zgrednega obnašanja lahko omenimo zakon o gozdovih. Stvari niti sistemsko niso rešene, pa že ponujamo zakon. Ali pa zakon o ptt pri sistemu zvez. Da ne gorovimo o zadnjem interencijskem zakonu o varstvu zem-

ljis, kjer lahko mirne duše rečemo, da stvari še vedno niso dovolj jasne. Zato bi se družbenopolitične organizacije morale odločno lotiti ocenjevanja tovrstnih dogajanj. Neprizadeti ne bi smeli biti pri tem tudi upravnih organov; pa če gre za takо imenovan zaupno gradivo ali ne. Lahko bi celo ugotovili, da upravnih organov danes premalo spremljajo dogajanje v praksi in se pri tem včasih ne ozirajo na vprašanja, ki zadevajo sistem. Zato bo prizadevanja za nadaljnji razvoj delegatskega sistema in delegatskih odnosov treba čim bolj zaostrići.

Eno od vprašanj, ki povzroča precej nejasnosti, je tudi tako imenovani problem regij: kje je na tem področju se dopustna meja glede na uresničevanje delegatskega sistema in odnosov. Ugotovili bi lahko, da regije ni moč izključiti iz delegatskega sistema, kar zadeva izmenjavo mnenj. Prav tako ne bi smelo biti zaprek, kar zadeva usklajevanje. Nenazadnje gre pri tem za notranjo organiziranost, moč in sposobnost. Seveda potem ne bi bilo zdržljivo s skupščinskim delegatskim sistemom, da bi bilo takšno usklajevanje predstavljeno v skupščini z nastopom regije, ker le-ta v delegatskem sistemu ni opredeljena.

A. Žalar

Gorenjski Prešernovi nagrajenci

Skladatelj ALOJZ AJDIČ

Slovenskega skladatelja Alojza Ajdiča poznamo kot avtorja uspešnih, tudi na tujem izvajanih komornih glasbenih del. S kantato za recitatorko, dva mešana zbara in veliki simfonični orkester »TABORIŠČE RAVENSBRÜCK« je posegel v tematiko, ki pri nas doslej ni doživel širše glasbene obdelave.

Skladatelj je izbral med pesnimi, od katerih so nekatere nastale v samem taborišču, nekatere pa v prvih povojnih letih. Pesmi, ki si sledijo po kompozicijskem videnju taboriščnih grozovitosti, ustvarajo

domala naturalistično vzdušje, tako da občutimo hlad, brezihodnost, pa tudi optimizem in vero v prihodnost. Glasbena obdelava je prav zaradi naturalističnega slikanja slogovno heterogena, toda to ima svoje opravičilo in smisel. Delo je po vsebini izredno močno, v posameznih odstavkih celo pretresljivo. Tisto, kar se kaže v tej kantati se posebej zadeto, pa je vloga orkestra. Prav ta vselej daje izrečenim, zapetim besedam muzikalno vrednost, ekspresivno zvočnost. Skladatelj Alojz Ajdič je nedvomno ustvaril obsežno glasbeno delo, ki je polno drobnih, občutenih liričnih odstavkov, ki ima jasno gradacijo in izostreno zvočno nadgradnjo, ki raste iz vsebine nekoč zapisanih pesmi kot obsoda in svarilo.

Prevajalec VIKTOR JESENIK

V Jesenikovem prevajalskem opusu zavzemajo izjemno mesto njegova prizadevanja za prodor slovenskih pisateljev v francoski jezikovni prostor. Prvi pomembni rezultat organizacijskih in prevajalskih prizadevanj Viktorja Jesenika na tem področju je francoska antologija slovenske poezije od Prešerna do Koviča, ki je leta 1962 izšla pri pariški založbi Seghers. Nastala je v tesnem sodelovanju s Cenetom Vipotnikom, prevode slovenskih avtorjev v francosčino, ki jih je prispeval Viktor Jesenik, pa je z dokončnim umetniškim oblikovanjem besedil oplemenil še francoski pesnik Marc Alyn, ki je po tej antologiji sodeloval s profesorjem Jesenikom se pri vrsti drugih projektov. Na ta način se je francoski bralec lahko seznanil z izborom Kosovelovih pesmi (1965), z dvema

knjigama Borove poezije (1966 in 1975) pa z Župančičem in Gradnikom (1978) ter Cenetom Vipotnikom (1975) in z izborom sodobne slovenske poezije (1971). S tem je Viktor Jesenik pomembno utrdil vezi med francosko in slovensko književnostjo.

Vrh Jesenikovega prevajalskega dela in takoreči njegovo življensko delo pa predstavlja letošnja francoska izdaja Prešernovih pesmi, s katero sta prevajalca Jesenik in Alyn francoskemu bralecu ponudila glavnino Prešernovih stvaritev v reprezentativnem izboru in

z izjemnim posluhom za najpomembnejše kvalitete originala.

Prešernove pesmi v francosčini se uvrščajo med najvidnejše dosežke v prizadevanjih za prodor slovenskih avtorjev v evropsko in svetovno književnost.

Kipar TONE LOGONDER

Tone Logonder je predstavnik tiste generacije kiparjev, ki se je solala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorjih, znanih in priznanih že pred vojno. Francišek Šmerdu mu je bil vzor do tiste mere, da se je Logonder v

svojih zgodnjih delih, predvsem portretih, zgledoval po njem. Točno ni bilo podobno nezavednemu iskanju opore za izhodišče, za začetek lastne poti. Od neposredne vezanosti na tradicijo, se je Logonder odtrgal kasneje, predvsem zanimivim portetom »Anton Ajdič«.

Drugo obdobje v Logondrovem kiparskem opusu predstavlja ekspresivna plastika na teme kmečke žene. V tem zaokroženem tematsko zaprtrem kiparskem svetu, je odmev na severaško postimpresionistično smer Barlacha občuteno prevrednoten v domači žansko vzdušje, ki ga se najbolje dojemamo v kipih kot na prime »Klepeljui«, »Čipkarica« in druga. Zanimiv je začetek te Logondrove poti, ki je kiparja pripeljala v rahlo stilizacijo. V portretu »Mati«, ki predstavlja kmečko ženico, upodobljeno doprsno in odeto v volnes pled, je treba iskati začetke druga obdobja. Prav to figuro je kasneje razvil v razreševanje problematike cele stoječe figure. Nastala je nekaj variant »Kmečke žene«, katerih so najbolj opazni ti premiki v vedno večjo stilizacijo. Zanimivo je, da je v prvih primercih »Kmečke žene« še ohranil obraz, ki ga kasneje nadomestil samo ovalno ploskvijo brez kakršnihkoli podrobnosti. Na ta način se je zek oddaljil od pripovedne vsebine in plastično formo začel pripovedovati v vrednotah, ki jih plastika morebitno.

Poleg spomeniške plastike se Logonder veliko ukvarjal tudi z izdelavo medalj ali z osnutki za zvezne značke z reliefnimi upodobitvami znanih mož in z drugo tematiko.

Dobitniki kranjskih Prešernovih plaket

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je kranjska kulturna skupnost podelila Velike in Male Prešernove plakete, s katerimi nagrajuje posebne zasluge na področju kulture. Tudi letos so podelili pet Velikih in deset Malih Prešernovih plaket.

Velike Prešernove plakete so prejeli:

MOŠKI PEVSKI ZBOR DPD SVOBODA STRAŽIŠČE (v imenu zpora prevzel predsednik zpora Maks Dolenc)

Letos praznuje 30-letnico delovanja. V prvih letih obstaja so zbor ustavljali predvsem zelo mladi pevci. Klub velikim spremembam v zasedbi je zbor napredoval in v drugem desetletju dosegel svojo najvišjo kakovostno raven. Tedaj je veliko koncertiral doma in po vsej Sloveniji. Leta 1966 je zbor skupaj z MPZ iz Dupelj nastopil med koroškimi Slovenci v Logi vasi ob Vrbskem jezeru, leta kasneje je navezel stike s PZ SPD Zarja iz Železne Kaple. Leta 1970 je zbor pričel sodelovati z MPZ DPD Bratov Milavec iz Brežice, prej nih pa z MPZ Vasiliš Mirk iz Prosečke pri Trstu. Po nekaj letih posamežnih izmenjav je v letu 1973 prišlo do srečanja vseh štirih zborov v Kranju, od tedaj pa se ti zbori srečujejo

redno vsako leto v drugem kraju in s tem ohranajo in poglabljajo kulturne stike z matično domovino in zamejskimi Slovenci. Zbor se v zadnjem času bori z velikimi težavami predvsem kadrovskoga značaja, vendar vztraja v svojem poslanstvu, pripravi vsako leto samostojen koncert ter sodeluje na krajevnih proslavah, občinskih revijah in drugih prireditvah.

NEJC SLAPAR

Nejc Slapar je izrazit nosilec eksperimentalnih likovnih prizadevanj. Njegove zgodnejše stvaritve nosijo značilne naslove Eksperiment, Prostorske zasnove in podobno. Konč sedesetih let se je slike pojavit pod predstavnik opartistične umetnosti, katere dosežke je s pridom uporabil tudi pri svojem grafičnem delu. Z veliko zagnanostjo se je nato oprijel novih strujanj na relaciji likovna umetnost—poesija. S Francetom Pibernikom je pripravil v Kranju in v Škofiji Loki razstavi Grafični prostor poesije in Boazni prostor

poezije. Skupaj s pesnico Irmo Kern je sodeloval na razstavah Slutnja poletja I in Slutnja poletja II. Z novimi sodelavci in projekti se je v okviru studia Signum in West-East predstavil v Kranju, Ljubljani, na Reki in v Benetkah. Na Ex tempore v Piranu je Nejc Slapar leta 1980 za svoja prizadevna likovna iskanja prejel prvo

STANKO KUKOVICA

Od leta 1951 do upokojitve oktobra 1982 je bil Stanko Kukovica učitelj v Trbojah in ves ta čas je tam aktivno deloval kot kulturni delavec. Pod njegovim vodstvom so člani kulturnega društva Trboje naštudirali in postavili na oder vrsto dram in veseleiger, s katerimi so nastopali doma in po drugih krajih. Večino teh iger je Stanko Kukovica režiral sam in s pomočjo svoje žene. Pod njegovim vodstvom bilo je kulturno društvo pobudnik in nosilec razgibanega kulturnega življenja v kraju, obnovili so tudi dvorano in oder ter uredili klubski prostor v kulturnem domu.

PETER KUHAR

Peter Kuhar, nekdanji partizanski kurir in borec, je bil celih 25 let predsednik, Slovenskega prosvetnega društva Zarja v Železni Kapli, obenem pa aktivni član moškega in

mešanega pevskega zbara tega društva. Vsa ta leta je med drugim skrbel, da je društvo imelo tesne stike z matično domovino. Kulturno društvo Jezersko je prav na pobudo Petra Kuharja leta 1960 navezalo stike s prosvetnim društvom Zarja in od tedaj se to sodelovanje poglablja s sistematično kulturno izmenjavo v obliki vsakoletnih medsebojnih gostovanj igralcev, pevcev in plesalcev. Velika zasluga Petra Kuharja je, da se na Koroškem ohranja slovenska beseda.

LJUBINKA ŠIMUNAC

V preteklih šestih letih je Osrednja knjižnica v Kranju pod vodstvom Ljubinke Šimunac dosegla vidne uspehe. Kažejo se predvsem v prostorskih pridobitvah, ki jih je knjižnica dosegla v tem času, ter v uspešnih prizadevanjih za uresničevanje reforme knjižničarstva v občini. Oddelek za izposojo odraslim bralecem in tri podružnične knjižnice so namreč v tem času dobile prenovljene prostore in opremo za prosti pristop do knjig. Organizirali so centralno obdelavo knjižnega gradiva, s čimer so bili oddeleki razbremenjeni, odpadlo je veliko zamudnega administrativnega in tehničnega dela. Poimenben napredek knjižnice pomeni tudi začetek sistematičnega zbiranja domoznanskega gradiva iz temeljne

zaloge, kar pomeni začetek specifične zbirke domoznanskega gradiva za gorenjsko področje. Poleg tega velika zasluga Ljubinke Šimunac da so se v občini in regiji začele vezovati splošne izobraževalne šolske knjižnice.

Male Prešernove plakete so prejeli:

Organizator Kino kluba DDMETOD AHČIN, gledališki igralski skupine Prešernovega igrališča iz Kranja IZTOK ALIP, pevec in organizator MPZ Društvo upokojencev Kranj ALOJZ MAŠČEK, pevec in organizator mešanega zborja Iskra Kranj JOŽE PUDAN, režiserka in organizator kulturnih dejavnosti KPD Mali Nemilje JANA VIDIC, igralec in lutkar lutkovne dejavnosti pri Kranju KRAMŽAR, lutkovni režiser pri pionirskega KUD na OŠ Cerkev CIRIL MRGOLE, organizator kulturnih dejavnosti v KUD Debeljak Naklo ZDENKO KOŠIR, organizator kulturnih dejavnosti v DPDS zborna Stražišče MILAN TEPIĆ, FOLKLORNA SKUPINA ISKRA Kranj.

Prostorski problemi mladine

Zasip — Te dni se je na programski konferenci sestala mladina Zasipa. Lani so bili mladinci aktivni zlasti na športnem področju, saj so sodelovali na spomladanski in jesenski ligi malega nogometa, pripravili pa so tudi orientacijski pohod. Letos bodo verjetno bolj dejavnici tudi na drugih področjih, čeprav imajo na voljo sila borna srestva. Razmišljajo tudi o svojih prostorih. V gasilnem domu se ne bodo mogli sestajati, ker ni ogrevanja, primernejši bodo prostori KS in dvorana. Tam bodo postavili mizo za namizni tenis in šah, s čimer bodo privabili v organizacijo več mladih.

Vida Dovžan

Razstava del članov Dolika — Ob slovenskem kulturnem prazniku so člani likovnega kluba Dolik pri DPD Svoboda Jesenice v soboto, 5. februarja, odprli skupinsko razstavo svojih del. Tako se že petindvajset let predstavljajo ob kulturnem prazniku in ob dnevu republike. Klub je izredno delaven, lani so pripravili 37 skupinskih in kolektivnih razstav, 13 pa so jih imeli v gosteh. Tokrat se predstavlja 17 likovnikov s 35 likovnimi deli. Razstavo si lahko ogledate do 16. februarja, vsak dan razen nedelje od 16. do 19. ure, ter ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure. Razstavo je tokrat odpril Janez Jamar, predsednik jeseniškega občinskega sindikalnega sveta. Branko Blenkus

Ameriški grafik v Kranju — V galeriji Mestne hiše v Kranju si lahko ogledate grafična dela ameriškega umetnika GABORJA PETERDIJA. Razstava je Gorenjski muzej pripravil s sodelovanjem Ameriškega centra iz Ljubljane. Gabor Peterdi je bil leta 1915 rojen v Budimpešti, v Združene države Amerike pa prišel leta 1939. Od leta 1960 predava na univerzi Yale. Napisal je knjigo o grafični umetnosti. Njegove risbe in grafike najdemo v zbirkah Metropolitanskega umetnostnega muzeja v New Yorku, Narodne umetnostne galerije v Washingtonu, Corcoranove umetniške galerije v Washingtonu, Umetniškega inštituta v Chicagu, Victoria in Albert muzeja v Londonu, v Muzeju zahodnih umetnosti Tokiu in v mnogih drugih muzejih in galerijah v Združenih državah in drugod. Razstava del vidnega ameriškega grafika bo v Kranju brez dvoma pritegnila veliko pozornost. — Foto: F. Perdan

KUD Velesovo praznuje

Velesovo — V nedeljo ob 16. uru bodo prizadveni člani kulturnoumetniškega društva Velesovo praznovali 45-letnico obstoja, ki jo bodo združili s spletom pesmi in iger naših mladih. Veselo nedeljsko popoldne bo posvečeno tudi Dnevom kulture ob slovenskem kulturnem prazniku.

Letos mineva 45 let, od kar so 31. julija 1938. leta v Adergasu prizadveni krajanji in kulturniki z željo po ustvarjalnosti in v skrbi za kulturni napredek teh vasi ustanovili Prosvetno društvo Velesovo. Ker dvorane ni bilo, so bile igre na podih pri Martinovcu oziroma Grašču. Pričeli so z urejanjem društvenih prostorov — dvorane v samostanskih kleteh. Že 26. novembra 1939. leta so v novi dvorani prvič uprizorili dramo »Tri sestre«. Vseskozi je bilo društvo zelo delavno, kar je zasluga prizadvenih članov. Tudi letos so ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili dneve kulture. Sedaj pripravljajo uprizoritev mladinske igre »Mali strah Bavbar« v režiji Silva Sirca, ki bo konec meseca februarja.

Janez Kuhar

Osem pomurskih grafikov — V okviru tradicionalne kulturne izmenjave med Kranjem in Mursko Soboto so ob slovenskem kulturnem prazniku odprli v galeriji Mestne hiše v Kranju razstavo »Grafika v Prekmurju«, s katero se kranjskemu občinstvu predstavljajo osem pomurskih grafikov: Ivo Bošnjakovič, Štefan Galič, Zoltan Gabor, Štefan Hauko, Jože Horvat-Jaki, Lojze Logar, Franc Mesarič in Borut Vild. — Foto: F. Perdan

Kulturni koledar

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je v času slovenskega kulturnega praznika odprta razstava **Prešernovi nagrajenici 1957–1961**. V galeriji Mestne hiše so na ogled dela ameriškega grafika Gaborja Peterdi, v Mali galeriji razstavlja osem pomurskih grafikov (Ivo Bošnjakovič, Štefan Galič, Zoltan Gabor, Štefan Hauko, Franc Mesarič, Borut Vild). V Stebriščini dvoranah pa je na ogled razstava **Jugoslovanska gledališka fotografija 83**. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprtje vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so za-

prte.

V avli gimnazije v Kranju je odprta razstava fotografij Marjanca Kukca, člana Foto-kino kluba Janez Puhar iz Kranja.

V **Prešernovem** gledališču bov petek, 11. februarja, ob 19.30 uri na sporednu uprizoritev Forstneričevega dramskega besedila »Ljubljava nekoč in v blatu« v izvedbi SNG Drama Maribor. V soboto, 12. februarja, ob 19.30 uri bo SNG Ljubljana uprizorilo »Ujetnike svobode« E. Filipčiča. V nedeljo, 13. februarja, ob 19.30 bo KUD Titovo Velenje uprizorilo »Sekiro« J. Žmavca. V ponedeljek, 14. februarja, ob 13. uri je na sporednu A. B. Novaka — »Nebenosno gledališče« v izvedbi LG J. Pengov Ljubljana za OŠ S. Žagar; ob 16. uri za Gimnazijo Kranj. V torek, 15. februarja, bo PDG Nova Gorica uprizorilo »Pošljite za naslovnikom« D. Rupla ob 19.30 uri za TOŠ Kranj in ob 19.30 uri. V sredo, 16. februarja, ob 19.30 uri bo predstava I. Cankarja »Pohujanje v dolini Šentjurški«, ki bo uprizorila Narodno pozorište iz Banja Luke. V četrtek, 17. februarja, ob 19.30 uri je na

sporednu M. Dekleva Sanje o govorči češnji v izvedbi Lutkenga gledališča iz Ljubljane za OŠ S. Žagar in izven.

DUPLJE — 11. februarja ob 19. uri bo v Gasilskem domu v Dupljah proslava — Kino klub Duplje, OO ZSMS Duplje in osnovna šola Duplje.

ADERGAS — V torek, 15. februarja, ob 15. uri bo v dvorani v Adergasu izvzet KUD Borec Velesovo **Veselo nedeljsko po-poldne** — splet pesmi in besed.

LJUBLJANA — V ponedeljek, 14. februarja, je na sporednu v okviru Tedna slovenske drame v Drami in Ljubljani ob 19.30 uri D. Jančarja **Disident Arnož in njegovi**. Odhod avtobusa je ob 18. uri izpred hotela Creina v Kranju.

TRŽIČ — Danes zvečer ob 18. uri bo v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču tradicionalna revija pevskih zborov TRŽIČ POJE 83. Revija bo združena s podelitvijo **Kurnikovih nagrad** za kulturno delo. Na prireditvi, ki je organizirana v počastitev slovenskega kulturnega praznika, bo sodeloval tudi mešan pevski zbor PEKO, ki namerava v letošnjem letu izdati svojo prvo LP ploščo.

V tržiškem razstavišču paviljona NOB so 8. februarja odprli razstavo akademskoga slikarja Jožeta Megliča, ki izhaja iz Loma nad Tržičem. Razstava bo na ogled vse do konca februarja.

GORJE — Danes ob 19. uri bo Prešernova proslava v Domu Partizana Zgornje Gorje. Pripravili jo bodo v DPD Svoboda Gorje.

BOHINJSKA BISTRICA — Danes ob 16. uri bo premiera dramskega dela Lymana Frančka Bauma »Carovnik iz Ozas«, ki ga bo uprizorila DPD Svoboda Tomaz Godec v Domu Joža Ažmara v Boh. Bistrici. V torek,

15. februarja, ob 19.30 pa bo premiera dela Johana Mestroya — »Utopljenca« v izvedbi DPD Svoboda Tomaž Godec iz Boh. Bistrica v Domu Joža Ažmara v Boh. Bistrici.

KROPA — V soboto, 12. februarja, bo Prešernova proslava v Sindikalnem domu Kropa ob 17. uri v izvedbi KUD Stane Žagar Kropa.

RIBNO — V soboto, 12. februarja, bo premiera v Zadružnem domu Ribno ob 19.30 A. Medveda, »Rendez-vous« in J. Aleševca »Podlaga zakonske sreće« v izvedbi DPD Svoboda Rudi Jeđetić iz Ribnega. V nedeljo, 13. februarja, ob 19.30 gostuje ljubljanska Opera v Zadružnem domu v Ribnem z »Don Pasqualem« Gaetana Donizettija.

ŠKOFJA LOKA — V torek, 15. februarja, ob 17. uri je na sporednu likovna pravljica Edija Severja **Pustne šeme**. Otroci, pridele obleceni v pustne šeme. V sredo, 16. februarja, ob 18. uri bo **Večer z diapositivi — Svedska — dežela tekačev**. Vodil bo Svetozar Buček. Obe prireditvi bosta v knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki.

RATEČE — V nedeljo 13. februarja ob 16. uri bo v Kulturnem domu v Ratečah koncert v počastitev Slovenskega kulturnega praznika. Nastopil bo moški pevski zbor J. Krmelj iz Rateč in mešani pevski zbor Društva upokojencev I. Cankar iz Ljubljane.

RADOVLJICA — Drevi ob 18. uri bodo v Šivčevi hiši v počastitev slovenskega kulturnega praznika odprli razstavo »Slovenska ekspresionistična grafika«, ki jo je Muzeju radovljiske občine posredovala Moderna galerija iz Ljubljane. Razstavljeni bodo originalni grafični listi Božidarja Jaka, Vena Pilona, Mihe Maleša in Toneta Kralja. Razstava si boste lahko ogledali do 6. marca, vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Janez Hafner razstavlja v Železnikih

Ob novih slikah krajin akademskega slikarja Janeza Hafnerja se moramo najprej vprašati, ali potrjujejo staro zasnova in s tem slikarjevo vztrajanje pri zamislih, ki so nastale tam okoli leta 1980, ali pa potmenijo najnovije Hafnerjeve krajine tudi priznavanje novih vrednot in novega načina slikanja. Da bi bilo to vprašanje razumljivejše, moramo vsaj kratko pregledati tisto obdobje v razvoju avtorjevih iskanj, ki že nosijo v sebi tudi kljice današnjega stanja. Leta 1981 smo zapisali, da je Hafner prekril vso slikarsko ploskev z barvnimi lisami, ki so bile abstrahirane oblike sicer znanih predmetov v pokrajini, kakor so na primer drevesa, poti in drugo. Neba na slikah ni bilo in skozi barvne nanose je prosevala belina kot iluzivna transparentna belina neba. S tem načinom je dosegel optično napetost in vznemirljivo razgibanost ter se je hkrati oddalil od resnične podobe krajine, ki je obstajala pred gledalcem samo še kot aluzija neke predstavite. Na tak način so se slike potrjevale samo še skozi izkušnjo in občutljivost gledalca, ker je bila slikarju važnejša površina slik, ploskovno nanašanje barv, opomenitev s širokimi potezami copiča.

Ko danes opazujemo najnovje slike, se nam dozdeva, kot da smo to že videli na starejših delih: barvne lise so samosten element gradnje, so slikarjevo barvno sproščanje, ki pa je tako kot barvna skala reducirano na najmanj možno mero potrebnosti. In vendar Hafner prav s tako pičo odmerjenimi sredstvi pričara pred nas znan motiv, izhajajoč iz avtorjeve občutljivosti in zaverovanosti v pokrajino, ki ga obdaja. Z višanjem očišča se mu je odprlo tudi nebo in pogled v pokrajino nasproč. Odpadla je aluzivnost, ker je pred nami konkretnost, polna tradicionalne tipike. Toda prav na tem mestu se Hafner že zopet oddaljuje od čiste predmetne odlikave. Njegove krajine so sestavljene iz posameznih potez s širokim copičem, vmes pa je takoreč prazen prostor, neposlikana ploskev slikarskega platna. Zopet bi lahko ponovili že zapisano, da so slike takšne, kot da so nedokončan trenuten navdih, ki je slikarjeva roka predana svobodi akcijskega slikarstva. Toda resnica je ravno nasprotna. Vsaka poteza, pa naj bo videti še tako samovoljna, nametana, slučajnostna, je krepko podvržena slikarjevi racionalni usmeritvi. Nič ni slučajnega, vse je premišljeno in slikarjeva roka samo začrta tisto, kar je bilo skrbno pretehtano.

Andrej Pavlovec

Aleksij Pregarč se predstavlja

Javornik-Koroška Bela — Minulo soboto je bila v delavskem domu Julka in Albina Pibernik na Javorniku proslava slovenskega kulturnega praznika, ki se jo je udeležilo več kot 200 krajanov. Program so pripravili harmonikarji jeseniške glasbene šole, ženski pevski zbor društva upokojencev Javornik-Koroška Bela in folklorna skupina društva upokojencev. Kot gost se je predstavil slovenski pesnik iz Trsta Aleksij Pregarč. O pesniku Pregarču in o njegovem literarnem delu je spregovoril literarni kritik iz Trsta Tavčar. Prireditve je povsem uspela, razen tega pa so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje z literati na tržaškem območju.

E. Žagar

Lani manj turistov

Naklo — Oseka v turizmu se je letos poznala tudi v številu prenovečev v krajevni skupnosti Naklo. Ceprav so pri Turističnem društvu pričakovali, da bodo lahko sobe odajali že v predsezoni, kot je bilo to vsa leta doslej, pa se takšna pričakovana niso izpolnila. Tudi 2950 nocitev od junija do septembra lani je vsekakor številka, ki je niso pričakovali in je daleč pod številom prenovečev zadnjih let.

Turistično društvo se je sicer na sezono dobro pripravilo, saj so za investicijsko vzdrževanje in obnovno

VAŠA PISMA

ZAJCI BREZ VODE

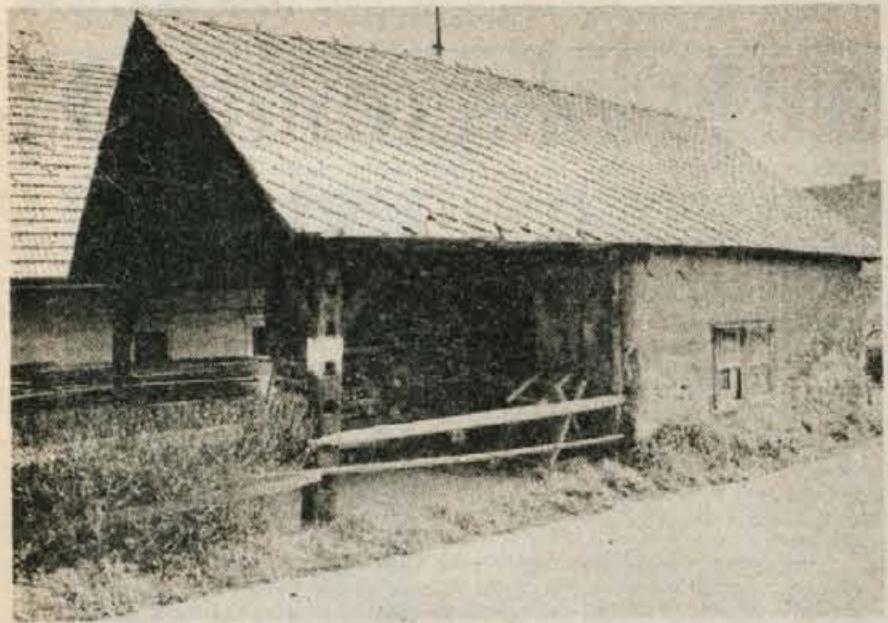
Jezi me, ker nekateri v zimskih mesecih zelo slabo skrbijo za zajce. Ne vem, kje so slišali, da te živali vode sploh ne potrebujejo. Vprašajo naj izkušene rejce, ki vedo, da morajo zajci dvakrat dnevno dobiti svežo vodo tudi v času krmiljenja z zelenjem. Poznam pa primer, da zajce prek celega leta krmijo le z najslabšim senom. Voda bi jim bila v tem slučaju še bolj potrebna, a kljub temu ostajajo brez nje. Od Društva prijateljev živali so sicer že dobili opomin, vendar jih tudi to ni zganilo... (Naslov je v uredništvu) S. V.

poslovalnice namenili več kot 622 tisoč din. Poleg obnove bifeja in recepcije so uredili tudi pokrit prostor, na petih mestih v krajevni skupnosti pa so namestili klopi za počitek. Že konec leta do konca leta pa so se dogovorili tudi za nekatere obnove v tem letu. Tako bodo letos obnovili nasad pri poslovalnici Turističnega društva, uredili parkirišče ter položili asfalt okoli bifeja. Med drugim pa bodo postavili tudi reklamni kozolec, lotili se bodo markacij ob spominskih obeležjih, svojo dejavnost pa bodo popostrili tudi s turističnimi predavanji.

POROČILI SO SE

V Kranju so sklenili zakonsko zvezzo: Jasna Djordjevič in Andrej Istešič; Damijana Zabret in Matjaž Bogataj; Romana Ferencak in Pavel Ribnikar; Slavka Fister in Milan Vičenec.

V Skofji Loki so sklenili zakonsko zvezzo: Marija Bernik in Stefan Železnik iz Vincarjev; Ana Vidmar in Anton Štibrelj iz Skofje Loke; Aleksandra Dolinar in Edvard Obestar iz Skofje Loke.

Stara kovačija (Zabreznica št. 46), kjer je še hranceno nakovalo, na katerem je Majda razbila verigo, v katero je bil vkovan njen Janez — »Divji lovec«. Vaški fantje in možje tega niso upali storiti in svojega soseda osvoboditi ...

»Divji lovec« na Jezerskem

Se vsakokrat, kadarkoli so me povabili prijatelji iz prosvetnih društev na podeželju, naj si ogledam neko njihovo prireditve, koncert ali gledališko predstavo in napišem o njej »kritiko«, sem se znašel v zadregi. Kajti namen mojih pisanih nikakor ni kritizirati ali ocenjevati. Zelim le poročati o dejavnosti naših društev, o ljudskoprosvetnem delu na vasi, ki nikakor ne sme zamreti. Zato me vsaka oživitev teh društev in njihovi uspehi — pa naj si bodo to neke splošne prireditve, pevski nastopi ali gledališke igre — resnično razvesele. In zdaj naj bi jih meril s strogim metrom in se cirčal pod povečevalnim steklom.

Ko pa vendar vem, da je vedno težje zbrati določeno število amaterjev in jih pripraviti k učenju, vajam in nastopom. K sreči se ponekod najde še toliko pripravljenosti — sodelovati brez posebnega plačila, zgolj za moralno priznanje ali aplavz ...

No, na Jezerskem je stvar le dosti ugodnejša. Amaterji radi sodelujejo, prebivalstvo si skoraj v celoti ogleda njihove prireditve.

Tako so mi za predstavo »Divjega loveca« povedali, da pri njej sodeluje vsak petnajsti Jezerjan, ogledali pa da si jo bodo vsi domaćini. Naravnost zgledna ljudskoprosvetna »mobilitacija!«

Prisostoval sem premieri v soboto, 5. februarja t. l. (igro bodo ponovili na Jezerskem še trikrat, gostovali pa bodo z njo v Besnici, v Železni Kapli in pri sv. Primožu na Koroškem). Brž še povem, da pri jezerski predstavi sodeluje pevski nonet in štirje igralci iz Železne Kaple, s katero je naš obmejni kraj že dve desetletji prijateljsko povezan. In da sta bila pri premieri prisotna tudi Miha Kuhar, kapelaški podžupan in podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj, Stane Boštjančič.

Tudi glede izbora igre same, velja reči besedo. Pisatelj Finžgar je še vedno cenjen kot naš najboljši ljudski dramatik. Divji lovec (napisan leta 1902). Naša kri. Veriga in Razva-

line življenja so štiri njegova odrška dela, ki jih podeželski održi vedno znova in znova vprizarjajo. Finžgarjeve ljudske igre so izrazito »vzgojne«, saj navajajo ljudi k poštenemu življenu in obsoajo bahaštvo, lakomnost, gruntarsko trdostnost in podobne nečednosti. Vendar pa gledalce Finžgarjevih iger bolj mikra razumljivost dogajanja na održi, klen slovenski jezik, krepke primere, markantni človeški liki, pestre kmečke noše in starci običaji, ki žive le na vasi.

Vsemu temu so na Jezerskem dodali še domačo govorico, igralci so govorili pristno jezerjansko narečje (tako se reče npr. namesto »pojdite domov« — »pojte k domu«). »Divji lovec« je bil pravzaprav vojaški begun dezerter. Ušel je iz avstrijske vojske, ki se je pod generalom Radeckim borila s Piemontezi leta 1848 pri Custozi, da bi varoval svoje dekle ... Motiv je resda močno naven, z razpletom vred — a tako je bila pač Finžgarjeva »konstrukcija«. Kljub vsemu pa »Divji lovec« že več kot pol stoletja hiti z odra na oder!

Jezerjani so se pri igri dobro odrezali, saj jim pojem divjega lovca ni takoj tuj, tudi pesmi in vaški običaji ne. Vso predstavo sem imel bolj za za ljudski, domač praznik — ne za kak gledališki dosežek. To podčrtam zato, ker je v igri sodelovalo le nekaj starejših igralcev, vsi drugi (nastopajoči z vlogami kar prek dvajset) so mladi začetniki, novinci na održi.

Kar pa je hkrati tudi zagotovilo za uspeh bodoče gledališke dejavnosti na Jezerskem. Videl sem v njihovih očeh navdušenje za delo, za sodelovanje v domačem prosvetnem društvu.

To pot je bilo očitno in razveseljivo tudi tako prirčno prijateljstvo rojakov z obreh strani meja — bil je večer resničnega pobratimstva!

Za režijo in sceno je poskrbel Saša Kump, krepko mu je stal ob strani Lojze Eržen. Sicer pa so mi zatrjavali, da je uspeh prireditve pravzaprav uspeh kolektivnega hotenja in zagnanosti.

C. Zorec

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(81. zapis)

Pot od Medije do roba Moravske doline, kjer bom strnil te zapise, je sicer prav kratka a kar dovolj pestra — tu je severno pobočje Zasavske gore (prej Sveti gore), tu sta dva kraja z nenavadnim imenom: Kolovrat in Zabava. So pa tu tudi Krača in Smučidol. Že bliže Zagorja sem prezrl Colniče — vsekakor kraj, ki je tudi v zvezi z brodarstvom po Savi.

ZASAVSKA GORA

Save bi se že moral povzpeti na to lepo razgledno zasavsko goro — kajti od tam je najbliže in najbolj shojena stara romarska pot.

Vendar pa območje Zasavske gore sodi k vasi Rovišče na prisojnem pobočju kar visokega (930 m) Roviščka — Zasavsko goro je nekoliko nižja, le 849 m!

Sicer pa tudi Rovišče, gručasta hribovska vasica, ni kar tako: v srednjem veku je stal na bližnjem griču grad gospodov Roviških, ki se prvič omenjajo v letih 1226 in 1228. Tudi prazgodovinsko gradišče in grobišče je bilo tu že pred leti odkrito.

Zasavsko ali Sveta goro je bila že od nekdaj močno obiskovana božja pot. Vrh gore stoji stara Marijina cerkev, ki jo še vedno obdaja trdn obzidje. Prva cerkev je bila postavljena že leta 1250 sedanja cerkev stoji na temeljih stare, a je bila sezidana doli pozneje, leta 1753.

Leta 1954 je v cerkev na Gori udarila strela in jo močno poškodovala. Prav zdaj, v času ko to pišem, je v temeljiti prenovi — restavrira jo po strokovnih napotkih.

O votlini v obzidju pri cerkvi kroži legend: da je bil v njej sramotilni oder, kjer so privezovali zločince na kol — ta je še pred leti štel iz tal.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o.
TOZD SOCIALNA MEDICINA
IN HIGIENA GORENJSKE
Kranj, b. o. Gospodarska 12

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

TELEFONISTA

Pogoji:

- dokončana osnovna šola,
- KV telefonist,
- poskusno delo 1 mesec

Pismene ponudbe z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi oglasa na gornji naslov.

Izbira kandidatov bo objavljena v 15 dneh po preteklu razpisnega roka.

Edo Torkar • popotna povest

Plovba

»Tu je čisto v redu,« je rekla ženska in zgrnila zaveso za nama.

Sezul sem se in silek srajco. Deklica me je gledala kot zver, ki so jo nagnali v past in zbirala moči za odločilni spopad.

»Tudi ti se slegci,« sem rekel.

Nemo je odkimala in se z rokami oprijela kolen, kot da jih ne namerava nikdar več spustiti.

»Zakaj ne?«

»Ljudje so v sobi.«

»Reci jim, naj odidejo.«

»Nimajo kam. Tukaj živijo.«

»Potem naj vsaj ugasnejo luč in zaprejo vrata.« Zadaj za zaveso se je namreč ves čas odvijalo družinsko življenje; vrata so se odpirala in zapirala, koraki so topotali ven in noter, pozvanjale so pločevinaste posode, čuti je bilo otroški vrišč in prerekanje odraslih.

Dovonemoglosti sem ji moral prigovarjati, da je slekla zgornji del oblačila in mi pokazala prsi — to pa je bilo tudi vse, kar sem dose-

gel. Divje se je postavila po robu vsakemu poskušu, da bi se je polasti.

»Me ne maraš?« sem rekel.

Od kimala je in si z rokami še tesneje objela kolena.

»Prav. Reci mammi, naj mi vrne denar.«

»Kakšen denar?«

»Tiste, ki sem ji ga bil dal zate.«

Še zmeraj ni razumela.

»Šel bom,« sem rekel in se začel oblačiti.

Zdaj je razumela. »Ostan tukaj,« je rekla.

»Kaj naj delam tukaj?«

»Spi. Tudi jaz bom spala. Skupaj bova spaša. Tako bo najbolje,« mi je bolj pokazala kot povedala. »Premlada sem zate in za tisto, kar bi rad omene.«

»Nočem spati,« sem rekel. In tudi, če bi hotel — ne da ni nihče ugasnil luč in zapahnil vrat, trušč v sobi je postajal zmeraj večji in zmeraj več ljudi se je drenjalo vanjo.

Nitin na njunem pogradu, edinem kotičku, ki jima ga je doslej ne nekako uspelo ohraniti zase, nista imela več miru. Čezenj so se namreč kobacala druga dekleta, ki so že obupala, da bi to noč dobila kakšno stranko in so se odpravljala spati na svoja ležišča.

Obul sem se in poklical žensko, ki sem ji bil dal denar. Po dolgem in mučnem prepripravi mi ga je le vrnila. Dvajset rupij sem neopazno stisnil deklici v roko. Ko sem odhajal sem slišal, kako ženska krči na mojo nesojeno ljubico in tleske udarcev, ki so padali po njej. De-

klica je presunljivo zajokala in ibte zbežala mimo mene na ulico. Se nobene odrasle ženske nisem slišal tako jokati; tako lahko jočejo samo otroci, ki so jih odrasli krivično kaznivali.

Na morju: Malajski preliv

Nedelja v pristanišču je zmeraj prekratka, nedelja na morju pa zmeraj predolga — če si brez dela, seveda. A na ladji se zmeraj najde kakšen mojster, ki ti poišče delo tudi v nedeljah.

Rekel si, da ne boš pral podesta v nedeljah, ker so zato sobote in drugi dnevi. Rekel si, da sploh ne boš delal nobenih nadur, če ne bo to nujno potrebno. Pa naj si vsi mislijo, da si malo čez les, ko mečeš skozi okno priložnost za večji zaslužek.

Ce bi te čif, noštromo ali kdorkoli in nedeljo zjutraj prebudil z osornim: »Ajd, vstan, pojape prati!, bi ga nekam poslal in spel naprej; ker pa te čif že v sobotu zvečer prijazno pobara: »Ti, kaj bi napravil, če bi te zjutraj dal zbuditi za v makino?«, rečeš sicer: »Nič, spel bi naprej,« in nakar čif: »Dobro, dobro, ne bom te budil,« — te skoraj stisne pri srcu. Zahtevi se je lahko upreti, bolj kot je osorna, laže jo zvrneš; osornost vrneš z osornostjo. A kako se odzvati na nekaj, kar je že skoraj prošnja. Rečeš sicer: »Ne grem,« a ta »Ne grem!« gre tako težko z jezikoma, kakor da bi bil prilepljen nanj.

In ko vidiš, da se tudi Zlatko že napravlja za v makino, je tvoje odločenosti, da ne boš podesta v nedeljo, konec. Oblecš se v delne cape, poješ sendvič v jedilnici in greš v kino. Po nedeljsko počasi sicer, z zobozcem med zobmi in petnajst minut prepozne greš v podvarie. Da ti ne bi bilo treba kri principov in prati podesta, si najdes drugo: lo: prazniš pepelnike v makini in mečeš smeti v morje. In vse to dela počasi, kot se za nedeljo pač spodobi. Mečeš smeti v morje in ker je sonce in ker veter ni prehladen, se ti kol nič kaj ne mudri nazaj v makino. Obalo gledi in svetilnike in majhne malajske ribiške ladje in večje tovorne ladje. Daleč potuješ s pgledom in se dalj z mislimi, nedeljski oblek je, gospod dan, deklice v nedeljskih oblekbah in belih dokolenkah grejo k maši v vaško cerkev, hoja jim mineva v veselju čebiljanju poskovanju. Sestra in mama kuhata nedeljsko kosilo in bučno razpravljata o tem, je čebulo treba prati hitro ali počasi in kako velike kose je treba zrezati krompirje solato. Mala Mojca gleda lutki na televizi, še manjši Lojzek pa se po vseh starih plazi po tleh in je ves iz sebe od veselja, ce se mu uspe izmkniti mamičini pozornost odpreti vitrino in prevrniti škatlo s šivanjem. Ata leži v sobi in rešuje križanko. (Resitev je pravilna, če že ne zaradi drugega, pa zato ker kakor vsi stari Tolminci pozablja posljati strešice na šumnik, na sičnike pa jih postavljajo — je pač hodil v italijanske sole in tam so bile strešice strogo prepovedane.) Prijatev iz vasi zdaj še sladko spijo po prekročani či;

SMUČIDOL IN COLNIŠČE

Tudi nenavadni imeni! Vend je razložljivi: Smučidol je selek s šestimi hišami, ki visoko v osojni strmini Zasavske gore, celih 604 m. Torej kar 240 nad Mlinščami kamor po pripadnost teži. Smuka lesa v dolino! Od slobodnega smučanja zaselek gonil ni dobil imena!

Colnišče pa je že kar večja (150 prebivalcev) pri Zagorju. Tdovom o izboru krajevnega imena: v zgornjem delu vasi je cerkev Miklavža, zaščitnika nekdanjih turijev v splavarjev. Ker je vasi tako blizu Save, so tu izdelovali Colnišče — od tod Colnišče?

Za vsak primer sem se še obrnil razgledanega domaćina — Zagorjan, da pozove za verjetnejši izbor imen: Zabava, Krača, Smučidol = Colnišče.

KOLOVRAT

Skrita vas, na koncu ozke doline severovzhodno od Medvode, na griču pod Rebrom, ki je visok 875 m. Kolvrat pa je le 200 m niže in raztresen po pobočjih nad dolino. Ljudje vseh je blizu 140 žive v sadjarstvu, živinoreje in zasluži v bližnjih Izlakah, do koder je 7 km.

Zaselek Strma njiva in Senčna imata pač zgornji imeni. Zagognetno je ime osrednje vasi Kolvrat. Seveda je kolvrat zasluži priprava za prednje — toda od toga to ime?

Kak km pod Kolvratom razvaline Pirkovičevega gradu, ki bil nekdaj last kolvraških grofov, pozneje viteške rodbine Raunschlöss. Cerkev sv. Lovrenca leta 1526 hrani podobe Jurija Šubic, na Strmi njivi je cerkev Radegunde.

Kraj Sava ob Savi

(spredaj up

Solata s tržiških njiv

Tržiški kmetje vsako leto prek zadruge, ki je tudi organizatorica proizvodnje, prodajo prek 800 ton najrazličnejše zelenjave — Gibanje cen, ki so odraz nesorazmerij med ponudbo in povpraševanjem, ne vpliva na količinske načrte, saj je pridelava zelenjave dolgoročna usmeritev — Širše odprtvi slovenski trg bi dal Tržičnom možnosti za povečanje zelenjavnih površin.

Tržič — V Krovoruju, Križah in deloma v Seničnem je sedemindvajset zadržnih kooperantov, ki jim je pridelovanje zelenjave glavna oziroma dopolnilna dejavnost. Ta veja kmetijstva se je v tržički občini začela razvijati že prva leta po vojni; zaradi ugodnega podnebja s pravšnjom mero padavin in seveda zaradi zahtev trga.

DELOVNA SKUPNOST KOMITEJA ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN UREJANJE PROSTORA

upravnih organov občine Škofja Loka
objavlja prosta dela in opravila:

1. PLANERJA RAZVOJA SEKUNDARNEGA IN KVARTARNEGA SEKTORJA 2. REFERENTA ZA URBANIZEM

Pogoji:
1. visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
2. visoka strokovna izobrazba arhitektske ali gradbene smeri in dve leti delovnih izkušenj

Kandidati morajo biti družbenopolitično aktivni in morajo imeti ustrerene moralno-politične vrline.

Vloge dokažili o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov:

Občina Škofja Loka, sekretariat za občno upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska cesta 2.

Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku veljavnosti oglasa.

ŠOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO IN AVTOMEHANIŠKO STROKO Škofja Loka, Podlubnik 1 b

VPISUJE V ŠOLO ZA VOZNIKE

— izobraževanje ob delu — pouk je 4 krat tedensko
v popoldanskem času

Pogoji za vključitev v program:

- končana osnovnošolska obveznost
- zdravniško spričevalo za upravljanje vozil C kategorije

Izobraževanje traja 18 mesecev.

Prijavite se lahko vsak dan od 7.—14. ure, v ponedeljek pa do 17. ure v pisarni šole do 21. 2. 1983.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

1. AVTOMEHANIKA 2. POMOŽNEGA DELAVCA V MEHANIČNI DELAVINICI

— v mehanični delavnici v Škofji Liki

Za dela in naloge avtomehanika mora imeti kandidat dokončano poklicno avtomehansko šolo.

Prijave z dokažili o dokončani šolski izobrazbi sprejema Kmetijska zadruga Škofja Loka, 8 dni po objavi oglasa.

V tople grede se je kmetje že januarja, da bi potem sadike ob prvem topelom spomladanskem soncu čim hitreje rasle na njivah. Koncem aprila je špinaca običajno že godna za pridelavo, solata in druge povrtnine ji sledijo junija. Zelenjava pridelejo izključno za svežo potrošnjo.

Tako prek kmetijske zadruge operanti prodajo na leto skupaj okrog 50 ton korenja, pet do šest ton rdeče pese, 350 do 400 ton solate, 150 ton zelja, 40 do 50 ton cvetače, 50 do 60 ton špinace in deset ton blitve, pora, zelene, petersilja in kolaberje je okrog sto ton, ob tem pa utečene prodajne poti izkoristijo tudi za približno 130 ton zgodnjega krompirja.

Z zelenjavom zakladajo grosiste. Večji del pridelka odkupijo in razpečajo kranjska Zivila, stalna odjemalca sta ljubljanska Emona in Sadje-zelenjava, pošilje gredo tudi na Jesenice, v turistični sezoni pa še v obmorska letovišča, zlasti v Istru in severni del Kvarnerja.

Sodelovanje kmetijske zadruge oziroma kooperantov z vsemi trgovinskimi organizacijami je vzorno. Z njimi imajo sklenjene sporazume o dolgoročnem sodelovanju, kar je po njihovih izkušnjah osnovni pogoj za uspešno gojenje zelenjave. Blago je namreč hitro pokvarljivo, zato brez vnaprej zagotovljenega trga ne bi šlo.

Klub temu se praviloma dvakrat na leto pojavi večje ali manjše motnje v prodaji, ki so predvsem posledica bogate ponudbe na slovenskem in južnejših trgih. Težave nastajajo zlasti pri prodaji solate. Razumljivo, saj je ta ob vseh zelenjavnih kultur za proizvajalce najbolj zanimiva, ker je v primerjavi z drugimi, na primer s cvetačo ali špinaco, za pridelovanje manj zahtevena. Na cene, ki so zelo spremenljive, najbolj vplivajo odnosi med ponudbo in povpraševanjem. Če je zelenjava malo, so višje, če je je preveč, padejo. Včasih pride leto, ki ne prinese zelenega dohodka. Vendar je pridelovanje zelenjave v tržički kmetijski zadrugi dolgoročna usmeritev, zato nekoliko slabše cene ne vplivajo na količinske načrte.

Zelenjava daje na dokaj majhnih površinah kar soliden dohodek. Seveda pa so na drugi strani tudi stroški visoki. Proizvodnja zahteva zelo veliko živega dela in gnjil, kar v končnem seštevku bilančno krepko predvrga.

V tržički občini bi lahko pridelali še več zelenjave. Ovira je preoket trga. Ker pa je transport vse dražji, menijo, da si bo morala Slovenija zagotoviti čim več zelenjave doma, namesto da jo vozi iz južnih republik. S tem bi tržičko zelenjavarsvo dobilo nove razsežnosti.

H. Jelovčan

MI PA NISMO SE UKLONILI

Naj spomini ne zbledijo

in drugimi je bil povezan. Proti Pevnemu je imel zvezo. Cisto zares pa se je začelo, ko je pri sosedu Pertiju na hlevu skrivali tri ranjence iz Dražgoš oziroma z Jelovice. V Gabrovu so jih spravili potem.

V Škofjeloško četo je prišel Tine januarja 1943 skupaj s Tonetom Hafnarjem iz Binkel in Jožetom Jesenkom iz Vesta. Menda se ga je že takrat prijelo imet Čaruga. Košate lase je imel in či si jih je desetkrat na dan počesal, so mu še vedno štrlele na vse strani. Čaruga pa je bil nek rokomah, ki so ga po jugoslovanskem časopisu iskali, češ da je kradel tam dolni nekje po Slavoniji. Prav takšen je bil naslikan v časopisu.

Kmalu je bil kot star aktivist premeščen v Kranjsko četo 7. bataljona Gorenjskega oddela. Ker je dobro poznal teren, je bil za vodnika. Komisar čete je bil tedaj Vojteh iz Begunj. Preden so prišli v sestav Prešernove brigade, je bil že namestnik komandirja v kranjski četi. Albin Drolc-Krtina je bil njegov komandir. Da je Albin postal »Krtina«, je bil tudi Čaruga kriv. Pod Planico so imeli takrat tabor, ko je prišel k njim Albin Drolc. Še danes ga vidi v tistem njegovem okroglem klobučku in pumaricah. Dejali so mu, da si mora izbrati ilegalno ime. Albin pa se kar ni mogel odločiti. Razmišljal je in brskal po krtinah pod nogami.

»Pa Krtina bodil« je dejal Čaruga.

In ostalo je Krtina.

Tine pa je bil Čaruga še v Prešernovi brigadi vse dokler jih v Žirovskem vrhu niso razhajkali, pa še potem na Jelovici, ko je preboleval pljučnico. Tonček Dežman ga je potem poslal na teren. Tu pa so rekli, da ne bo več Čaruga, da ne bo nosil takšnega razbojniškega imena. Postal je Zane.

Tri meseca je bil organizator vaških odborov OF za teren od Jošta pa tu do Stare Loke. Dvanajst vaši. Član okrožnega komiteja partije za Škofja Loko je bil 1. maja 1943 so ga na Lavtarskem vrhu sprejeli v komunistično partijo.

D. Volčjak

Valentin Hafner-Čaruga-Zane

Spoznaš sem ga na zadnjem glasovem letu v Kumrovec in Podčetrtek. Na tisti poti železniške postaje v Kumrovcu pa do tevo rojstne hiše, ko je bilo treba iti peš, je ostal. Počakala sem ga, pa sva potem upaj počasi prehodila tisti del poti. S palico je pomagal, v prisih mu je piskalo in težko je bil. Posledice iz partizanskih dni, od jeseni zime 1943, ko je hudo zbolel za pljučnico, verarna je nastala na pljučih in po vojni so štiri rebra vzeli ven, da so ga lahko scistili. Taj ima tisto na pljučih kar kronično, pa se, pa revmo... Oni dan, ko sem ga sklical, ga je položila gripa. Pa je bil koj bolj za pogovor. Dobra volja, kaže, ga ne želim, pa če je se huje bolan. Sam pravi udomuso, da se je na bolezen že tako vadi, da bi se mu, če bi bil enkrat čisto rav, kar čudno zdelo.

Jamnikov iz stare Loke je Tine. Osvojili fronti se je priključil zelo kmalu. S prvoči Kavčičevimi, s Francem Potočnikom

Ko se mu je zdravje malce izboljšalo in je pričelo manjkovati funkcionarjev v enotah, so ga spet poklicani in imenovan je bil za komisarja zaščitne čete 31. divizije. Na Primorskem se je potem največ držal s svojo enoto. Žiri, Trnovo, Vojsko, Otlica, Predmeja.

Zadnja ofenziva je bila najhujša. Lakota, žeja, borce so padali od lakote in od krogel. Tam je bilo zares hudo. Sicer je pa v borbi užival. Kajti v borbo je šel prostovoljno, s srečem. Vse mu je bilo všeč, z vsem se je takoj spriznjal. Kasken je bil pa tam dva dni, pa bi najraje ušel. Najhujše je bilo seveda za mobiliziranec, ki niso v gozd pršli po svoji volji, pa za tista, ki so samo na dom mislili. Tine, zdaj Zane, pa je imel domne le mamino in tetovo. Čisto blizu doma je včasih bil, pa ni šel nikoli domov. Dve leti in pol. Tudi takrat je bil čisto blizu, ko je zaledoval bele, ki so grozili njegovim domom in njegovemu dekletu. Pet belih se je spravilo na njivo tu blizu Stare Loke in oralo. V uniformah so bili, vse oboroženi. Čisto blizu se je spravil, v grme. Vse bi lahko pobil. Pa ni mogel! Boj, to je nekaj drugega. Takole pa... Bodo že dobili svojo kazeno!

Marsikaj veselega je doživel v partizanih in na terenu. In najraje se spominja takih dogodkov. Včasih, pravi zet Brlez, se kar sredi dela začne smejati in potem nam pove kakšno smejno zgodbido iz tistih časov.

Kot tista od Kraljevega Petra. Na Praprotinem so malce poščegatali bele v bunkerju, pa hitro zleteli v gozd. Kraljev Peter je imel novo puško. In ko so prišli v Žabukovje je poprosil Zaneta: »Daj no, poglej mojo puško, ali sem jaz tudi kaj ustrelil...« Od srca se nasmeje temu še danes.

Pa kako sta z Ratenkovim Ložkom »mobilizirala«. Hrane jim je zmanjkalno v taboru, pa sta šla v Bitnje k nekemu kmetu, češ da sta prišla mobilizirati. Zane je igral komandanta. Pa se je oni zviali, češ, da je vse, kar bi hotela, le pustita ga naj. Vnaprej sta vedela, da bo tako. No in potem se je Lojze s komandanom potihoma pomnenil in zadostoval ve so klobase. Pri Polejnšku v Javorjahu sta na podoben način prišla do 5 litrov žganja. Vendar, povsod le zlepja.

Humor se ga je držal vedno, zato so ga tovarši še posebno radi imeli. Pri Zanetu si dobit vedno kakšen »žepni časopis«. Mimo grede je napisal pesmico, jo spravil v žep, pa ob primernem trenutku prebral, da je bil smeh v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniu Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniju Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniju Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniju Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniju Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih znancih in prijateljih, o četah. Pesmi je napisal v spomin komandanu Evgeniju Pemcu-Matejki, Krtini, in drugim.

Svoje spomine zbira še zdaj. Polno mapo papirjev že ima. Kadar se spomni kakšne podrobnosti, jo zapisa. Dolga je bila ta pot od Stare Loke pa do Monfalcona. Zane je z divizijo zastavo prikorak v mestu. Po puščeljih smo hodili, se spominja. In borce so od samega navdušenja kar vseprlek streljali, da smo nekaterim moral orožje vzeti. In kakšna žalost je bila potem, ko so prišli v taboru. Kasneje je Zane pisal tudi za partizanski časopis 31. divizije.

Tudi danes se vedno piše. Pesmi in proza. Okrog deset knjižic, na gosto natipkanih na strop, govori o Križni gori, o žrtvah njegove vaši, o padilih zn

Inž. Tone Marinko, nadzorni inženir RSC

Inž. Jože Cirman, nadzorni inženir RSC

Inž. Andrej Berčič, svetovalec za ceste za Gorenjsko pri RSC

Inž. Stanko Reboli, Projektično podjetje Kranj

Inž. Stane Bernard, KŽK Kranj

Gorenjska avtocesta — del trans-jugoslovanske

17. januar 1983 je za razvoj cestnega omrežja in urejanje prometa pri nas nedvomno pomemben datum. Tega dne se je namreč začela že tolkokrat obljubljena, načrtovana, a prav tolkokrat prestavljena gradnja avtoceste Naklo — Ljubljana, ki je zdaj uvrščena tudi v traco transjugoslovanske avtoceste.

Zgodovina avtoceste na Gorenjskem sega desetletja nazaj. Pred približno 20 leti se je na Gorenjskem odločalo o razrešitvi treh večjih problemov takratne cestne povezave proti Ljubljani. Šlo je za klance v Gobovcih oziroma Posavec in Bistrico. Tako se je začela cestna gradnja, ki ji do tedaj v Jugoslaviji ni bilo primere. Na odseku Črniivec — Naklo je bila potem zgrajena hitra cesta z viaduktom Peračica. Še danes je eden od najimpozantnejših objektov pri nas.

Sledil je skoraj dva setletna premor. Tačas je Slovenija na področju izgradnje cest pridobila avtocesto Ljubljana — Razdrto pa štajerski del avtoceste... Usoda nadaljnje gradnje gorenjske trase proti Ljubljani je bila občasno več ali manj zamegljena. Vendar načrtovalci niso mirovali. Skoraj 15 let so namreč delali študije in iskali variante, kako priti z avtocesto skozi Kranj, Medvode, Medno do Ljubljane. Dolgo časa je veljala kot ena verjetnih trasa pod Šmarjetno goro nad podpornim zidom ob obstoječi cesti mimo Medvod. Vendar pa so tu načrtovalci naleteli na rezervat vode na Sorškem polju. Nato je prevladala izredno smela odločitev. Cesta ne bo potekala po južnem delu Kranja, marveč po severnem. Prva trasa bi šla čez sedanj vojašnico in ni bila izvedljiva. Zaradi tega jo je bilo treba prestaviti še bolj severno, na ustje Rupovščice in Kokre. V nadaljevanju je potem šlo za Vodice in Smlednik ter kako priti v Ljubljano. Trasa prek Smlednika je bila daljša, prek Vodic pa slabša in tudi nekaj zahtevnejša čeprav krajša. Oziroma se je bilo treba tudi na letališče. Odločitev je postala lažja, ko je bilo znano, da bo novi terminal letališča zgrajen na jugu oziroma na nasprotni strani sedanega terminala. Leta 1979 je bil v naši republiki sprejet zakon o tako imenovanem U sistemu, kar zadeva rešitev prometa za Ljubljano. S tem je bila znana tudi trasa gorenjske avtoceste. Od tedaj naprej ni bilo več bistvenih odstopanj. Manjša sprememb je nastala le po lanskem študiju o cestninskem sistemu v Jugoslaviji. Na gorenjski avtocesti je bil prvotno načrtovan tako imenovani zaprti cestninski sistem, ki pomeni na vsakem priključku izgradnjo cestninske postaje. Po študiju pa je padla odločitev o tako imenovanem odprttem cestninskem sistemu. Zato so prvotno projektirani priključki gorenjske avtoceste doživeli spremembe. Potrebna zemljišča za priključke so se namreč zmanjšala. Tako je bilo na gorenjski avtocesti zaradi drugačnih priključkov in treh nadvozov manj prihranjenih 18 milijard starih dinarjev.

Odpri cestninski sistem je načrtoval tudi določitev novega mesta za cestninsko postajo. Ker

je dosedanja hitra cesta od Črniorca do Bistrike pravzaprav polovica bodoče štipasovne ceste, je bilo odločeno, da se cestninska postaja postavi na Črniocu. To pa narekuje na sedanji trasi od Črniorca do Bistrike na mestitev varovalne ograje, ureditve telefonskih priključkov ob cesti, razširitev mostu in povečanje nadvoza v Bistrici ter spremembe na Podtaboru zaradi cestne baze za vzdrževanje.

ZAVZETOST ZA ČIM BOLJŠO UREDITEV

Dobren del avtoceste poteka po kranjski občini. Zato je bil v občini kmalu ustanovljen tudi poseben odbor za spremeljanje gradnje avtoceste. Odbor je ves čas spremjal priprave na gradnjo, sodeloval pri usklajevanju urbanistične dokumentacije, projektiranju priključkov, deponij, prehodov prek avtoceste, pridobivanju ustreznih dovoljenj itd. Zaradi sestave — v njem so predstavniki krajevnih skupnosti, kjer poteka trasa — je v marsičem pripomogel k hitrejšemu usklajevanju, dogovarjanju in razreševanju različnih problemov. Tako je odbor posvetil posebno skrb projektiranju nekdanjega predvidenega nadvoza na cesti JLA, projektiranju priključka na Polici in vztrajal pri številnih podvodih za dostop na kmetijska zemljišča, kar je mimo grede tudi delno povečalo stroške gradnje. Treba je bilo upoštevati tudi zaščito okolja. Tako je prišlo do dogovora o regulaciji Duplješice, o odvodnjavanju odvečnih voda, ureditvi kanalizacije v Naklem. Pošibna težava pa so tudi izgubljena kmetijska zemljišča. Prizadevanja, da bi bilo uničenih čimmanj kmetijskih površin, so bila prisotna ves čas. Vendar ena tretjina avtoceste se vedno poteka prek teh zemljišč (dve tretjini skozi gozd). Vseh izgubljenih zemljišč ne bo moč nadomestiti z novimi, ker takšnih praktično ni. Vendar imajo prednost pri tem tako imenovani čisti kmetje oziroma tisti, ki izgubijo večje površine. Omenimo naj, da bo investitor na območju cele trase moral odšteti za spremembo namenljivosti zemljišč skušaj s priključki okrog 8 milijard starih dinarjev.

Odbor bo še naprej spremjal nekatere priprave, predvsem pa samo gradnjo avtoceste. Tako menijo, da mora investitor čimprej skleniti samoupravni sporazum s kmetijsko zemljiščno skupnostjo o porabi humusa. Razjasnitvi bo treba tudi vprašanje vloge bodočega rekreacijskega centra Kranja oziroma počivališča, črpalk ter komunalne ureditve na tem področju. Prav tako je trenutno še vedno odprto vprašanje nekaterih deponij. In nenazadnje odbor vztraja, da mora investitor pravočasno razrešiti vse morebitne probleme glede nadomestnih lokacij oziroma zemljišč. Skratka, izgradnja tega potrebnega objekta mora biti čim boljša, varčna, hkrati pa ne sme povzročiti nepotrebnih zapletov in morebitnega nezadovoljstva (četudi pri posameznikih) v občini. Nenazadnje pa gre tudi za objekt, ki bo jutri pod drobnogledom in presojo znamacev, ki naj bi potrdili pravilnost današnjih odločitev.

KAKŠNA BO AVTOCESTA IN KAKO BODO POTEKALA DELA?

Slovenijaceste Tehnika je bila lansko jesen na licitaciji izbrana za izgradnjo te avtoceste kot najugod-

I. FAZA

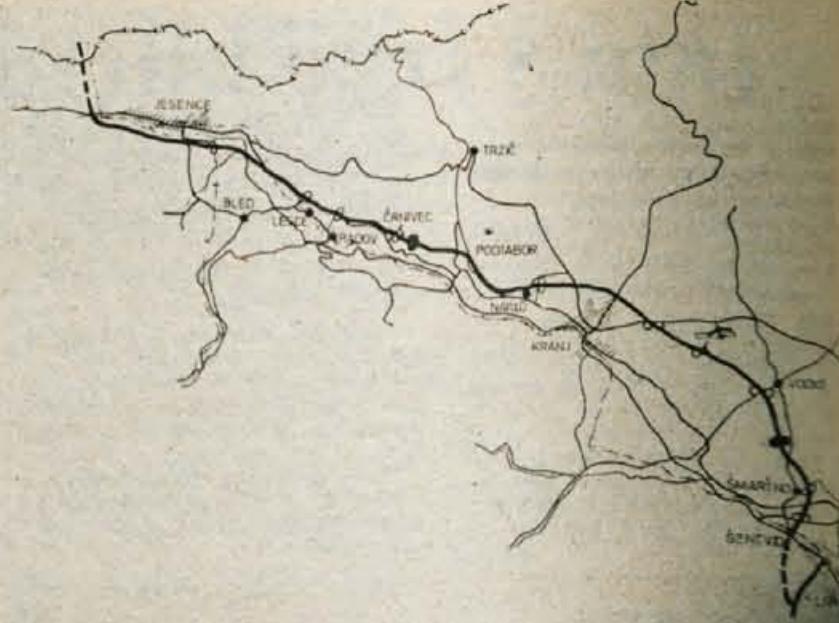
13.30

2 x 3.75

robni pas

bankina

izviščje

Skica, ki ponazarja 29,1 kilometra dolgo traco. Označena je cestninska postaja na Črniocu. Napačna pa je označba cestninske postaje med Vodicami in Smartnim. Na tem odseku bo cestninska postaja pred Vodicami.

nejši ponudnik za izvajalca celotnih del. K izboru so seveda pripomogli tudi delo in izkušnje, ki jih ima Tehnika z gradnjo podobnih odsekov na Stajerskem in Primorskem. Bodoča avtocesta se v Bistrici pri Naklem odcepí od republike ceste Kranj — Jesenice na levo, obide Naklo in Kranj (severno), gre mimo letališča Brnik (južno) do Vodic, mimo Smartnega čez most prek Save in se v Šentvidu priključi na Celovško cesto. Dolga je 29,1 kilometra in bo zaenkrat izvedena kot polovična avtocesta z 10,7 metra asfaltirane površine.

Na trasi bo treba odriniti okrog 577.000 kubičnih metrov humusa, izkopati okrog 3.170.000 kubičnih metrov gline, gramoza in konglomerata, vgraditi v nasipe 1.903.000 kubične metre materiala (ostalo gre v depozite). Tamponov je za 180.000 kubičnih metrov, cementne stabilizacije za 37.200 kubičnih metrov, vgrajenega bo okrog 160.000 ton asfalta. Potrebna bo prestavitev raznih instalacij, ki prečkajo cesto. Na trasi bo 7 priključkov, 13 nadvozov in 18 podvozov, viadukta čez Rupovščico in Kokro, most prek Save v Smartnem in pokriti vkop v območje Šentvida v dolžini 400 metrov.

Rok izgradnje je 24 mesecev; seveda, če bo normalen priliv sredstev. Pri gradnji bodo sodelovale še naslednje organizacije z druženjem dela: SGP Primorje iz Ajdovščine (odsek od kilometra 0,0 do kilometra 3,5), TOZD NG Maribor od kilometra 13,5 do kilometra 19,6. TOZD VG Ljubljana bo izvajal vse objekte na trasi, razen na odseku od 0,0 do 3,5 kilometra in viadukta čez Kokro. Ta dela bodo oddana zunanjemu izvajalcu.

Marca letos naj bi se začela zemeljska dela in gradnja tistih objektov, ki bo trajala najdlje. Trenutno se že pripravlja plato in dostopna cesta na bodočem južnem terminalu letališča Brnik, kjer bo vodstvo avtoceste, laboratorijske, paracije, betonarna in skladišče. Pridobitev materialov za izdelavo tamponov in cementne stabilizacije je

Sodelovali so

V pogovoru o gradnji gorenjske avtoceste so sodelovali in odgovarjali na vprašanja o odprttem telefonu: inž. Tone Marinko, nadzorni inženir Republike skupnosti za ceste (RSC); inž. Jože Cirman, nadzorni inženir RSC; inž. Andrej Berčič, svetovalec za ceste za Gorenjsko pri RSC; inž. Anton Gunde, zastopnik investitorja (RSC) pri pripravi projektne dokumentacije; Ferdo Rauter, podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj; inž. Stanko Reboli, Projektično podjetje Kranj; inž. Stane Bernard, predstavnik KŽK Kranj in Ivo Miklavčič, predsednik odbora za spremembo gradnje avtoceste v kranjski občini.

Inž. Anton Gunde, zastopnik investitorja pri pripravi projektne dokumentacije

Ivo Miklavčič, predsednik odbora za spremembo gradnje avtoceste v kranjski občini

Skica bodoče dvopasovne avtoceste od Naklega do Ljubljane. Prezrez cestninske predstavljajo gledano v smeri proti Ljubljani desni pas predvidene štipasovne ceste.

trdi flancati

Ob pustu mora biti cvrtje na mizi, ni kaj. Če se ne boste lotile krofom, ker dajo preveč dela in zahtevajo preveč pažnje, se boste morda odločile za trde flancate, ki pa niso toliko zahtevni in so mimogrede zamešani, pa tudi ovrti.

Potrebujemo: 500 g moke, 40 g sladkorja v prahu, 60 g masla, 8 rumenjakov, 100 g kisle smetane, 1 dl. lebega vina, sok 1/2 limone, 1/2 dl ruma, sol, sladkor v prahu za posipanje, olje ali mast za cvrenje.

Med presejano moko damo omehčano maščobo, dodamo vse druge surovine in zamesimo.

testo. Testo ohladimo in naj počiva 3 do 4 ure.

Ohlajeno testo razvaljamo za nožev rob debelo in ga razrežemo na pravokotne krpe, velike 12×5 cm. V vsako krpo napravimo po sekaj zarez in upognemo vogale proti sredini, da dobimo obliko metuljčka. Tako oblikovane flancate položimo na prš in jih znova ohladimo. Po dveh urah hlajenja jih ovremo v vroči maščobi pri temperaturi okrog 190 stopinj. Vroče flancate potresemo s sladkorjem v prahu. Se boljši bodo, če bomo slakorju primešali malce nastrgane limonine lupinice. Flancate naložimo v globoko porcelanasto skledo ali na velike kožnike in ponudimo.

ko nas grabi gripa

Letos gripa ne prizanaša in nas kar po vrsti polaga v posteljo. V hujši primerih gripe ne bo šlo brez zdravnika in zdravil. Če pa se nas loteva lažja oblika, se je bomo mogče lahko rešili s pravočasnim zdravilnim napitkom. Predvsem pa si ta čas privočimo obilo medu in limone ter dobrih domačih vročih čajev.

Tipična gripa, pravi Kneipp, se začne nenadoma po inkubacijski dobi, ki traja 1 do 4 dni. Spoznamo jo po visoki vročini, mrzlici, slabem počutju, kašjanju, nahodu, bolečinah v križu in sklepih in precej hudem občutku splošne bolnosti. Če ni zapletov, kot so na primer obolenje obnosnih vratil, vnetje srednjega ušesa, gnojni bronhitis in pljučnica, se vročina navadno poleže že po treh dneh. Splošna slabost organizma terja, da se po gripi precej dolgo dobro varujemo, pogosta sledica je oslabel krvni obtok in nagnjenost k prenizkemu krvnemu pritisku.

Kneipp svetuje, da je treba ob gripi počivati v postelji, se postiti s sadnimi sokovi in medico, vročim lapuhovim čajem ali s čajem, ki ga skuhamo iz enakih delov lučnika in jetičnika ali pa z lipovim ali bezgovim čajem, ki ga sladimo z medom.

Lahko se pa seveda tudi knajpamo. Vendar si to privočimo le, če imamo resnično toplo stanovanje, enakomerno greto, ker sicer se lahko zares hudo prehladimo in bomo namesto ozdravili, še hujje zboleli.

Takole pravi Kneipp: »Tako razvito gripo, ki se širi in je človeštvu storila že toliko strahu ter terjala tisoče žrtev, lahko že s samim zmakanjem zlahka pozdra-

vimo. (Zmakanje: zanj uporabljamo mrzlo, svežo vodo. Za zmakanje je najboljša štirikrat zganjena groba lanena brisača. Nikoli ne zmakamo s krepkim drgnjenjem, temveč brisačo navlažimo toliko, da ne teče od nje in jo zlahkom pritiskanjem polagamo na telo.)

Zmakanje naj poteka hitro, vendar brez naglice in ihte. Brez obnovljanja torej vstanemo, posteljo spet pokrijemo z odoje, slečemo nočno oblačilo, se zmočimo, spet oblecemo in ležemo nazaj v toplo posteljo. Pri gripi moramo osem do dvanaest ur vsako uro vstati iz postelje in se prav na hitro zmočiti. Po drugem ali tretjem zmakanju se bo pojavilo močno potenje. Zmakanja potem nadaljujemo, dokler ne opravimo vse vročine in bolnik je v 8 do 12 urah popolnoma zdrav.

Za zdravljenje gripe pa Kneipp priporoča tudi žajbljev čaj, 15 gramov žajblja skuhamo na polovici vode in vina; ne bo nam očistil le jeter in ledvic, pač pa nas bo tudi poživil, ko nam pri gripi, influenci ali močnem prehladu manjka telesne toplotne.

Odlično zdravilo proti hripcavosti pa je po Kneippu 15 gramov žajblja, kuhanega z mlekom in medom.

V knjigi »Zdravilne rasuiline in njih uporaba« R. Willforta pa beremo za gripo naslednje:

Ce smo pred prehladom, influenco, gripo, bronhitis ali celo pljučnico, se ravnavmo po naslednjem receptu: kopljemo se v gorki kopali z dodatkom bezgovega in lipovega cvetja, dokler se ne pričnejo potiti. Iz kopeli gremo takoj v dobro ogreto posteljo ter spijemo zdravilno pijačo. V sok 3 limon umešamo 2 žlice medu in 1 žlico

Kar se pri kuhi rabi, naj bo v dosegu roke! — Nič več brezpotrebnega tekanja od štedilnika pa na ta ali oni konec kuhinje nočemo gospodinje. Vse naj bo kar najbolj pri roki. In če se vidi, kaj zato. Le še bolj privlačno je. Gospodinju, ki upravlja s tole kuhinju, si je omisliša pravo kvadratno mrežo (kvadrati imajo približno velikost ploščic na steni) iz plastificirane žice, ki jo je dala namestiti med spodnje pulte in vrhne police okrog štedilnika. Z majhnimi tudi belimi plastificiranimi kljukicami zdaj obesa na mrežo use, kar ob štedilniku usah dan najbolj rabi. Zamisel, ki jo velja posnemati! Pa še ena dobra zamisel: če imate kuhinjo na zunanjosti si namesto nape montirati blizu štedilnika kar mali ventilatorček, pa bo učinek isti, kot pri veliki napi.

PONUJAMO TEMO

Zimske počitnice res niso dogodek, ki bi ga lahko kar tako zanemarili. Četudi brez snega, so bile, sodel po vaših opisih, pestre in vesele. Zato smo jih tokrat v rubriki Iz šolskih klopi namenili več prostora.

Med spisi, ki ste jih poslali na naš razpis, smo izbrali delo Marjeti Klemenc iz osnovne šole heroja Bratčiča v Tržiču. Kot pravi, se ji med počitnicami ni zgodilo nič posebnega. Morda je prav zato že sredi počitnic prijela za pero in popisala svoje zagate. Preberite in presodite, če ne zaslubi kajnje nagrade, ki ji jo bomo poslali!

Z iskanjem tem, ki naj vam jih ponudimo, imamo kar precej težav, saj skoraj ni stvari, ki se je že same ne bi lotili. Pa poskusimo s teme naslovom: Sprehajam se po mestu. Napisite, kaj opazite, ko hodite po rodnom mestu ali vasi: šive, zanemarjene ulice, lepo okrašene izložbe, ki burijo vaše lelice, ljudi, ki hitijo in se za nikogar ne zmenijo, redke ptice, ki jih plašijo avtomobili... Marsikaj se dogaja. Dobro odprite oči in boste videli.

Spise pošljite do 7. marca na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1. Najboljšega bomo nagradili s knjigo.

NAGRAJENI SPIS**Počitniška dogodivčina**

Mineva že drugi teden počitnic, pa se mi še ni zgodilo nič posebnega...

S temi mislimi sem v mrzlem jutru hitela k babici. Za manjo je cepetala sestra. Tisti dan sva nameravali preživeti pri babici.

Dopoldne je bilo dolgočasno. Popoldne pa sem bila kar nestrnspa, kajti vedela sem, da bi v mestu srečala veliko svojih prijateljev. Precej časa sem tuhatala, da sem našla izgovor in sem lahko odšla ven.

Na trgu sem našla prijatelja. Ko sva ravno začela klepetati, je prisla naša mami. Uh, le kje se je vzela! In že sem poslušala, naj bom kmalu doma in podobne nasvete, ki sem jih vajena.

Po opravkih v trgovini sem namesto domov zavila na drsališče. Še preden sem našla prazen prostor ob ogradi ledene ploskve, sem opazila kar precej prijateljev. Pogovarjala sem se s tem pa z onim, se smejala šali, razočarano gledala za prijateljem, ki se je na drsalkah peljal mimo mene... Sele ko sta minili dve uri, odmerjeni drsanju, sem odšla domov.

Ko sem prišla do bloka, sem, o groza, zagledala našega Štefka. Tako sem vedela, da je oče pri babici. Ob vstopu v kuhinjo sem zagledala še mami. No, še kdo naj se najde, sem si rekla. Takrat pa je mami že začela s svojimi večnimi vprašanji. Kregali so me, ker nisem povedala, kam grem.

Tisto kreganje sem že skoraj pozabilna. Ampak ravno zdaj se zopet izmislim izgovor, da bom lahko šla na drsališče. Upam, da se bo tokrat bolje končalo...

Mislila sem, da bo drugje bolje

Že nekaj dni premišljujem, da bi zbežala od doma. Moji starši nimajo časa zame. Saj mi dajo vse: hrano, obleko, kupujejo mi plošče in mi dajejo tudi denar. Ampak nikoli nimajo časa zame, ker so vedno v službi ali na sestanku. Vidimo se le zvečer, ko pridejo domov. Mislim, da so taki samo moji starši in da bo drugije bolje.

Tako sem se odločila, da ne bom šla v šolo, ampak nekam daleč. »Gordana, vstan!« mi zaključi mama in že odhiti v službo. Hitro vstanem, potegnem izpod postelje nahrbtnik in vanj stramp vse, kar je potrebno. Odklenem vrata, vzamem kolo in že se peljem proti goram. »Me bodo doma kaj pogrešali? Gotovo ne. Pred enim mesecem, ko sem prespala pri prijateljici, še opazili niso, da

me ni. Kaj pa v šoli? Prijateljica Marija se bo gotovo čudila, zakaj me ni v šoli.«

Pripeljala sem v majhno vas. Nebo je bilo čisto, kakor bi bilo umito, gore pa so nemo stale v ozadju. Bilo je čudovito. V vasi je bilo veliko ljudi. Z njimi sem se začela pogovarjati. Ko sem povedala, da sem zbežala od doma, so se zgrozili. Rekli so, da me bodo peljali na milico, če ne grem hitro domov.

Bila sem zelo žalostna, ker sem mislila, da me samo moji starši ne razumejo. Zmotila sem se. Prespala sem na seniku, zjutra pa sem se odpeljala domov. Doma sem našla objokano mamo, ki je bila v skrbih zame. Odločila sem se, da tako ne bom nikoli več odšla od doma.

Gordana Erjavec, 7. r. osn. šole J. in S. Mlakar Šentjur

Kaj mi pomeni kultura

Lep odnos do narave. Spoštovanje starejših ljudi. Beseda kultura ima več pomenov. Izpopolnjuje vse veje človekove dejavnosti. Je razvojna stopnja človeštva. Lep odnos do učiteljev, do sošolcev. Lepo vedenje na ulici. Spoštovanje materin jezik. Pomagati sošolcu ali sodelavcu v težkih trenutkih. Človekovo notranje bogastvo. Kulturo srečujemo na vsakem koraku, povsod. Kultura je razvoj vseh vej človekovih dejavnosti. Kultura daje vrednost človekovemu življenju. Kulturno življenje ti dajejo knjige, razne poučne oddaje na TV in radiu. Kultura je del vsakega človeka. Spoštovati spomenike padlih žrtev, spoznavati preteklost naših narodov. Kultura človeka vzgaja. Naroda brez kulture ni. Mi pomeni prijateljstvo med narodi. Vse, kar je lepega. Kulturne prireditve in razstave. Tudi v športu je kultura. So naši prazniki in proslave. Je pojem za razmišlanje, je izraz lepotе. Kultura nas spremja vse življenje in ga bogati. Pomeni spoznavati življenje in običaje naših prednikov. Primerljivo obnašanje v javnih prostorih. Je neizčrpen vir ustvarjanja.

Učenci osn. šole heroja Bratčiča Tržič

Pesem o počitnicah

Že polletje je za nami, čas počitnic tu pred nami, spet prišel je januar, kar poglej v koledar.

Je razvonil šolski zvonec, da pouka je zdaj konec, kdor se pridno je učil, ocene dobre je dobil.

Vsek od nas najbolj želi, da na sneg bi šel s smuči, ker smo na letos ni snega, smo največ bili doma.

Bila sem nekajkrat na snegu in se spuščala po bregu, ker smo s celo šli družino gor na Soriško planino.

Torbica je že nared, da jo nesem v šolo spet, novih se stvari naučim, dobre rede spet dobim.

Katarina Sever, 3. b. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Padec

Minil je prvi teden počitnic. Preživel sem ga pri stari mami. Z bratrcem in sestrico smo se igrali, risali in drsal. Bilo je lepo.

V petek sem prijetno še najbolj za tisti starci preizkušen recept prežaganega sladkorja: sladkor segrejemo na suhi ponvici da postanej rjav, karamelizira, prilijemo deci žganja in deci vode, popijemo pa v posteljo.

Tako, dragi bralci, morda vam bo kateri od teh nasvetov te dni prišel prav. Če pa sami veste za kakšen res učinkovit recept, nam ga, prosimo, pošljite, da bodo na tej naši strani zanj zvedeli tudi drugi bralci.

Krištof Ponikvar, 3. b. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Kako smo preživel prve počitnice

Učenci 1. a r. osn. šole Simon Jenko Kranj

Med počitnicami sem bral knjige in obiskal starega četa. — Boštjan

Počitnice so bile lepe. — Rok

Med počitnicami sem bil pri mami in atu. — Gregor

Med počitnicami sem bil doma in bral knjige. — Klemen

Med počitnicami sem smučal. — Safet

Bil sem bolan in mamicu je bila tudi bolna. — Marko

Prvi dan smo šli k mami in atu. Tam sem se igral. — Róbi

Prvi teden sem bil pri babici, drugi teden doma. — Velibor

Prvi teden sem bila doma, drugi teden sem bila v Kranjski gori, tretji teden sem bila braka knjiga. — Tjaša

Počitnice sem preživel: dva tedna pri stari mami in zadnji teden na mjeru. — Špela

* Prvi teden sem bil doma, drugi teden v Bohinju, tretji teden pa spet doma. — Aleš

Dva tedna sem bila doma, zadnji teden pa pri sestrici. — Simona

* Bil sem pri babici. — Kristjan

* Bili smo na Krvavcu, potem se je babica prehladila in smo šli domov. — Maja

Med počitnicami sem bil pri stari mami in sem bral. — Klemen

Drugi teden sem smučala na Krvavcu. — Nataša

Vse počitnice sem bila doma. Brala sem in se igrala. — Meta

Jaz sem bila ves čas doma in sem se igrala. — Snežana

Med počitnicami sem se drsala in brala. — Branka

Med počitnicami sem se igrala in brala. — Katarina

Med počitnicami sem brala. — Svetlană

Med počitnicami sem bila dva dni pri stari mami in Pristavi, druga dva tedna sem bila doma in sem se igrala in brala. — Nika

Iz šolskih klopi

</div

»Po bečelah se viže«

Eden izmed najuspešnejših in najprizadenejših slovenskih čebelarjev je Ciril Jalen iz Rodin — Vzreja čebeljih matic — Neodgovorna uporaba škropiv uničuje čebele

Rodine — Ciril Jalen iz Rodin je z dušo in srcem čebelar, domala prav enaka pa je vnema, ki jo posveča razvoju gasilskega društva v Smokuču. Prav pod njegovim veljstvom so danes smokuški gasilci najboljše prostovoljno gasilsko društvo v jeseniški občini. Ciril Jalen je bil nekdaj tudi zavzet kulturni delavec, režiser in igralec, prejel je veliko diplome in priznanja.

A vendar smo se pogovarjali z njim večinoma le o čebelarstvu in čebelah, saj ima tu odlične izkušnje in tako nadaljuje staro Jalonovo čebelarsko tradicijo.

»Ze moj oče je šestdeset let čebelar,« pravi Ciril Jalen, »Se kot otrok sem hodil za košči, ugrebal gnezda čmrljev, pazil na roje, pripravljal smrekove vršči-

ke za zapiranje žrel. Potem sem začel z AZ panji in vmes imel kakšnega kranjča, zdaj pa imam večinoma 10 satarje AZ.«

Moj pokojni oče mi je večkrat dejal: pusti črmle, za čebele se zanimaj. Podaril mi je dve družini, češ, »zdej se pa sam brihtej.« Ob očetovi pomoči ter lastni radovnosti sem kaj kmalu napredoval. Vedno sam najbolj občudoval matico, to čudovito bitje med čebelami; moje preizkušanje me je večkrat draga stalo in marsikatero družino sem moral žrtvovati. A vedno mi je bila pri roki čebelarska literatura.

Najprej sem kupoval rabljene panje, pozne nove. Ceprav sem večinoma zadovoljen s čebelarskim orodjem, pa nisem zadovoljen z izdelavo LR panjev. V glavnem čebe-

Ciril Jalen, naš znani čebelar

larstvo usmerjam na odbiro in vzrejo matic, pridelujem tudi cvetni prah, maticni mleček, propolis. Povprečni pridelek je od 10 do 15 kilogramov. Čebelarim le z mladimi maticami, voščine kuham sam, tako

da imam parni topilnik. Matice vzrejam s presajanjem čim mlajših ličink v umetno narejene matičnice. Vse mlade matice se oprasišo na naši znani plemenitni postaji pod Zelenico. Menim, da je danes čebelarjenje s starimi maticami jalovo delo in tako vsako leto zamenjam polovico matic. Najbolj se obnese menjava avgusta.

Pri svojem delu redno sodelujem z veterinarsko inšpekcijsko in tako tudi mrtvice dajem na pregled vsako leto ob koncu januarja ali v začetku februarja. Možnost varroze ugotavljam z namestitvijo gradilnih satnikov in odkrivanjem trotove zalege. Uvajam tudi centimeter visoke mrežaste okvire z leplilnim varjenjem, ki se namestijo na dnu plodišča. Do zdaj v čebelnjaku še nisem imel drugih bolezni kot nosemovost, ki se pojavi spomladi.

Čebelarstvo z nekaj družinami je še lahko hobi, z več kot 50 družinami pa ne more biti. Zahteva celega čebelarja, ogromno je dela. Večino medu takoj lahko prodam.

Sem član čebelarske družine Begunje in čebelarskega društva Radovljica. V čebelarstvu je treba nenehno napredovati, najprej pa bi morali rešiti odnose med kmetijci in čebelarji. Čebelarstvo je kmetijska panoga, nekateri vrtčarji pa prav neodgovorno uporabljajo škodljiva škropiva brez vednosti čebelarjev. Mi smo potem lahko le še žalostna priča, kako se nam spomladi panji

praznijo, ker od zastrupitev množično umirajo. Človek je prinesel iz gozda, jih udoma pa kaže, da bomo spet morali bežati v gozdove. Nenehno bi opozarjati, kdaj in kako se škropiva uporablja. Bolesni se širijo, čebelarji pa bi morali zanesljivo preskrbljeni z kolicino učinkovitih zdravil. Je tudi s krmilnim sladkorjem jesensko in spomladansko kr.

Ciril Jalen je za delo na počasni čebelarstva prejel vrsto priznanj, srebrno medaljo avstrijske čebele Zvezde za sodelovanje dročju odbire in vzreje na Antonia Janše I. stopnje Beograd diplom Naprednega Jugoslavije. Bil je in je še predsednik čebelarske družine upravnega društva čebelarske družbe Radovljica, upravljal menilno postajo Antonia Janše Zelenico, skrbil za predavanje, telesno sodeluje s Čebelarskim klubom v Radovljici, posebno pa stavi živih čebel v opazovanje, ker je za obiskovalce posebna zanimivost. Ciril Jalen eden najuspešnejših čebelarjev nas, ves predan čebelarstvu, pa še drugim aktivnostim v skupnosti, in tako v svojem nem življenju ravna po načrtu na njegovem čebelniku čebelah se viže.

D.S.

KONTROLOR BOLNIŠKE ODSOTNOSTI
JESENIŠKE ŽELEZARNE FRONCI FON:

»Ata, brž pod deko, Fon gre...«

Prostorno dvorišče zasebne hiše s preveliko garazo, da bi bila samo garaža. Prav primera delavnica, v njej pa v popolni delovni opremi in z aparatom v roki lastnik, sicer zaposlen v jeseniški železarni, trenutno pa že tri mesece v bolniški.

Ko poteka kontrolor bolniški iz Železarne, Franci Fon, se splete z »bolnikom« pogovorček.

»Dober dan,« reče kontrolor.

»Dober dan, dober dan,« začgoli v delovnem zanosu bolnik.

»Dela pa mate, dela, a?« je radovedna železarska služba presenečen.

»Za zmešati!« se odreže delovno neugnani bolniški odsotnež.

»A pa vas ne boli hrbet?« spet vrta nespoznan tovarniški nadzor.

»Podnevi sploh ne. Poноć, ponoč je za zmešati!« se odkrito pritoži vrtajoči aparat.

»A pa vi veste, kdo sem?« »Nič vas ne poznam!«

»Kontrolor bolniški železarni.«

Zdaj se zlotena bolniška odsotnost počasi vzdigne, debelo pogleda, otrdi in okameni, da bi nazadnje jecljajoče, prisiljeno sladkobno izustila:

»Saj res! Fon?! Ti si?! Saj se ja poznavam! Sva včasih skupaj »švasava« v železarni.«

Pa ni nič pomagalo, če sta skupaj »švasava«. Poročilo o obisku je šlo na disciplinski in tam so delavca kaznovali s prenehanjem delovnega raz-

merja. Tako kot kaznujejo vse tiste, ki le preveč izrabljajo bolniško odsotnost in ki jim Franci Fon, ki je v Železarni Jesenice že pet let analitik-kontrolor bolniške odsotnosti, z obiskom nedvoumno dokaže, da nikakor niso tako bolni, da bi bili lahko doma, pri domačem delu.

A takih primerov ima Fon na kupe. Tja do Podbrda se mora zapeljati — sredstev je le za javna prevozna sredstva — dve uri v hrib hoditi, da potem ugotovi, da »bolnik« sploh ni doma. Zgodi se, da se zapelje v jeseniške rovte, z avtobusom kajpak, ko nenadoma izkustveno ugotovi, da so se otroci na zadnji avtobusni postaji hipoma razkropili po pobocjih, proti domovom. Sploh mu ni treba dvakrat ugibati, da ga je na avtobusu nekdo spoznal in da so hitre otroške noge pravljena stvar za preventivno obvestilo: ata, ata, brž iz hleva! Fon gre! In ko se Fon pojavi na vrati — »za otroci se pa ja ne bom jagal gor po rovtah!« — so bolniško odsotni ata kot kup nesreče v kotu, gor do vrata z deko pokriti, le spodaj ven štrli par hlevskih škornjev.

METODE NAMISLJENIH BOLNIKOV: ŠPIKANJE V PRST

Franci Fon je edini jeseniški kontrolor in ker poleg železarni tudi KOOP Mojstrana, Vodovod, Kovin, Klavnicna, Vatrostalna in drugi, katerih zaposleni obiskujejo zdravnike obratne ambulante železarne, prav dobro vedo, da nekateri delavci izkoriscajo bolniško odsotnost, so ga na-

Kakšne izkušnje ima kontrolor-analitik jeseniške železarni Franci Fon, ki mesečno obiše okoli 60 delavcev, ki so v bolniški — Če zniža bolniško odsotnost z odkrivanjem namišljenih bolnikov vsaj za pol odstotka, je prihranil železarni in družbi milijarde dinarjev — Obisk ponovi trikrat, če ga še tedaj ni doma, se v poročilu »bolniški izmika kontroli — Špikanje v prst in z dopustniškimi potovalkami v ambulanto po bolnišku

prosili za podobne nadzore nad lastnimi delavci. Vsi si želijo, a za vse je le preveč in Franci Fon odhaja na obiske le za Vatrostalno, tedaj pač, ko ga obravodovstvo opozori, da je določeni delavec v »sumljivi« bolniški odsotnosti. Prav zelo veliko, kot pravi kontrolor, je kršitev tistih delavcev, ki imajo doma postransko obrt, kvalificirani delavci, ki tudi šušmarijo in ki so »bolni« od ponedeljka do petka, sobotah in nedeljah pa neznansko zdravo in delovno zagnani. Franci Fon prav dobro ve, kaj je po diagnozi pripomorejščiva rekreacija in kaj ni, zato ob neizpodbitnem dejstvu prekrška napiše poročilo o obisku in ga pošlje skupni disciplinski komisiji železarni.

Prav zdaj sprejemajo nov pravilnik, ki dosledno opredeljuje, kaj je zloraba: vsako opravljanje fizičnih del, rekreacija, če ni s terapijo predpisana, izsiljevanje staleža. Zdaj gredo nekateri že tako daleč, da bi s fizičnimi obračuni dokazali, da so bolni, da niti ne govorimo o tem, kako grozijo in se znašajo nad Francijem Fonom.

V železarni je več kot 6.000 zaposlenih, bolniška odsotnost je 7,8 odstotka — kar za težko industrijo sicer ni veliko — in je tako dnevno 450 ljudi v staležu. Potrebovali bi deset kontrolorjev in ne enega, saj ocenjujejo, da je dnevno vsaj 30 namišljenih bolnikov, ki ostanejo doma zaradi raznovrstnih nebolezenskih vzrokov.

Največkrat so to eni in isti, ki pa so lahko bolni na

sto načinov. Priljubljene so goljufije s prehrano, najbolj »razpaseno« pa je špikanje v prst: greš na pregled z značko na reverju, daš kri in urin in se skrivaj z značko špikneš v prst, da stečejo tri kapljice krvi v oddani urin. Zdravnik bo silno zaskrbljen nad ledvicami in dolžan te bo poslati k specialistu, kjer pa velja tri do šest mesecev čakalne dobe. Pa smo tam! Ko bodo po šestih mesecih ugotovili, da ti nič ni, pa ti tak sistem ne more reči: tovariš, zdaj pa vrni zdravstveni službi krepke milijone.

V AMBULANTO S POTOVALKAMI

Kot ti nihče prav nič ne more, če imaš dom in družino v drugi republike. Veseli smo, kot pove Franci Fon, da zdaj vsaj tega ne delajo več, da bi hodili celo s potovalkami v ambulanto, odločeni, da bodo s podarjeno odsotnostjo preživljali dopust doma. Zgodi pa se še vedno, da pri tistih, ki so le sezonske lastovke, po njihovem nenadnem odhodu v samem domu, in omari, odkrijejo na kupe receptov... Vsaj Gradis je nekoč »probal« in delavce iz drugih republik lepo z avtobusom vozil ob vikendih domov, da bi ja prišli na ponedeljek »šihto. A sta se v nedeljo zvečer vsela v avtobus le dva. Vsi ostali so si šli po bolniško v domače ambulante in prihajali s potrdili in listki.

Veliko bolniške odsotnosti je zaradi drugih vzrokov: neucrejenih razmer doma, neucrejenega varstva, neskladij v družini, saj se tudi zna zgoditi, da »sovad« kontrolorju žena moža ali obratno. Mož, ki je dobil kar 23 potrdil za nego otroka, je strahotno lagal: izkazalo se je, da sploh ne živi pri otroku in ne pri ženi in da je bil v letu dni le štiri ure doma, da je prespal. Alkoholizem je sploh poseben problem, zdravljenje terja krepke milijone in potrebuje bi bilo razmišljati, da bi bolniški k recidivnemu zdravljenju tudi sami kaj prispevali. 15 do 20 mil. \$ din. kolikor stane zdravljenje, je ogromno, rezultati pa niso tako bogati, kot se zdi. Participacija naspolha pa udari najbolj bolnega kot bolniške odsotnosti ne bi »rešila«, ko bi uveli sistem po dneh: za pet dni denimo, le 50 odstotno nadomestilo in tako dalje. Čeprav, kot pravi Fon, so izkoriscevalci, pa je obenem ogromno postenih delavcev, ki so utrujeni in se tistih nekaj dni ne bodo počivali, če bo

premajhno nadomestilo. In se bolj bodo bolni.

Kot je dejal, na postelji stegnjeni delavec: kaj bom hodil v martinarno za 5.000 dinarjev, če dobim kot bolan 7.000 dinarjev nadomestila, kot zdrav pa vsakej noči jutro budi »fabrška« sirena in znoji čelo za nadaljnji 5.000 dinarjev? A kaj se zgodi? Po bolniški odsotnosti bo takšen delavec prišel nazaj v delovno okolje, lepo ga bodo sprejeli, čeprav so zanj delali samo: mesec v mesecu.

POZNATI DELOVNI PROCES IN NAPORE

Če kontrolor železarni odkrije le 25 namišljenih bolnikov, ve le zdravstvena skupnost, kakšne milijarde smo prihranili. Če Franci Fon obiše 60 bolnikov na domu in odkrije štiri prekrške in jim odvzame 45 neupravičenih dneh, so to ogromni denarji. A skupaj s sodelavci ne le odkriva in raziskuje, temveč tudi rešuje zares porečne probleme, ki se v proizvodnji pojavljajo.

Zgodi se, da žena zaposlena delavca ni zaposlena, v domačem varstvu sta dva otroka. Žena zbolj in mož ima pravico do nege, a pravice takoj izgubi, če ženo odpeljejo v bolničko. Kam z otroki, kako urediti enoizmenko delo? Pri tem pomagajo jeseniški vrtci, služba in nemalo je delavcev, ki so Fonu za tako hitro in učinkovito pomoč zelo hvalnji.

Niso pa mu seveda hvaležni »simulant«, ki mu grozijo na cesti, pred domačo hišo, po telefonu. Kljub razumljivim težavam pa delo delo in dosledno opravlja, z obilo izkustva, ki ga ima lahko le delavec, ki je bil dvanajst let zaposlen v valjarni, dvanajst let v energetiki in ki je z lastnimi rokami opravljala številna dela v železarni. Pozna preprič, vročino, mraz, dotrajane stroje in zato predvsem dobro ve, kdo je bolan in kdo si kar naprej nekaj izmisla. Do določene mere »požira«, a vsega vendarle ne more, saj se vedno in povsod na svojem nevhaležnem delovnem mestu zaveda, da poštevno opravljeno delo preprečuje skodo delovne organizacije, ki ji je zvest že toliko let. Če ga sovražijo tisti, ki le izkoriscajo, mu ni mar, kajti resnično bolni ga ustavlja in sprasujejo, kdaj jih bo obiskal. Pa se Franci Fon ustavi in jim običajno poreče za resno bolne nimam časa, imam zdravih preveč... D. Sedej

»Delegatska šola« in še kaj

zeleni samoupravljalci, ki se te delavčeve pravice dolžnosti in jugoslovanskega načina življenja samo iz knjig, po prebitem polletju v tovarni itično merijo samoupravljanje — Primerjajo tisto združenem delu in ono lepo napisano v šolskih čebnikih — Srednja lesarska šola v Škofji Loki vo in pestro poučuje samoupravljanje

Škofja Loka — Ko so pred leti v šoli uvedli predmet samoupravljanje s temelji marksizma, bilo osnovno vodilo poučevanje samoupravne stvarnosti, torej omavanje osnovnih zakonitosti življenja, podkrepljene s varniško prakso. Po večletni sksi je predmet še vedno hudo netreniran, tog. puščen, dogmatički, v glave učencev trpa dejavnico, pri tem pa ne da mnogo možnosti za ustvarjanje, kritično mišljenje. Ko s formalnim znanjem in oceno od dve pet pride dijak v združeno delo, je dejanska samouprava španavas, sindikat in delavski svet olni neznanki, da, celo njegova mlaudska organizacija, le met začudenja in slabega imevanja.

Srednja lesarska šola v Škofji je drugačen primer. Znanja iz znanosti literature namreč dopolnje s primeri iz prakse. Polletna učencev na starih periodih oddelkih (še pred zsmernjeno izobraževanjem) je idealna dolžnost za poglobojeno srečanje samoupravljanjem. V šoli dobe nici načelo, naj kar največ edo o temeljni organizaciji, kjer ajo, pokukajo v samoupravne glasila, na zborih delavcev in zasedanjih organov samoupravne, na pozorno prisluhnejo in jo povezave z znanjem, ki ga dala knjiga. Šola jih pošilja rajevo skupnost, celo na zasedanja skupščin, zlasti zborov združega dela, v šolo pa vabijo učence vidnih družbenih funkcij, prikazuje delo družbenopolitičnih organizacij. Tudi mlaudska kcionarji pridejo, da mlaudem

približajo teoretične pojme o njihovi organizaciji.

Ker so učenci knjige kmalu siti, so jim take popestitve dobrodoše, pa kajpak tudi zvočni filmi, grafični (te v glavnem sami izdelajo) in preostali artikli iz skromne bero učnih pripomočkov za ta predmet.

Učenci v sedanjem usmerjenem izobraževanju so za marsikatero teh izkušenj žal prikrjani, saj jim zgolj 14-dnevna praksa ne da veliko spoznaj iz dejanskega samoupravljanja, natran učni program pa jim onemogoča tudi udeležbo na sestankih, delegatskih skupščinah in drugje. Čeprav o samoupravljanju veliko govorje, tudi kritično, jih večina vendarše ni dovolj zrela, da bi v šoli odločala. Učenci so sicer v vseh organih šole, vendar to sprejemajo le kot formalnost. Samoupravljanje razumejo običajno le kot zbir pravic, medtem ko o dolžnostih najraje ne slišijo nič.

Učenci 3. e razreda so se pred tedni vrnili s proizvodne prakse, zato so fantje še vedno polni kritičnih vtisov.

»Samoupravljanje ni tako idealno, kot ga uče knjige, saj delavec v tovarni nima toliko besede, kot bi jo moral imeti.«

»Samoupravljanja smo se na praksi naučili le toliko, kot smo ga sami videli. Bili smo na zborih delavcev, kjer so delavci avtomatično dvigali roke za odločitve, ki jih niso razumeli. Kakšni samoupravljalci — telovadci z rokami gor in dol.«

»Veliko so govorili o stabilizaciji, najbolj pa jih je vseeno zanimalo, koliko bodo zasluzili.«

»Solski predmet samoupravljanja je kar zanimiv. Eden redkih, ki nam bo v življenju res koristil. Tu izvemo, kaj je delavski svet, samoupravna delavska kontrolo in sis.«

»Knjiga bi bila lahko manj dolgočasna. Tovarišica nam sicer da tudi druge knjige, a najraje beremo Komunistični manifest v stripu.«

»V šoli lahko le malo samoupravljam. Le k ocenjevanju labko damo svoje mnenje. Toda če je ček, je tudi naša samoupravna beseda zaman.«

Toliko iz tretjega letnika. Brane Jerala iz prvega letnika je praktični samoupravljalec, saj kot podpredsednik mladine veliko časa prebije na sestankih. Takole je razglabljal:

»Predmet samoupravljanje je praktičen in koristen. Mislim, da ne bi smel biti vedno naravnian v bodočnost. Že prav, da spoznamo samoupravne zakonitosti združenega dela, kar nam bo čez nekaj let prišlo prav. Prav bi bilo, ko bi izvedeli kaj tudi o današnjem položaju v svetu, o problemih današnje mladine. Predmet bi moral biti bolj ukrojen po življenju, ne toliko po knjigi. Marca pojdem na prakso v Jelovico, kjer zdaj poznam še delo mlaudske organizacije, potem pa bom doumel utrip tovarne. Da v resnici vse tako idealno, kot uči knjiga, že vem. Delal sem že v tovarni in tudi ljudem znam prisluhniti. Vem, da delavci nimajo vedno odločilne besede, da jih velikokrat razen plače ne zanima kaj dosti, da ne znajo izkoristiti svoje samoupravne besede...«

Kdove, ali bodo mlađi, ki danes tako kritično motrijo samoupravljalske razmere v šoli in tovarni, v teoriji in praksi, nekoč zrejši samoupravljalci od današnjih ali pa bo tudi njim vseeno, za kaj dvigajo roke...«

D. Z. Žlebir

Malo članov, pa veliko dela z otroki

uštvo prijateljev mladine na Primskovem po nekaj letih šele uspeva povečevati članstvo, vendar pa se kljub temu že dojih lahko pohvali z vrsto dejavnosti, v katere so se vključevali oci in mladina s Primskovega

Kranj — Da skromno število članstva nikakor ne more biti tudi za uspešno delo, v Društvu

prijateljev mladine na Primskovem dokazujojo že vrsto let. Prav v zadnjem času je sicer Društvo uspeло

Prav v zadnjem času je sicer Društvo uspealo, vendar pa si bodo v društvu ob vsem tem še posebej prizadevali, da bi v dejavnosti, ki jih organizirajo sami ali v sodelovanju z drugimi organizacijami v krajevni skupnosti, pritegnili predvsem otroke, ki se ne hodijo v solo niti v vrtec. Letos bodo zato z osebnimi vabil še posebej opozarjali starejšim občanom.«

»Razen prireditv, ki so se kot zelo uspešna oblika dela z mladimi pokazale lani in že prejšnja leta, pa smo v letosnjem programu zapisali tudi pomoč mladih starejšim občanom.«

»Za vse prireditve, ki so se končale z učenjem angleščine, je povedala predsednica društva Maja Sklep.«

Ce se teh prireditv ni udeležilo ravno toliko otrok, kot so vsakič predvidevali, predvsem predšolskih, ki ne hodijo v vrtec, pa je bila udeležba na nedeljskih urah pravljic izredna. Vsakič je v Zadružnem domu široko odpiralo oči in napegnalo ušesa od 100 do 200 otrok. Lani

so pomnožiti svoje vrste, tako da so minili časi, ko je bilo članstvo komaj za upravni odbor, članstvo pod deset pa bi že ogrozilo sam obstoj društva. Kljub temu pa je peščica delavnih članic lani izpeljala kar obsežen program dela s predšolskimi in šolskimi otroki, pri tem pa seveda ni manjkalo sodelovanja z ostalimi organizacijami in društvu v krajevni skupnosti.

Poleg akcij, s katerimi se naše društvo vključujejo v akcije, ki jih organizira Občinska zveza DPM in krajevne skupnosti Primskovo in delovne organizacije IBI, pri organizaciji pa seveda pomaga tudi DPD Svoboda Primskovo in pa mlaudska organizacija.

Za lani je bil za predšolske otroke organiziran tečaj angleškega jezika — tako je tudi letos —, nekaj več kot 20 otrok pa obiskuje tudi glasbeni krožek. Prav sedaj pa se pripravljajo tudi na pustno rajanje, v katerega se bodo vključili tako otroci iz vrtec, kot predšolski, ki ne hodijo v vrtec, šolarji. V Zadružnem domu bo po sprevodu po Primskovem zaključek s čajanko in plesom, kjer gotovo ne bo manjkalo tudi mladine.

»Razen prireditv, ki so se kot zelo uspešna oblika dela z mladimi pokazale lani in že prejšnja leta, pa smo v letosnjem programu zapisali tudi pomoč mladih starejšim občanom.«

»Za vse prireditve, ki so se končale z učenjem angleščine, je povedala predsednica društva Maja Sklep.«

»Za vse prireditve, ki so se končale z učenjem angleščine, je povedala predsednica društva Maja Sklep.«

PETKOV PORTRET

Poljšica — Delavka, kmetica, gospodinja, mati. Te štiri vloge se prepletajo v vsakdanjiku Vide Rozmanove s Poljšico pri Podnartu. Ze devetnajst let je zapošljena v iskrški tovarni v Otočah, zdaj kot tajnica samoupravnih organov; je mati dveh hčerkic, Nuše in Saše; kmetica, ki letno pridela 50 ton in več semenskega krompirja; gospodinja kot vsaka ženska.

Nenavadno so se vila njena pota življenja. Iz delavske družine se je omožila na kmetijo na Poljšico. Dobro se spominja, kako so jo zbadali pred poroko. »Ne cegu, cel grunt ti bo padu na gvozo!« Vida takrat ni slutila, kako se bodo razprodle življenjske niti. Ko je bila mlajša hčerka stara tri leta meseca, ji je umrl mož. Zgodilo se je, kar so ji obetali v sali. Poleg majhnih otrok je dobila na glavo še grunt, še četrti hišni vogal. Niti za trenutek ni premislila, da bi opustila kmetovanje in prodajala stroje — drugega za drugim. Neomajna volja do življenja in dela jo je gnala naprej. Skrb za otroka, hišo ... Večno upanje in življenjska volja tudi zdaj vreti iz njenih ust.

»Navsezadnje kmetije tudi nisem smela zapustiti. Z možem sva pred tem ravno dogradila hišo in hlev in samo s plačo ne bi zmogla odplačevati vseh posojil, ki sva jih imela. Krompir je tudi zavoljil tega moral obrodit. Na srečo je res, tako da sem lahko redno odplačevala četrtletne obroke. Morda zato, ker ima tudi neumen kmet debel krompir, čeprav ta pregovor za »semencem« dobesedno ne velja. Bolje je, da je droban in da ga je veliko notri. Vesela sem bila, ko mi je že prvo leto uspelo. Prvikrat sem dognojevala, skropila, uničevala krompirjevo nadrast...«

Z ljudmi, ki bi ji pomagali pri sajenju in spravilu, ni imela nikdar nobenih težav. Šesterica, sedmerica upokojencev in njihovih žena iz vasi — to je »ekipa«, pravi, ki je pripravljena tudi delen dni delati, ne da bi jo nadzorovala. Ob večjih delih na polju vzame dopust; če gre za škopljajenje, najde čas pred delavnikom ali po njem. Tudi ob treh zjutraj je s traktorsko škopilniko na njivi ali pa jo luči v pozni večernih urah izdaja, da se vedno kroži po krompirjevem nasadu.

Moti jo, ko v tovarni sliši, češ, polkmetje se zgarajo doma, potem pa na »šichtu« niso za nobeno rabo. Vse je odvisno od posameznika, pravi sogovornica. Priden kmet je tudi priden delavec, lenuh pa kaj prida ne odvrne na kmetijevi ne v tovarni. Zgrešena se ji zdi miselnost, ki jo preraди vcepljamo otrokom. Uči se, da ti ne bo treba delati! Preozko je tako usmerjanje. »Pr' Vid« na Poljšici je to drugačje. Tretješolka Nuša, starejša hčerka, je mamici že v močno oporo. Pogosto prevzame njen vloga gospodinje in ostaja gluha na klice vrstnic iz vasi.

»Polovičarstva ne maram, to ni v moji naravi. Ko delam, sem zatopljena v delo. Ko sem z otroki, sem samo z njimi. Poskušam, da čim manj občutita mojo obremenjenost. Poleti navkljub temu se vedno najdemo čas za morje, pozimi za smučanje. Ob zimskih večerih tečemo na smučeh, se pogovarjamo ... Če bi samo za leto opustila pridelovanje krompirja, ne jaz ne moja otroka ne bi nikdar več mogli pričeti znova. Hčerama stalno dopovedujem, da je zemljo treba obdelovati, da tudi na polju raste kruh, ne samo v tovarni. Nobene ne bom slišila, da ostane na kmetiji, če ne bo sama hotela. Vsekakor pa si želim, da bi ena od njih poprijela.«

Pet hektarov obdelovalne zemlje ima Vida na skrbi, tri svoje in dva v najemu v oddaljenih Rovtah. Nekaj ima težje dostopnega gozda. Približno po osemdeset ton krompirja pridela letno, petdeset ton je semenskega, za prodajo. Težave ima s skladisčenjem. Njeni prostori so pretoplji. Krompir se je predčasno »prebudil« in nakopal Vidi in njeni »ekipie« nepredvideno delo.

»Telefonirala sem naokrog in spraševala tudi najbolj odgovorne ljudi, da bi mi svetovali, pomagali. Brez uspeha ... Kmetijske organizacije ostajajo še naprej oddaljene od kmetovih problemov.«

Vida, zakaj vztrajate na dveh tŕnicah?

»Na kmetiji ni zagotovljene socialne varnosti. V tovarni veš, da je petnajstega plača. V kmetijstvu je pa tako: če delaš, še ni rečeno, da boš tudi zaslужil. V aprilu vložim trideset starih milijonov, za seme in gnojila; če se krompir prebije skozi vreme in bolezni, dobim v pozni zimi prvi denar.«

C. Zaplotnik

RK obiskovali 80-letnike, letos pa bi radi od teh prazničnih obiskov na redili korak k drobnemu pomoči in uslugam, ki jih mlađi lahko naredi, od drobnih nakupov v trgovini ipd., do kidanja snega, kar sicer že vrsto let opravlja tudi mladinci. Prav z mlaudska organizacijo pa bi radi letos še posebej razširili sicer že začeto sodelovanje.

Mlaudska organizacija je sicer imela za letošnje počitnice pripravljen program rekreacijskega smučanja za najmlajše, toda suho vreme je prekrižalo te načrte. Prav zato v društvu menijo, da bo treba v prihodnjem tudi za takе počitnice pripraviti program, tako kot ga imajo za poletne počitnice. Lani se je okoli 20 otrok dvakrat na teden redno zbiralo na otroškem igrišču pri vzgojiteljici, letos pa bi radi, da bi jih bilo še enkrat toliko.

Tak program bo letos pač lažje izvesti, že zaradi pomnoženega članstva, vendar pa si bodo v društvu ob vsem tem še posebej prizadevali, da bi v dejavnosti, ki jih organizirajo sami ali v sodelovanju z drugimi organizacijami v krajevni skupnosti, pritegnili predvsem otroke, ki se ne hodijo v solo niti v vrtec. Letos bodo zato z osebnimi vabil še posebej opozarjali starejšim občanom.«

L. M.

Naši športniki

Robert Markič:
Moč, hitrost
in tehnika

Podbrezje – 21-letni Robert Markič iz Podbrezij s svojo znamenito podobo ne daje videza Sportnika-judoista. Toda ko ga gledamo na blazini, na treningu ali tekmovanju, nas preseča že močjo in gibnostjo. Do petnajstega leta se sploh ni ukvarjal z nobenim športom. Potem ga je prijelo. Sam ne ve, zakaj se je navdušil za judo. Ne zavoljo tega, pravi, da bi se razvil v pretepetan in bi se bahal pred prijatelji. Judo je namreč tako kot drugi panoge šport miroljubnih ljudi. Do takih, ki judoistično znanje uporabljajo tudi v »stikih« z drugimi, so v klubu se posebno oprezni. Zanje nista mesta v njihovih vrstah.

Za Robertom je sedemletna športna pot. Sedemkrat je bil doslej gorenjski prvak. Po letu in pol treninga je na slovenskem prvenstvu za starejše mladince osvojil v kategoriji do 57 kilogramov bronasto medaljo. Bila mu je velika spodbuda za nadaljnje treniranje. Prvo medaljo na državnem prvenstvu si je priboril pred štirimi leti, v konkurenči mladincev do 60 kilogramov. Na republiških in državnih tekmovaljih je praviloma osvajal drugo ali tretje mesto, med člani se je uvrščal med osem najboljših v državi. Podobno je bilo na mednarodnih turnirjih Nagaoka v Ljubljani. Vedno mu je zmanjkovalo moči in športne sreče, da bi stopil na zmagovalno stopnico. Lani se je »izneveril« tradiciji. Na republiškem članskem prvenstvu je opravil z vsemi tekmaci in bogati zbirki medalj dodal najbolj žlahtno – zlato – za naslov najboljšega v Sloveniji. Minula tekmovalna sezona je bila zanj naslovn uspešna. Kot član ekipe Judo zvezne Ljubljane je bil med boljšimi judoisti prve zvezne lige. Od enajstih borb je tri zaradi bolezni predal, eno je končal neodločeno, v ostalih je zmagal. Letos sta zanj najpomembnejši tekmovaljeni v Mariboru in Ljubljani – slo-

vensko in državno posamično prvenstvo.

»Upam na dobre uvrstitev,« pravi Robert Markič, zaposlen v Gradbincu na Kokriči. »Treniram šestkrat tedensko, dvakrat v Ljubljani z vrsto Olimpije in štirikrat v Kranju z judoistom Triglavom. Vadič bi tudi zjutraj, če bi imel možnosti. Veliko sem doslej v ta šport vložil svojega denarja, poznalo se je tudi pri dohodku, saj sem za skupne priprave ali daljša tekmovalja dobil v podjetju neplačani dopust. Mnogi me zato sprašujejo, zakaj vztrajam. Osvojil me je ta borilni šport, s treninga me vleče na tekmovalje, s tekmovalja zopet na trening. Po odsluženju vojaščine bom tekmoval dodelj, dokler se bom še uspešno kosal s tekmaci. Potlej se bom posvetil le delu z mladimi,« govoril o svojih načrtih Robert, ki že tretje leto vodi eno od skupin naraščajnikov, bodočih tekmovalcev Judo kluba Triglav.

»Judo je vedno dokaj zapostavljen šport, čeprav je v zadnjem času zanj več zanimanja. Za nepoznavalec je to le preiravanje dveh na blazini. V resnicu pa gre za lep in dinamičen šport, pri katerem moč ni odločilna. Do izraza pride šele v kombinaciji s tehniko in hitrostjo. Vse kaže, da bo Kranj kmalu močno judoistično središče v Sloveniji. Uspešno članov dopoljujejo obetaven rod mladincev – Kalan, Hudovernik, Bodirož in Humer; za njimi je zopet 40 pionirjev, ki čakajo na svojo priložnost.«

C. Zaplotnik

Sporočili ste nam

Treće mesto za Pibernikovo ekipo – Na šestem turnirju v malem nogometu v Domžalah je nastopilo 165 ekip s prek 1500 igralci. Od gorenjskih moštov se je najdlje prebila ekipa Pibernik Bled, za katero so igrali nogometni kranjski Triglav – Stenovec, Valant, Doljak, Tkalec, Ovsenek, Murnik, Tanček, Čirkovič in Gros. V osmini finala so premagali rokerje – diskovo Slamnik s 5:2, izpadli v polfinalu in v borbi za tretje mesto ugnali še ljubljanske Saljice s 4:2. Tanček je bil tudi najboljši strelec turnirja. – R. Gros

26. ŠAHISTOV NA HITROPOTEZNEM TURNIRU – Šahovsko društvo Tržič je pripravilo redni mesečni hitropotezni turnir v Šahu. Med šestindvajsetimi šahisti je brez izgubljenega srečanja osvojil prvo mesto mladi Šrečo Mrvar, ki je zbral 9 točk. Dušan Borštar in Ivan Ravnik sta osvojila 6,5 točk, Franc Škrjanc in Andrej Loc pa 5. – J. Kikel

Gorenjski sankaci na dobraški turneji – Pet dobraški sankaske turneje na avstrijskem Koroškem se je udeležilo 140 tekmovalcev iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Našo državo so na tem mednarodnem tekmovalju zastopali sankaci iz Idrije, Železnikov in Tržiča, ki so nastopili tudi na tekmi za pokal Alpe-Adria in za pokal Paula Nötscha. Pomembnejši rezultati gorenjskih sankacov: Na dobraški turneji je bila Tolarjeva iz Železnikov druga med članicami, njen klubski tekmaci Stalceva je četrta. Med moškimi je bil od gorenjskih tekmovalcev najboljši Polde Perko pred Vinkom Debeljakom (oba Železniki). Med dvosedi je bila dvojica D. Cesen – M. Cesen iz Tržiča druga, dvosed iz Železnikov S. Bernik – R. Bernik pa peti. V tekmi za pokal Paula Nötscha je Stalceva zmagal med mladinkami. Tolarjeva je bila tretja med članicami, Bernik in Zadravec iz Železnikov sta bila tretja in četrta med mlajšimi mladinci, med starejšimi mladinci pa so Berce, Jelar in Habjan (vsi Železniki) zasedli drugo, peto in šesto mesto. V tekmi za pokal Alpe-Adria je Stalceva zmagal med mladinkami. Tolarjeva je bila druga med članicami. Med mlajšimi mladinci je bil od Gorenjev najboljši Bernik – peti, pri starejših mladincih se Železnikarji Berce, Jelar in Habjan zasedli tretje, četrti in peto mesto, pri članih sta se med prvih deset uvrstili Tržičana Perko in Cesen. Pri starejših članih sta od gorenjskih udeležencev najhitreje prepeljala proga Debeljak in Frelih iz Železnikov, pri dvosedih pa sta posadki Cesen-Cesen in Bernik-Bernik zasedli drugo in osmo mesto. – J. Kikel

Teki v Cerkljah
20. februarja

CERKLJE – Novo zapadli sneg je cerkljanskim organizatorjem vili veliko poguma, tako da četrti množični smučarski tek »Gorenjskega odreda« pod pokroviteljstvom DO ISKRA DELTA organizira v nedeljo, 20. februarja, s startom ob 9. uri. Za tek v Cerkljah je veliko zanimanje, s prijavami pa bodo zaključili uro pred startom. Organizatorji četrtega cerkljanskog smučarskega teka »Gorenjskega odreda« bodo pripravili štiri proge. Na 25 km bodo kategorije: članice do 30 in nad 30 let, člani do 40 in nad 40 let, trimski tek bo dolg 7 km, prav toliko kot trimaši bodo imeli dolgo progo tudi pionirji in pionirke. Pri vojaškem teku na 7 km sodelujejo pripradniki JLA, teritorialne obrambe in milice in kot pionirji v Cerkljah ne placajo startnine. Predprijava po 100 dinarjev bo organizator sprejemal do torka, 15. februarja, startnina na dan teka pa bo 150 dinarjev. Vsak udeleženec teka v Cerkljah bo prejel bilet smučarskega teka, spominsko značko, startno številko ter novost tekov: priznanje o udeležbi, ki ga bo izpisal računalnik ISKRA DELTA. Pripravili bodo tudi združljivo službo in okrepčevalnice. Za tekaške proge v Cerkljah organizatorji zatrjujejo, da niso preveč zahtevne, da so med najlažjimi pri nas in bodo pripravljene tako, da bodo zadostile zahtevam vseh ljubiteljev smučarskih tekov.

Osnredni namen četrtega cerkljanskog množičnega smučarskega teka »Gorenjskega odreda«, ki ga organizira Sportno društvo Kravcev – Cerkje, je širiti množični smučarski šport v smučarskih tekih, krepitev obrambno sposobnost in obujati spomine na NOB ter ljudsko revolucijo ter prenašati borbene tradicije na mladi rod. Ce bo prireditve treba iz kakšnega razloga odpovedati, bodo to objavili v soboto, 19. februarja, pri obvestilih na radiu Ljubljana.

J. Kuhar

»Sportna« maškarada

PRIMSKOVO – Športno društvo Primskovo vključuje v svojo dejavnost nogometne in balinarje. Vsi so veliko storili na področju telesne kulture za krajane in so zaledo dobro organiziranega kolektiva, ki uživa vso podporo krajanov. Minilo je že deset let od ustanovitve in ena od oblik proslavljanja tega jubileja bo tudi tradicionalna pustna prireditve, ki je športnikom obenem vfinansnih sredstvih. Kakor so resni pri športu, kjer največ pozornosti namejajo mladim, tako so tudi odlični organizatorji in zato bo jutri zvečer v dvorani Zadružnega doma še kako veselo. Na svojo pustno prireditve ob zvokih ansambla Henček vabijo vse krajane, tiste, ki so jim pomagali pri deset let trajajoči dejavnosti, in vse, ki so željni zabave.

Miran Šubic

Delo Avto-moto društva v Kranju

Skrb za vzgojo
in preventivo

Kranj – Za dosedanje razvoj kranjskega Avto-moto društva, ki so ga ustanovili 1948. leta in je že leto poprej delovalo kot sekcija tedanjega športnega društva v Kranju, je značilen velik napredek. Po 1960. letu se je v njem vidno razmahnilo članstvo. Najpomembnejša prelomnica v razširjanju dejavnosti je bilo 1973. leto, od leta ima društvo v novi stavbi pisarno za delo s člani in drugimi strankami, učilnice za vzgojo voznikov in delavnica za popravilo vozil, tik ob njej pa je tehniška baza Avto-moto zveze Slovenije.

»Sedaj imamo v društvu,« pripoveduje njegov predsednik Janko Košnik, »okrog 3400 članov. Čeprav skupaj z društвoma iz Senčurja in Cerkev zdržujemo približno 25 odstotkov lastnikov registriranih vozil v kranjskih občinah, s takšnim deležem ne moremo biti povsem zadovoljni. Z večjim številom članstva bi namreč še bolj utrdili moč naše organizacije in s tem zagotovili tudi razširjanje ugodnosti za članstvo v njej.«

Za osip članstva krivijo v društvu predvsem večkrat neosnovane kritike na račun dela službe za pomoč in informacije ter preslabo obveščenost voznikov o ugodnostih, ki jim jih nudi Avto-moto zveza. Nove člane skušajo pridobiti, kot naglaša predsednik komisije za članstvo Ivan Hrovatin, na razne načine, podmiladek za društvo pa iščejo zlasti v osnovnih šolah, kjer je včlanjenih v društvo okrog 200 učencev.

»Mlade si prizadevamo ne le pripraviti, ampak tudi vzgojiti,« pojasnjuje predsednik preventivne komisije Miro Kočevar, in nadaljuje: »Zanje pripravljamo po vzgojnovarstvenih ustanovah in Šolah predavanja s področja prometevo vzgoje, lani pa smo imeli prvi pogovore o prometni varnosti s starši. Za pogovore je bilo izredno zanimanje. Za našo pomoč je lani opravil kolesarski izpit prek 500 šolarjev, razen tega pa sodelujemo tudi pri izdelavi načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V dnuštu deluje poleg komisije organiziranost in članstvo, geslo darjenje ter preventivo pa šolski odbori tudi komisija za šport. V skrb za tekmovalno aktivnost je nov poeden tekmuje v motociklih, črnih cestnih dirkah in kartingu, pa jih sodeluje na tekmovalnih motokrosu in rally vožnjah z mobilimi. Sedaj, v času pomanjkanja težave zaradi pomanjkanja rezil delov.«

S. Sajec

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

V bodočem delu v društvu razvijajo oblike delovanja. Da bi bili pripravljeni načrtov za varen prihod učencev v Šole in odhod iz njih ter opozarjam na nevarne prometne tečke.«

Rezultat takšnega dela je manjše število otrok med udeleženci prome-

<div

KAMP

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE

BLED z n. sol. o. yu 64260 Bled
Cesta svobode 29
tel. (064) 77-932, 77-006

SMUČANJE: ugodna smuka na ZATRNIKU, žičnica obratujejo od 9.-17.
Redna avtobusna zveza z Bleda.

UMETNO DRSLIŠČE BLED: odprto dnevno od 10.-19. s premori. V petek in soboto tudi od 20. do 22.

PROGE ZA TEK NA SMUČEH: na igrišču za Golf med Bledom in Lesčami. Vstop na progo in možnost parkiranja pri novi RESTAVRACIJI GOLF CLUB, kjer se boste lahko tudi okrepčali. Na razpolago so tudi hotel-ske sobe.

VESELO PUSTOVANJE: Hotel JELOVICA v soboto od 20. dalje
BISTRO GRAND HOTELA TOPLICE, v soboto
in v torek od 20. dalje. Najboljše maske nagraje-

ne. Zabavne igre.

KEGLJANJE: obnovljeno avtomatsko kegljišče v HOTELU JELOVICA po mednarodnih standardih. Dnevno od 8. do 23.

PROSTE PRENOČITVENE KAPACITETE PO UGODNIH CENAH V GRAND HOTELU TOPLICE, V HOTELIH JELOVICA, KRIM IN LOVEC.

PREPRČAJTE SE O KVALITETI NAŠIH USLUG!

ALPETOUR

SMUČARSKI PAKETI iz Ljubljane in Kranja
TEK TREH DEŽEL, 20. 2. 83, avtobusni prevozi do Kranjske gore
HVAR — OTOK SONCA, odh. 24. 3 in 7. 4. 83
PRVOMAJSKI IZLETI IN MINI-POČITNICE MÜNCHEN, mednarodni obrtni sejem, odh. 5. 3. 83
Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

INTEGRAL GOLFTURIST o. o., Ljubljana

TOZD GOLF HOTEL BLED

Cankarjeva 4
telefon: (064) 77-591

NA PUSTNO SOBOTO vas vabimo, da obiščete GOLF HOTEL NA BLEDU. Zabavali se boste lahko ob zvokih priznatih ansamblov iz Poreča v RESTAVRACIJI.

Na vašo željo vam bomo postregli s PUSTNIMI SPECIALITETAMI. Pričetek pustovanja ob 20. uri. Konzumacija 150 din. Rezervacije sprejemamo v recepciji hotela ali po telefonu 77-591.

Zelimo vam prijetno zabavo!

25. Pustni karneval v Litiji

Na pustno nedeljo, 13. februarja 1983, bo že 25. po vrsti potekal tradicionalni litijski pustni karneval, ki se bo letos imenoval KAR(N)TEVAL.

MLADINSKI KARNEVAL z nazivom Pravljični svet se bo pričel ob 10. uri. Sestavljale ga bodo skupine selskih otrok, ki bodo predstavljale pravljene osebe iz znanih pravljic. Dobrodošla v povorki je vsaka maska oz. posamezniki ali skupine. Za udeležence sprevoda je predvideno okreplilo — topel čaj in sendviči. Uspešne skupine bodo nagrajene.

POPOLDANSKA POVORKA se bo pričela ob 14. uri in bo šla po litijskih ulicah. Pri zaključku točki bodo sodelovali: TONE FORNEZI TOF, JANEZ HOČEVAR-RIFLE in MAJA BOH; točka se bo imenovala Litijski kabaret.

Ob 17. uri se bo pričela karnevalska veselica v sindikalnih dvorani na Stavbah, igrali bodo Litijski fantje. Uspešne maske bodo nagrajene.

Vstopnina za karneval bo 50,00 din; kot vstopnico bodo obiskovalci dobili značko, na kateri bo upodobljena maska s simbolično številko 25.

Vstopnina na karnevalske veselice bo 100,00 din.

VIKEND PAKET OB DNEVU ŽENA V LENDAVI

Kompasova poslovničica v Kranju organizira ob dnevu žena trodnevni izlet v Slovenske gorice in Prekmurje. Udoben avtobus bo odpeljal izletnike in njihove spremjevalce iz Kranja v petek, 4. marca popoldne. Prvi postopek bo v Ptuju, vožnja pa bodo nadaljevali skozi Ormož in Ljutomer do Lendave, kjer se bodo namestili v novem hotelu LIPA. Po večerji bo zabava s plesom. Naslednji dan bo po zajtrku izlet v okoliške kraje (Bojgino, Filovce, Turnišče). Po kušilu sledi obisk zidanice s pokušino vin. Popoldne bi tudi čas za kopanje v pokritem bazenu s termalno vodo (v hotelu, kjer bodo bivali), zvečer pa bo svečana večerja ob svečah, z zabavo ob glasbi do poznih ur... Naslednji dan bo po zajtrku ves dopoldan čas za kopanje v hotelskem bazenu, ali sprehode. Po kušilu bo povratak proti domu s prihodom v Kranj v večernih urah.

Cena izleta na osebo je izredno UGODNA: samo 2.350 din. Prijave do sprejema, do zasedbe mest poslovničica Kompasa v Kranju. Priporočamo vam, da s prijavo pohitite.

ZENSKI Hokej na BLEDU

Na umetnem drsalislu na Bledu bo v nedeljo ob 14. uri prva tekma v hokeju med ženskima ekipama Vezenne in Iskra Kranj. Nato bo drsanje na ledu v maskah z ocenjevanjem mask. Odrasle čaka 10 nagrad. — prva v znesku 5.000 din, nagradili pa bodo tudi otroci.

POMLAD NA HVARU

Konec marca in v začetku aprila prireja Alpetour počitniški zlet na otok Hvar — za 10 dni. Odhoda sta 24. marca in 7. aprila. Aranžma s prevozi (vlak do Splita in nazaj, hitra ladja iz Splita do Hvara in nazaj), polnimi penzioni v hotelu Amfora in vodstvom stane na osebo 6.900 din. Otreći imajo popust.

Počitnice na Hvaru, ki slovi po mili klimi in naravnih lepotah, znamenitosti in bujnjem zelenju, bodo lepo doživetje. Hotel Amfora, kjer bodo izletniki bivali, je A kategorije in premore velik pokrit bazen z ogrevano morsko vodo in druge objekte za rekreacijo. Dovolj bo tudi časa za temeljiti ogled mesta Hvara in okolice, pa tudi za kraje izlete s čolni.

Prijave že sprejemajo v turističnih poslovalnicah.

OBRTNIŠKI SEJEM V MÜNCHNU

Letošnji mednarodni sejem obrti v Münchenu bo od 5. do 13. marca. Na 120.000 kv. m bodo razstavljeni najnovješti dosežki s področja obrtnih dejavnosti.

Alpetour organizira dvodnevni obisk te prireditve. Avtobus bo odpeljal iz Kranja v soboto, 5. marca ob 22.30 uri izpred hotela Creina. Po prihodu v München približno ob 8. uri zjutraj bo čas za osvežitev in prigripek, nato pa odhod na sejmische in ogled. Ob dogovorjeni uri se bodo udeleženci odpeljali v hotel, kjer bo večerja. Naslednji dan je tudi namenjen ogledu sejma, ob 16. uri pa bo avtobus odpeljal nazaj proti Kranju, kamor bo prispel približno ob 24. uri. Cena na osebo je 4.950 din, vanjo pa je vključeno: prevoz z posebnim avtobusom, 1 polpenzion, cestine, vstopnina za celodnevni ogled sejma in vodstvo. Prijave že sprejemajo v turističnih poslovalnicah.

KOMPAS

JUGOSLAVIJA

DAN ŽENA:

OPATIJA — 2 dni in pot. 4. 3.
BLED — Grimšče, popoldne, 8. 3.

KRIŽARJENJE Z »LIBURNIJO«, 9 dni, 16. 4.

Še nekaj prostih mest v hotelih na slovenskih smučiščih in na POPOVI SAPKI v februarju, marcu in aprilu.

STROKOVNA POTOVANJA

München — BAUMA 83 — med strokovna razstava gradbenih strojev 3 in 4 dni, avtobus, 7/4, 9/4, 11/4.

München — 35. med. sejem obrti, avtobus, 3 dni, 6/3, 8/3, 10/3.

München — med. sejem obrti, posebno letalo, 1 dan, 10. 3.

Kopenhagen — skandinavska razstava gradbeništva, 4 dni, letalo 26. 2.

Köln — med. sejem železnice, 4 dni, letalo 8. 3.

Frankfurt — ISH — svetovni sejem sanitarni tehnike, 4 dni, letalo, 21. 3., 22. 3.

Frankfurt — mednarodni spomladinski sejem, 4 dni, 28. 2.

KRIŽARJENJE Z LIBURNIJO

Kompas, poslovničica Ljubljana prireja križarjenje z ladjo LIBURNIJO po Sredozemlju. Ladja bo izplula 16. aprila iz Reke in se bo vrnila 24. aprila. Devetdnevno križarjenje stane od 30.000 do 50.000 din na osebo — odvisno od kabine. V ceni je vračana plovba in polni penziji na ladji (bogata in odlična kuhinja), bogat program, prevoz iz Ljubljane do Reke in nazaj, ležalniki, takse in vodstvo. Za izlete po kopnem je treba doplatiti posebej. Ladja bo na devetdnevni križarjenju pristala v La Valetti na Malti, v Cataniji, Palermu, na Krfu in v Barju. Organizirani bodo izleti po Siciliji, iz Barja v Napoli in v Pompeje. Prijave že sprejemajo v poslovalnicah.

POSLOVALNICA KRAJN

S Kompasom v Kranjsko goro

Sporočamo vam, da bomo februarja vozili vsak petek, soboto in nedeljo na smučanje v Kranjsko goro. Odhod avtobusa: ob 8. uri — Kompas Kranj (Globus), povratak iz Kranjske gore: ob 16. ali 17. uri (po dogovoru). Cena prevoza na osebo: 150 din.

Prijave sprejema Kompas Kranj do zasedbe razpoložljivih mest!

Informacije po telefonu: 28-472, 28-473

INTEGRAL GOLFTURIST, o. o., Ljubljana

TOZD PARK HOTEL BLED

Cesta svobode 15

telefon: (064) 77-284

Kolektiv PARK HOTELA na Bledu vas vabi, da se udeležite VESELEGA PUSTOVANJA v soboto, 12. februarja s pričetkom ob 20. uri in PUSTNEGA FINALA v torek, 15. februarja ob 20. uri v plesni dvorani KAZINE. Ob prijetni glasbi ansamblom iz Poreča vam bomo postregli s pustnimi specijalitetami. Najbolj izvirne maske bodo nagrajene. Vsak dan lahko obiščete naš BAZEN od 7. do 18. ure. Temperatura vode: 27 stopinj Celzija. Prijetno popoldne in večer pa lahko preživite v KAVARNI, ob prijetni glasbi od 17. do 19. in 20. do 23. ure.

Sladice — torte za praznične jubileje lahko naročite vsak dan v naši SLAŠČIČARSKI DELAVNICI po ugodni ceni.

Vabimo vas, da z nami preživite veselo pustovanje!

CENEJŠE POLETJE V POREČU

PRINAŠALCI TEGA OGLASA UŽIVAJO VSE NAVEDENE POPUSTE

APARTMAJI, DO 33 %

Poleg plačanega dvotedenskega dopusta vam omogočimo še teden brezplačnega dopusta ali k plačemu 10-dnevemu dopustu dodamo še 4 brezplačne dni. Novi komfortni apartmaji Lanterna priznajo tak popust za letovanje v aprilu, maju, juniju, septembru in oktobru, apartmaji Pical, Diamant in Luna pa za dopust v aprilu, maju in oktobru.

AVTOKAMPI, 15—20 %

V vseh naših avtokampih odobrimo 20 % popust na objavljene cene razen julija in avgusta, in še dodatni 5 % popust, če si rezervirate bivanje v hotelu do 1. marca 1983.

Pokličite nas, naš naslov je: RIVIERA, 51440 Poreč, prodaja, tel. (053)31-433 ali 32-130, telex 25 123 yu rivier

HOTELI, 5 + 5 %

V vseh naših hotelih odobrimo 5 % popust na objavljene cene razen julija in avgusta, in še dodatni 5 % popust, če si rezervirate bivanje v hotelu do 1. marca 1983.

VAS OBVEŠČA,
DA PRIČNE 14. FEBRUARJA
S PRODAJO
MODELOV IZ BOGATE
KOLEKCIJE POMLAD — POLETJE '83.

TUDI VSAKO NEDELJO

LAHKO
ODSLEJ
KUPUJETE
V PRODAJALNI
GORENJKA
V CERKLJAH

Odprto od 7.—11. ure.
SE PRIPOROČAMO!

Trgovska
in'gostinska DO
ŽIVILA
KRAJN

inštalacije

ŠKOFJA LOKA

vabi na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja k sodelovanju

1. DELAVCA ZA OPRAVLJANJE DEL IN NALOG TEHNOLOGIJE ELEKTRO-INSTALACIJ (en delavec)

Kandidat mora imeti srednjo strokovno izobrazbo elektro smeri — jaki tok in 3 leta delovnih izkušenj, zaželen je opravljen strokovni izpit.

2. MONTERJE ELEKTROINSTALACIJ MONTERJE OGREVALNIH NAPRAV MONTERJE KLIMATIZACIJSKIH NAPRAV (lahko je tudi stavni klepar) KLJUČAVNIČARJE — VARILCE

Kandidati morajo imeti poklicno šolo ustrezen smeri, zaželeno so 1 do 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Od kandidatov pričakujemo samoiniciativnost, ustrezeno delovno disciplino in znanje, ki bo preizkušeno v času poskusne dobe.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas.

Kandidatom nudimo dobre delovne pogoje, možnost dobrega zasluga in dopolnilnega izobraževanja.

Kandidate vabimo, da pošljete prijave z dokazili ali se osebno oglasijo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov DO Inštalacije Škofja Loka, Križevega 55. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni od sprejetja sklepa o izbiri.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA KRAJN

objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE — ADMINISTRATORJA

Pogoji:

- ekonomska srednja šola,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece

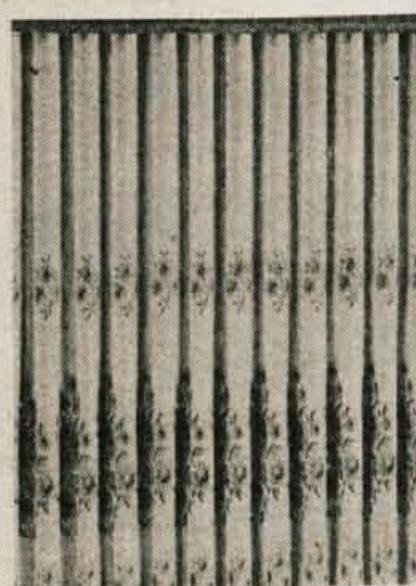
Poleg navedenih pogojev zahtevamo tudi sposobnost komuniciranja z ljudmi. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Občinski odbor Rdečega kriza Kranj, JLA 16.

nama

Od 14. do 19. februarja:

GOSPODINJSKI TEDEN V NAMI

— za 10 % ceneje:

posteljnina, zavesa, prti, kuhinjski serveti, brisače, predpasniki, prešite in volenne odeje

— za 5 % ceneje:

preproge

TRGOVSKO PODJETJE
nama
veleblagovnica
Škofja Loka
in blagovnica Cerkno

Trgovska in gostinska
DO «ŽIVILA» Kranj
n. sol. o.
TOZD DELIKATESA

objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja TOZD Delikatesa, proste delovne naloge in opravila:

1. KUHAR-ICA II 2. POSLOVODJA PRODAJALNE

- POGOJI: pod 1 — poklicna gostinska šola,
— poizkusna doba 2 meseca
pod 2 — poslovodska šola,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— poizkusna doba 3 mesece

Kandidati naj pošljajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: ŽIVILA Kranj, kadrovski službi, Naklo 252. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v zakonitem roku.

Kakovostne, prvorstne

AVTOVERIGE

RIVAL

vseh
dimenzij

s 30 % POPUSTOM

(cena 1.100—1.500 din za par)

dobite v prodajalni

KOVINA — VERIGA

Lesce, Šobčeva ulica
vsak dan razen sobote
in nedelje od 7.—15. ure

MERKUR KRAJN

**OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST
KRANJ**

Svet za razvoj Občinske raziskovalne skupnosti Kranj objavlja razpis za podelitev priznanj.

INOVATOR LETA OBČINE KRANJ za leto 1982

Na razpis se lahko prijavijo delaveci ali skupine delavcev iz OZD občine Kranj in delavci izven občine, če poslovno sodelujejo z OZD v občini, ki so v letu 1982 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo tudi samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in organi družbenopolitične skupnosti.

Priznanje INOVATOR LETA se podeli v obliki plakete in sicer:

- priznanje I. stopnje za več kot 46 točk
- priznanje II. stopnje za 36–45 točk
- priznanje III. stopnje za 25–35 točk

doseženih po merilih in kriterijih, ki so določeni s Pravilnikom o podeljevanju priznanj v Občinski raziskovalni skupnosti Kranj.

Prijave morajo vsebovati:

1. — ime in priimek, starost, izobrazbo, naziv dela in nalog, ki jih opravlja v OZD in bivališče kandidata,
2. — kratek opis ali risba inovacije,
3. — oceno pristojnih organov v OZD o vrednosti inovacije.

Ocena mora biti oblikovana po naslednjih kriterijih:

- prihranek (vpliv inovacije na družbenoekonomski položaj OZD, enote v OZD ali delovnega mesta).
- uporabnost (v več OZD ali na več delovnih mestih).
- izvirnost (pripravljen izum, nova rešitev z znanimi postopki, prenos znanih rešitev),
- pogoji nastanka (pomoč strokovnih služb, brez pomoči strokovnih služb).

Prijave se pošljejo Občinski raziskovalni skupnosti Kranj, Trg revolucije 1, do 1. 3. 1983.

Rezultati in nagradjeni bodo objavljeni po sklepanju na skupščini Občinske raziskovalne skupnosti Kranj v sredstvih javnega obveščanja.

Dodatne informacije v zvezi z razpisom dobite v Strokovni službi SIS družbenih dejavnosti občine Kranj, tel.: 26-881.

SUKNO
Industrija volnenih izdelkov ZAPUŽE n. sol. o.

Razpisna komisija pri Delavskem svetu Delovne skupnosti skupnih služb razpisuje naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODENJE NABAVNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o združenem delu in Družbenem dogovoru o oblikovanju kadrovske politike, izpolnjevati še sledeče posebne pogoje:

- da ima višjo izobrazbo tekstilne oziroma ekonomskih smeri,
- da ima 3 leta delovnih izkušenj na področju nabave volnenih sировin,
- da aktivno obvlada en svetovni jezik,
- da ima sposobnosti komuniciranja

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj, pošljite v zaprti ovojnici najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Sukno Zapuže, Zapuže 10 a, 64275 Begunje, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o rezultatih objave obvestili v 10 dneh po opravljeni izkuri.

**Slovenske železarne Ljubljana
ŽELEZARNA JESENICE**

Na osnovi sklepa Délavskega sveta, z dne 31. 1. 1983 in v skladu s Statutom TOZD Valjarna bluming-štakel RAZPISUJEMO dela in naloge

VODO TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

sifra 8002, U-5, 24. ktg. 1 oseba

- Pogoji:**
- visokošolska izobrazba in 5 let uspešnega dela v industriji,
  - kandidati morajo imeti moralnopolitične in etične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na Kadrovski sektor Železarne Jesenice, c. Železarjev 8, z oznako »za razpisno komisijo za TOZD Valjarna bluming-štakel«.

**Osnovna šola
JANKO IN STANKO MLAKAR
ŠENČUR**

Svet osnovne šole razpisuje po 511. členu zakona o združenem delu in 137. členu zakona o osnovni šoli in 241. členu statuta osnovne šole Janko in Stanko Mlakar Šenčur prosta dela in naloge:

POMOČNIKA RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE

Na razpis se lahko prijavijo kandidati ki:

- izpoljujejo pogoje iz 89. člena zakona o osnovni šoli,
- imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem procesu in opravljen strokovni izpit,
- imajo ustrezne moralnopolitične in organizacijske sposobnosti ter so družbenopolitično aktivni

Kandidat bo izbran za štiri leta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v tajništvo osnovne šole Janko in Stanko Mlakar, Šenčur, s pripisom »za razpis pomočnika ravnatelja« v 8 dneh po objavi razpisa.

OBVESTILA, OGLASI, OBJAVE

termo pol SOVODENJ

Predelava plastičnih mas

SOVODENJ

razpisuje dela in naloge

VODJE FINANČNE SLUŽBE

Za vodjo finančne službe je lahko imenovan kandidat, ki izpoljuje naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomskih smeri,
- da ima do 5 let ustrezne prakse,
- da je moralno in politično neoporečen, ter da izpoljuje z zakonom določene pogoje

Kandidati naj pošljejo ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev najkasneje v 15 dneh po objavi na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po razključnem razpisnem roku.

KINOPODJETJE KRANJ p. o.
Stritarjeva 1

Po sklepu komisije za medsebojna delovna razmerja oglašamo prosta dela in naloge:

1. SNAZILKE — BILJETERJA

— za delo v kino entoti Kranj

Pogoji: — osnovna šolska izobrazba, ustrezne delovne izkušnje

2. BLAGAJNIKA — ADMINISTRATORJA

— dela in naloge se opravlja v dopoldanskem ali popoldanskem času po razporedu

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba ekonomsko-administrativne smeri,

— 2 leti delovnih izkušenj

Delo se združuje za nedoločen čas, 2-mesečna poskusna doba. Objava velja do zasedbe.

Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o šolski izobrazbi pošljite na naslov: Kinopodjetje Kranj, Stritarjeva 1. Kandidate bomo o izbiri obvestili pisorno v 15 dneh.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka iz prevlek valjev

MARIJA ŠMID

upok., roj. 1929

aktivna članica Zveze borcev in ostalih družbenopolitičnih organizacij. Od nje se bomo poslovili v petek, 11. februarja 1983, ob 15.30 na kranjskem pokopališču.

Družbenopolitične organizacije SAVA Kranj

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila

MILKA VRTAČNIK

st.

roj. JELAR

Pogreb bo na pokopališče Šenčur, izpred hiše žalosti Visoko št. 59, v soboto, 12. februarja 1983, ob 15. uri.

ŽALUJOČI DOMAČI

Visoko, Kranj, Ljubljana, Jesenice, Kokrica,
10. februarja 1983

Sporočamo žalostno vest,
da nas je po hudi bolezni,
v 73. letu starosti
zapustil naš dragi mož,
oce, stari oče, brat in stric

ANDREJ MIHELIČ

Na zadnji poti ga bomo pospremili v petek, 11. februarja 1983, ob 15. uri izpred mrliske vežice na kranjsko pokopališče

ŽALUJOČI: žena Marija, sinovi Marjan, Andrej, Ivan in Vlado, hčerki Ivanka in Marica z družinami ter drugo sorodstvo

Kranj, 9. februarja 1983

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma, v 64. letu starosti umrl naš dragi oče, brat, svak in tata.

RUDI KAHR

iz Lesc

Do pogreba leži v mriški vežici v Lescih. Pogreb bo na pokopališču v Zg. Gorjah, 11. februarja 1983, iz mriške vežice ob 15. uri iz Lesc.

ŽALUJOČI: hčerka Marija, sin Karel z družino, sestre z družinami in drugo sorodstvo ter prijatelji in znanci

Lesc, 9. februarja 1983

V SPOMIN

13. februarja je minilo leto dni, odkar je nehalo biti srce moža, očeta

ALOJZA KRIVICA

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in se ga radi spominjate

ŽALUJOČI: žena, sin in hči z družino

Zgoša, 13. februarja 1983

MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam več PRAŠICEV, težkih od 20 do 30 kg. Luže 19, Šenčur

Prodam suhe smrekove prvorstne OBLOGE, širine 7 cm in 5 cm, zelo primérne za oblaganje notranjih sten in stropov, cena kv. m je 400 din. Telefon 064-60-341

Nujno, ugodno prodam nov COLN maestral 9 in nerabljen MOTOR tomos 4 KM. Zupan, Zupančičeva 18, Kranj, tel. 26-522

Prodam novo lisijo JAKNO. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam 14 dni staro TELIČKO. Podbrezje 16, Duplje

Prodam barvni televizor »BLAU-PUNKT«, ekran 68 cm. Bogataj Beneški, Šenčur

Prodam novo KUHINJSKO OMARO. Dašč, Tuga Vidmarja 10, Kranj

Prodam dve TELICI, v devetem mesecu brejosti. Vinko Hafner, Dorfarje 22, Žabnica

Ugodno prodam globok OTROŠKI VOZIČEK, STAJICO in HOJICO. Dimitrov, Stritarjeva 5, Kranj

Prodam večjo količino suhega SADJA: slive hruske in jabolka. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam SMUČI CR-180, z okovjem »Marker«. Peternelj, Podbrezje 145

Prodam OKNO z roleto 120 x 130, dobro ohranljeno. Močnik, Zg. Bitnje 173

Prodam novo lisijo JAKNO. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam 14 dni staro TELIČKO. Podbrezje 16, Duplje

Prodam VOZIČEK za prevoz piščalk. Lahko se pripreme tudi na kolo. Ferluže 63, Šenčur

Prodam POMIVALNI STROJ bodi Čačake, po licenci bosch. Sustave starejše izdelave in potreben manjši popravila. Informacije po tel. 83-32-22

Prodam HLADILNIK gorenje. Tel. 62-987

Prodam TRAKTOR zetor 4911, 1979, dobro ohranjen. Stenovec, Verne

Medvode

Prodam MAGNETOFON HI-FI, reo, cena 20.000 din. Sonja Žumer,

nedikova 11, Šenčur - Kranj

Prodam malo rabljen 135-litarski H

DILNIK gorenje. Dragica Strahana, S

neta Zagorja 29, Kranj, tel. 21-471

Prodam plemensko KRAVO, v deves

meseču brejosti. Sp. Laze 11, Zg. G

Prodam nove ženske CEVLJE

smučanje »Davose«, št. 38. Telefon

73-32-22

Prodam barvni TELEVIZOR grun

Telefon 74-328 popoldan

Prodam glasbeni CENTER

2 x 60 W. Ogled vsak dan od 15. ure do

Kranj, Šenčur, Skokova 1

Prodam KRAVO simentalko, po

Peterrelj, Rovte 6, Podnart, tel. 70-

Prodam skoraj nov BRZOPARIJN

Troboje 95, Kranj, tel. 49-023

Prodam dobro ohranjeno KUHIN

gorenje. Zorman Franc, Šenčur, Be

harjeva 35

Prodam novo termoakumulaci

PEČ 4 kW. Informacije popoldan

064-27-855

Prodam KRAVO. Franc Babič, Be

št. 6 na Gorenjskem

Ugodno prodam čmobil TELEVIZI

star dve leti. Informacije po telef

061-843-067 po 17. uri

Prodam hlevski GNOJ. Kovor 7, T

Prodam enofazni MOTOR, skoraj

Vera Kokelj, Lanišče 8, Sovodenj

Prodam belo kuhiško MIZO

pasoin in dva bela STOLA s

skrajem, za 4.000 din. Naslov v oglas

oddelku.

Prodam JABOLKA, po 10 din. Pod

23, Zg. Gorje

Prodam osem oken stoječega

ZOLCA. Avgust Zajc, Valburga

Smednik

Prodam 1 teden starega BIKCA. Ne

št. 39

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi naše nadvse ljubljene mame, stare mame, sestre, tašče, tete

CICILIJE EGART

roj. KODER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, darovali vence in cvetje ter se od nje tako številno poslovili. Zahvaljujemo se duhovniku za lep poslovilni obred in pevcem za žalostinke

ŽALUJOČI VSI NJENI

V SPOMIN

Že eno leto v grobu spiš, o v naših srcih še živis, ne mine ura, ne dan, ne noč, povsod sti z nami ti navzoč

V nedeljo, 13. februarja 1983 mineva leto, odkar ni več med nami našega ljubljenega

DUŠKA KORENČANA

iz Podbrezje

Vsem, ki ste ga imeli radi, se ga spominjate in obiskujete njegov prerni grob, mu prinašate cvetje in prižigate lučke, naša iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
Podbrezje, 13. februarja 1983

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

BERNARDA OTRA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem Tekstilne tovarne Zvezda in Tekstilindusu Kranj za izraze sožalja, darovano cvetje ter za lepo in številno spremstvo k večnemu počitku. Iskreno se zahvaljujemo za dolgoletno zdravljenje dr. Šuputovi, dr. Veselu in dr. Bajcu ter dr. Vogrinovi za zadnjo pomoč. Zahvala velja g. župniku za pogrebni obred ter pevcom za pesmi.

VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Hrastje, Kranj, Škofja Loka, Berlin

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta, starega očeta, pradeda, strica in tista

JERNEJA LAVTARJA

sedlarja iz Šenčurja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga tako številno spremili na zadnji poti. Hvala vsem, ki so nam izrazili sožalje in darovali toliko lepega cvetja. Iskrena hvala vsem, ki so mu za časa njegove dolgotrajne bolezni pomagali in lajšali trpljenje. Prav tako se zahvaljujemo gospodinu župniku in kaplanu za opravljen pogrebni obred in pevcom Obretniškega zbora iz Kranja za ganljivo petje.

ŽALUJOČE DRUŽINE: Lavtar, Rozman, Prime

Kranj, Škofja Loka, 10. februarja 1983

Kmalu po svojem 88. rojstnem dnevu nas je zapustil

DAVORIN BLAŽON

davčni inšpektor v pokolu

V družinskem krogu smo se od njega poslovili 9. februarja 1983 na ljubljanskih Žalah.

ŽALUJOČI: žena Anica, hči Tanja Kolar z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 11. februarja 1983

ZAHVALA

Ob izgubi naše

TONČKE ERŽEN

roj. ROZMAN

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, ji darovali cvetje in jo tako lepo pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: Viktor in Milka z družinama ter drugo sorodstvo

Po hudi bolezni nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama

MARIJA ŠMID

Od nje se bomo poslovili v petek, 11. februarja 1983, ob 15.30 na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI: sin Jože z ženo, vnukinja Tina in Tanja, bratje in sestre z družinami ter prijatelji

Kranj, Podlonk, Kropa, Železniki, Zagreb

Prodam skoraj nov (garancija) KATESTNI RADIO grunding. Jože Smole, Hrastje 49/a

Prodam skoraj novo 4 kW termoakumulacijsko PEĆ AEG. Jamnik, Zabnica 8 1260

Prodam dva lahka REDUKTORJA, primerna za razne prenose in dobro ohranjeno avto R-4, letnik 1970, registriran do avgusta 1983. Telefon 83-664 1261

Prodam dvoredni PLETILNI STROJ Standard Osijek. Telefon 23-486 1262

Prodam zenit FOTO SNEIPER. Zalog 48, Cerknje 1306

Prodam PRAŠIČA za zakol. Zalog 34, Cerknje 1307

Prodam KRAVO za zakol. Cerknje 110 1308

Prodam 10 dni starega BIKCA. Dvorje 28, Cerknje 1309

Prodam cementno STREŠNO OPEKO fol. Sp. Brnik 11, Cerknje 1310

Prodam mlado KRAVO, tretje tele, dobro mlekarico, v devetem mesecu brez rojst. Zalog 30, Cerknje 1311

Prodam PRALNI STROJ candy, kapaciteta 3 kg. Fajfar, Partizanska 47, Loka 1312

Prodam več rabljenih KAVČEV in OMAR. Salja, Mestni trg 37, Škofja Loka 1313

Prodam ali zamenjam nov MOTO-KULTIVATOR IMT 504, z dvotaktnim motorjem, s frezo in osipalnikom, za jutrošnjo ali glasbeni ojačevalce z zvočniki. avslo v oglašenem oddelku oddelku 1314

Prodam smrekove OBLOGE (pobjon) 10 kv. m, cena 400. Možno je gradbeno posojilo. Retljeva 9, Kranj – Čirče 1315

Prodam KRAVO, ki bo čez en mesec vetrji teletila. Moškrin 1, Škofja Loka 1316

Prodam 40 kv. m hrastovega PARKE-LA 620×60×20 mm. Virlog 20, Škofja Loka 1317

Prodam 10 dni starega BIKCA simenala. Letence 6, Goličnik 1318

Prodam AVBE, ZAVIJAČKE, PASO-E, MARELE in SKORNJE za narodno bojo. Kati Urh, Breg ob Savi 77, Mavčiče 1319

Prodam KRAVO za zakol, stojecjo KUROVNO PEĆ, novo emajlirano kopalo KAD, manjši konjski KOMAT, rabljeno strešno OPEKO špičak, karo oblike. Glinje 3, Cerknje 1320

Prodam bencinski AGREGAT 1500 W. Rabljen. Naslov v oglašenem oddelku 1321

KINOPROJEKTOR 8 royal N/S in AMERO quarz, ugodno prodam. Kranj, Kranj, Nazorjeva 8, tel. 22-946 1322

Poceni prodam 60-litrski AKVARIJ, komplet z 20 ribicami in ohranjen KAVC. Juleta Gabrovška 23, stanovanje 37, Kranj, Planina 1323

Diatomično HARMONIKO Novaks, temsko, lepo ohraneno, prodam. Kranj, Kranj, Nazorjeva 8, tel. 22-946 1324

Ugodno prodam dobro ohraneno SEZNO GARNITURO. Ogled po 16. ura. Kranj, Moša Pijade 17/1, telefon 1325

Ugodno prodam še nemontirano SPALNICO "Natalija" (hrast), in dva nova JOGLJA. Zdravka Modrijan, Smlednica 35, Črtež ali tel. 22-059 popoldan 1326

Prodam 14 dni starega BIKCA. Podbreze 54 1327

Prodam mladega OVNA romanovsko-slovenske pasme. Telefon 064-47-269 1328

Prodam termoakumulacijsko PEĆ. Namik elind, 3 kW. Andreja Ambrožič, Stanke Rozmana 4, Kranj, tel. 23-208 1329

Prodam SVINJE, težke do 100 kg, po 12 din. Log Ivana Krivca 10 (baza). Jesečice 1330

Prodam 20 do 80 kg težke PRASIČKE. Stanok, Log 9, Škofja Loka 1331

Ugodno prodam ZAKONSKO POSTEJO meblja. Telefon 23-582 1332

Prodam KRAVO ali TELICO, obe izoko breji. Bregant, Poljšica 59, Zg. 1333

Prodam HI-FI OJAČEVALEC ameriške izvedbe PHASE LINEAR 400 W. v carinsko deklaracijo. Telefon 25-867 v popoldan 1334

Prodam 8 mesecov brajo TELICO. Peterman, C. na Klanec 19/A, Kranj 1335

Prodam rabljen PRALNI STROJ pppas. Informacije po tel. 27-851 popoldan 1336

Prodam dva ZVOČNIKA, 25 W, 4 ohm. Telefon 064-26-913 1404

Prodam 200 kv. m KOMBI PLOŠČ. Žanč Svetelj, Velesovska 15/B, Šenčur 1405

Prodam 8 suhih smrekovih PLOHOV. Telefon 26-208 ali naslov v oglašenem oddelku 1406

Ugodno prodam globok OTROŠKI VOČEK, zakonsko POSTELJO in OMAZ za dnevno sobo. Kozjek, Hrastje 110, Kranj 1407

Prodam nevo stišno POHISTVO za v kmečko sobo. Telefon 26-366 1408

KUPIM

Kupim TOMOS 4 ali 4,5, kratka os. Ponudbe po tel. 45-154 od 16. ure dalje 1004

Kupim KOSILNICO, lahko tudi BCS. Ponudbe z opisom in ceno na naslov: Peternej, Podbreze 145 1263

Kupim rabljen betonski MEŠALEK. Milan Hlepčar, Retnje 26, Tržič 1264

Kupim globok OTROŠKI VOZICEK. Telefon 80-039 1265

Kupim športni OTROŠKI VOZICEK, znamke PEG. Majda Fras, Zg. Brnik 116, Cerknje, tel. 21-246 popoldan 1266

Kupim zadnji MOST od ford taunusa L, letnik 1970. Telefon 064-78-336 1267

Kupim sirov SILOKOMBAIN. Branko Papler, Žirovna 52 1337

Kupim sprednji del traktorja pasqali 15 KM ali 18 KM (motokultivator), ali prodam diferencialno prikolico. Telefon 42-168 zvečer 1338

Kupim 1000 kg krmilne PESE. Sp. Brnik 11, Cerknje 1339

Kupim BIKCA simentalca, starega do 10 dn. Jama 32, Mavčiče, tel. 40-156 1340

Kupim STEIDLNIK na drva, širine 52 cm, po možnosti »Gorane. Telefon 064-60-512 1341

Kupim BETONSKI MEŠALEC. Franc Sitar, Šenčur, Velesovska 30 1342

Kupim otroške SMUČKE in ČEVLJE št. 34. Šenčur, tel. 41-047 1343

Kupim KERAMIČNE PLOŠČICE 10×20, rdeče, keramiks in laneno OLJE. Telefon 61-465 – int. 21 v petek in ponedeljek do 16. ure 1344

VOZILA

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Miran Stern, Šmidova 13, Čirče – Kranj 1215

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano. Prosen, Šmartno 6, Cerknje 1268

Kupim ZASTAVO 101, od letnika 1976 dalje. Branko Blenkuš, tel. 064-88-731 1269

Prodam ŠKODO, 1972, registrirano do decembra, motor z menjalnikom za ZASTAVO 101, letnik 1972, prevoženih 90.000 km, prednja havbo, masko, luči in 5 komplet koles. Stane Pogačnik, Brda 4, Radovljica 1270

Prodam LADO 150 SL, september 1979, 33.000 km. Sp. Brnik 52, Cerknje 1271

Kupim sprednje steklo za ZASTAVO 101, Sajovic, Mencingerjeva 1, tel. 25-655 do 12. ure ali po 18. uri 1272

Ugodno prodam DIANO, november 1977. Mežek, Bistrica 195, Tržič 1273

Prodam dobro ohranjen avto NSU 1000, letnik 1968, registriran do avgusta 1983. Zajc, Golnščka 62, tel. 28-477 1274

Prodam enajst let star MINI 1000, registriran do novembra. Prehačevo 42, Kranj 1275

Prodam LADO SL, letnik 1978. Poljšica 41, Zg. gorje 1276

KOMBI IMV 2200 D furgon, letnik 1977, registriran do decembra, prodam. Kalan, Podlubnik 296, Škofja Loka 1277

Prodam KATRCO, letnik 1975 in rezervne dele. Jelenc, Trnje 13, Železniki 1278

ZIMSKE GUME z obroči za Z-101, prodam. Telefon 61-548 1279

Prodam 126-P, letnik 1979, 22.000 km, garančiran, dobro ohranjen. Informacije po tel. 62-431 1280

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Telefon 62-451 1281

Prodam RENAULT 12 TL, letnik 1977. Mato Božič, Grajska 46, Bleč 1282

JUGO 45, dobava marca 1983, prodam najboljšemu ponudniku. Pismene ponudbe pod šifro: JUGO 1283

FIAT 126-P, letnik 1980, registriran do julija, 31.000 km in VW 1300, letnik 1967, registriran do avtusta, prodam. Informacije po tel. 064-70-020 1284

Prodam JAWO 350 ccm, sport, nevozno, celo ali po delih. Račne, Ljubljanska 15, Kranj ali tel. 22-221 – int. 29-94 1285

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1976. Ogled vsak dan po 18. uri, sobota in nedelja ves dan. Stupar, Grad 56, Cerknje 1286

Prodam FIAT 850, letnik 1968, za rezervne dele. Vinko Milnar, Sovodenj 52 1287

Prodam 200 kv. m KOMBI PLOŠČ. Žanč Svetelj, Velesovska 15/B, Šenčur 1405

Prodam 8 suhih smrekovih PLOHOV. Telefon 26-208 ali naslov v oglašenem oddelku 1406

Ugodno prodam globok OTROŠKI VOČEK, zakonsko POSTELJO in OMAZ za dnevno sobo. Kozjek, Hrastje 110, Kranj 1407

Prodam VW 1200, letnik 1975. Habjan, Partizanska 44, Škofja Loka, tel. 61-652 1345

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči in življenje ni, kar druži nas – so vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas (Mila Kačičeva)

Ob boleči izgubi naše drage

GRETE ŠARABON

s Pristave

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, ji po dali cvetje in jo spremili k zadnjemu počitku. Hvala vsem iz Naklega, govornikom, dr Kiklu in g. župniku ter vsem, ki ste jo imeli radi.

ZALUJOČI: hčerkica Marjetka z družino, bratje, sestre in drugo sorodstvo

OBVESTILA, OGLASI, OBJAVE

Ugodno prodam RENAULT 12 TL, letnik 1975, oranžne barve, prevoženih 80.000 km. Gorjanc, C. na Belo 7, Kokrica – Kranj 1346

Prodam novo ZASTAVO M 101. Telefon 22-181 popoldan 1347

Zelo ugodno prodam AMI, letnik 1972, z rezervnimi deli. Janez Kavar, Tržič, Prehod 3 1348

Ugodno prodam ZASTAVO 101/1976, garazirano, vrata in otomano. Kranj, tel. 24-366 1349

Prodam fax »HROŠČA«, dobro ohranjenega, letnik 1971. Zg. Brnik 46, Cerknje 1350

Prodam FORD TAUNUS 1300, letnik 1977. Cerknje 265, tel. 42-281 1351

Prodam ZASTAVO 750, v dobrem stanju, registrirano za celo leto. Zg. Brnik 73, Cerknje 1352

Prodam dve novi ZIMSKI GUMI za Z-70. Telefon 25-968 popoldan 1353

Kupim IMV KOMBI diesel, kason. Žitnik, Suška c. 26, Škofja Loka, telefon 064-60-928 1354

Prodam ZASTAVO 750, po delih. Hrastje 176, Kranj 1355

Tako sprejem delavca za delo pri stroju za brijanje plastičnih mas. Peter Plesenjak, Višmaš 35, Škofja Loka 1304

Prodam ATLETSKI KLUB »TRIGLAVA« Kranj. Išče honoranega BLAGAJNIKA za vodenje finančno-blagajniškega poslovanja. Prijava Atletski klub »TRIGLAVA« Kranj – na stadion ob ponedeljkih in sredah od 17. do 18. ure 1305

